

MADEN KAZASI MI? İŞ CİNAYETİ Mİ?

Odamız kayıtlarına göre; 2008 yılında 43, 2009 yılında 92, 2010 yılında 105, 2011 yılının ilk üç ayında ise 27 maden emekçisi iş kazalarında hayatını kaybetmiştir. Bu kazalar başta meslektaşlarımız olmak üzere tüm halkımızı derinden yaralamaktadır. Kazaların nedeni ne olursa olsun yaşanan iş kazaları, iş cinayeti olarak değerlendirilmelidir. Çünkü alınması gereken önlemlerin alınmaması, yapılması gereken denetimlerin yapılmaması, yetkililerin görevlerini yerine getirmemesi sonucu göz göre gelen olaylara iş kazası denemez. Sorunun özü sistemsel olup, çözümü de sistemle ilgilidir.

Yaşanan maden kazalarında maden mühendisi meslektaşlarımız ya hayatlarını kaybetmekte, ya da sorumlu olarak suçlanmakta, çoğu kez mahkumiyetle sonuçlanan cezalar almaktadır. Bir anlamda “günah keçisi” olarak değerlendirilmekte, asıl sorumlular göz ardı edilmektedir.

Kazalar meydana geldiğinde yetkililer, rutin açıklamalar yapmakta, önlemler sıralamakta, “kazadan ders aldık” gibi ifadelerle olayı örtbas etmeye çalışmaktadır. Ancak bu sözler kazaları önlemeye yetmemekte, iş kazaları sürmekte ve canlar kaybedilmektedir. Bu kazalardan sonuncusu, Afşin - Çöllolar kömür sahasında 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde meydana gelen maden kazasıdır. Bu kazada biri meslektaşımız olmak üzere 2 mühendis ve 9 maden işçisi hayatını kaybetmiştir. Bu kaza insan eliyle yaratılan, büyüklüğü, oluş şekli ve sonuçları açısından dünyada meydana gelen büyük maden kazalarından birisidir.

Biliyoruz ki, iş kazaları gerekli önlemlerin alınması sonucu % 98 oranında önlenabilmektedir. İş kazaların önlenmesi için öncelikle anlayışların değişmesi gerekmektedir. İnsanı merkeze koyan, kar önceliği taşımayan politikalar ve mühendislik bilim ve teknolojisinin uygulandığı yöntemlerle iş kazaları önlenabilir.

Türkiye’nin bilinen linyit rezervleri 12,3 milyar tondur. Bu rezervlerin 4,3 milyar tonu Afşin - Elbistan linyit havzasında bulunmaktadır. Ayrıca bu linyit havzası; Türkiye elektrik enerji üretiminde 9450 MW termik santral kapasitesi ile önemli bir paya sahiptir. Bu kazanın tüm yönleriyle incelenmesi ülke madenciliği açısından önemli olduğu kadar, gelecekte yapılacak çalışmalara da ışık tutacağı bilinmelidir.

Bu gerekçelerle kazanın unutulmaması, unutturulmaması için Oda olarak tüm hassasiyeti göstereceğimiz bilinmelidir.

Ruhsat hukuku Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na bağlı Elektrik Üretim Anonim Şirketi’ne (EÜAŞ) ait olan ve Park Teknik firmasına 28 yıllığına işletilmek üzere verilen Kahramanmaraş ili Afşin ilçesindeki

Çöllolar kömür sahasında, 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde iki kez şev kayması meydana gelmiştir. İlk olayda bir işçi yaşamını yitirmiştir. İkinci olayda ise biri maden mühendisi, diğeri jeoloji mühendisi olmak üzere toplam 10 kişi kayan malzemenin altında kalmıştır. Bir işçinin cenazesi çıkarılmış, 9 kişiye ise henüz ulaşamamıştır. Kişilere ulaşmanın çok uzun süre alabileceğini tahmin ediyor, yaşamını kaybeden tüm maden emekçilerinin yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz. Olayın gerçek nedeni; proje çalışmasının, uygulama aşamalarının ve işletme süreçlerinin detaylı incelenmesi sonucu belirlenebilecektir. Ancak, insan eliyle yapılan bir çalışma sonucu oluşan büyük bir maden kazası olduğu tartışılmaz bir gerçek-

tir. Bazı yetkililerin özellikle belirttiği gibi bir doğal afet değildir.

Odamız yetkilileri anında olay yerine giderek incelemelerde bulunmuştur. Kazada yaşamını yitiren meslektaşımız Nail YILMAZ ve Jeoloji Mühendisi Halil TATLI'nın aileleri ile görüşülmüş, acıları paylaşılmış ve Oda olarak her konuda destek verileceği bildirilmiştir. İlk tespitlere göre, meydana gelen şev kayması sonucu akan malzemenin yayıldığı alan yaklaşık 1.5 kilometre kare olup, yüksekliği ise takriben 35-40 metre arasındadır. Şev kaymasının, dairesel bir kayma şeklinde olduğu ve yaklaşık 50 milyon metreküp malzemenin açık ocak sahasını kapladığı görülmüştür. Odamız yetkilileri anında olay yerine giderek incelemelerde bulunmuştur. Kaza sonrası organizasyon ve koordinasyonda ciddi zaafklar olduğu gözlemlenmiş, bu durum yetkililere iletilmiştir.

Bu boyuttaki bir maden kazasının her yönüyle irdelenmesi ve araştırılması her açıdan çok daha büyük önem taşımaktadır. Oluş biçimi bakımından dünyada meydana gelen sayılı maden kazalarından biri olan bu üzücü kazanın her yönüyle irdelenmesi, gelecekte benzer kazaların yaşanmaması açısından çok önemlidir. Bir meslek odasının bu görevi yerine getirirken toplumun büyük bir kesimi tarafından kabul görececek bir çalışmayı titizlikle yapması gerekmektedir. Bu nedenle Odamız tarafından hazırlanacak detaylı teknik rapor için yeterli verilerin toplan-

ması ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla ilgili Bakanlıklardan ve kurumlardan 21.02.2011 tarihli yazıyla bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Toplanacak bilgi ve belgeler uzmanlarımızca değerlendirilecek ve sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

YAZILI OLARAK TALEP EDİLEN BELGELER:

A- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan istenen belgeler:

- 1- Afşin- Elbistan havzası Çöllolar sahası için yapılan EÜAŞ ve Park Teknik ve Elektrik Madencilik, Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında yapılan sözleşme ve şartname örneği,
- 2- Park Enerji tarafından hazırlanan işletme ve üretim projesi,
- 3- EÜAŞ tarafından yapılan söz konusu saha denetim raporları,
- 4- Çöllolar sahasındaki ocağın kazadan önceki son durumu ve planları,
- 5- Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan denetim raporları,
- 6- Eğer hazırlandıysa kaza sonrası Bakanlıkça yapılan inceleme raporları.

B- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan istenen belgeler:

- 1- Afşin- Elbistan havzası Çöllolar sahası için yapılan denetim raporları örnekleri,
- 2 - Eğer hazırlandıysa kaza sonrası Bakanlıkça yapılan inceleme raporları.

C- Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi'nden istenen belge:

- 1- 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihleri arasında bölgede meydana gelen depremler ile bu depremlerin maden kazası ile ilişkisini belirten rapor.

1990-1991 BÜYÜK MADENCİ YÜRÜYÜŞÜ 20. YILI ETKİNLİKLERİ ANKARA YAPILDI

1990-91/Zonguldak BÜYÜK MADENCİ GREVİ ve YÜRÜYÜŞÜ'nün 20. Yılı nedeniyle TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından 08 Ocak 2011 tarihinde Ankara'da İnşaat Mühendisleri Odası Teoman ÖZTÜRK Salonunda düzenlenen Anma ve Kutlama Etkinlikleri, TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet TORUN, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI ve Genel Maden-İş Sendikası Başkanı Ramis MUSLU'nun açılış konuşmaları ile başlamıştır.

Etkinlik süresince fotoğrafların da sergilendiği, Zonguldak BÜYÜK MADENCİ GREVİ ve YÜRÜYÜŞÜ'nü konu alan kısa bir tanıtım filminden sonra, yöneticiliğini TMMOB Maden Mühendisleri

Odası Başkanı Mehmet TORUN'un yaptığı, Genel Maden-İş Sendikası Başkanı Ramis MUSLU, Sabri TOPÇU, Prof. Dr. Ahmet MAKAL ve Yrd. Doç. Dr. Attila AYTEKİN'in katıldığı bir panel düzenlenmiştir.

"Yüzbin Kişiydiler" isimli belgesel film gösterisi ile başlayan öğleden sonraki program, sözün katılımcılara verildiği "Serbest Kürsü" ile devam edilmiş, Fahri BOZBAŞ tarafından sergilenen "Göçük Mehmetle Yeni Sondaj" adlı tiyatro gösterisi ve ses sanatçısı Ahu SAĞLAM müzik dinletisiyle sona ermiştir.

Yoğun katılımın olduğu etkinliğe katkı koyan başta Zonguldak Şubemiz olmak üzere emek örgütlerine, meslek odalarına ve emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

Oda Başkanımız Mehmet TORUN'un etkinlik açılış konuşması;

Değerli Dostlar,

Saygıdeğer Konuklar,

İnsanlık tarihi; ezenlerle-ezilenlerin, sömürenlerle-sömürülenlerin, zalimlerle-mazlumların, haksızlarla haklıların, iyi ile kötünün mücadelesinin tarihidir.

Ezenler, zalimler, haksızlar, kötüler; zaman içinde geçici üstünlükler sağlamış olsalar da, sonunda kazanan hep insanlık olmuştur ve olacaktır. Çünkü insan varsa umut vardır, insan varsa mücadele vardır.

Dünyadaki toplumsal olaylarda ve sınıf mücadelelerinde madencilerin daima ön saflarda olduğu görülecektir. Bu

durum, çalışma koşullarının zorluğundan ve birlikte üretme anlayışından gelmektedir. 1869'da Belçika'da maden sahiplerine karşı maden işçilerinin ve ailelerinin direnişleri, 1927 yılında 4.000 Rum ve Türk maden işçisinin Amerikalı patronlara ve İngiliz sömürge askerlerine karşı direnişi, Balya'da emperyalist maden şirketine karşı yapılan ilk büyük grevi, 1923 yılında Samsun- Havza'da Fransız denetimindeki ocaklarda çalışan maden işçilerinin direnişleri, 1965 yılında Zonguldak maden işçilerinin direnişi, 1969 yılında Çorum - Alpagut Linyit işletmesinde çalışan maden işçilerinin direnişi, 1976 yılında Yeni Çeltekk Kömür İşletmesinde çalışan 980 işçinin grevi, 1978 yılında Aşkale Linyit İşletmesi'nde çalışan işçilerin işyeri işgali, 1980 yılında Yeni Çeltekk Linyit İşletmelerinin zarar ettiği gerekçesiyle kapatılması üzerine işçilerin ocağı işgali ve bunlar gibi pek çok olay, sınıf bilincinin gelişmesinde önemli kilometre taşları olmuştur.

Zonguldak maden işçilerinin grevi ve Ankara yürüyüşü barikatlardan geri çevrilse de, ülkemiz işçi sınıfı mücadelesine damgasını vuran önemli bir adım olmuştur. 15-16 Haziran, Tarih, 3 Ocak ve benzeri eylemler nasılsa yeni bir geleneğin ortaya konulmasında derslerle doluyorsa, Zonguldak direnişi de 80 sonrası işçi sınıfı ve emekçi

halkın mücadelesinde dersler ortaya koyan önemli bir direniş olarak sivriliştir. Bu şanlı yürüyüşü yaratanları buradan bir kez daha selamlıyor, saygıyla anıyorum.

Maden Mühendisleri Odası; demokratik kitle örgütü olarak sendikalar ve diğer emek örgütleriyle birlikte demokrasi mücadelesinin içinde yer almakta ve bu mücadeleye destek vermektedir. Bu anlayışla, toplumsal muhalefet safalarında yerini alarak tarihsel görevini yerine getirmenin mutluluğunu sizlerle paylaşmaktadır.

Bu etkinlikte taraf olmayı bir görev olarak bilirken, asıl ev sahiplerinin işçi sendikaları ve emek örgütleri olduğunun da bilincindedir. Bu duygularla etkinliğin başarılı geçmesi için destek olan, başta Ankara İcra Komitesinden Tayfun ÖZUSLU, Cemalettin SAĞTEKİN, Zonguldak İcra Komitesinden Erdoğan KAYMAKÇI ve Avni ÖZERKAN olmak üzere, emek veren herkese ve katılarak bizi yalnız bırakmayan tüm emek dostlarına teşekkür ederim.

TMMOB Başkanı Mehmet SOĞANCI'nın etkinlik konuşması;

Değerli Konuklar,

Sevgili Arkadaşlar,

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

20 yıl önce bugünlerde 100 bin işçi yer altından yeryüzüne "biz varız" diye seslenerek yürüdü. Süleyman Demirel'in "yollar yürümekle aşınmaz" dediği o yollarda emekçilerin mücadelesi için yol açtılar. O yol üzerinden madencilerin ardından işçilerin yürüyüşü hiç dur-

Şiirinde Kemal Özer şöyle diyor:

Yerin derinliklerinden geldiler· ellerinde
susmak bilmeyen bir yer altı güneşiyle· ne kadar
diplere bastırılsa o kadar boğulmak bilmez yankısıyla
yürekerinin·

Ağır ağır geldiler· karanlık sarnıçlardan sıza sıza·
sağır küplerde birike birike· yararak kaslarının içine
yuvarlanmış sızıları ve ciğerlerinde yer etmiş
ışksız lekeleri·

Geldiler bir büyük sesin harfleriyle ağızları dopdolu·
suskun çamuru küremek için kentin gölgesi
sokaklarından· sıyrıp almak için yıllardır gökyüzüne
birikmiş pası· ovmak için isli alnını sabahın·

Anıt bildiler sıradan ve gösterişsiz bir günü· diyecek
sözleri varsa anıt bildiler· akacak bir yatağı varsa
ırmaklarının ve atacak köprüleri varsa anıt bildiler·
toplandılar o anıtın çevresine·

Sonra her gün geldiler· artarak geldiler· kadınları
çocukları ve alkışlarıyla· yoğurt mayalar gibi geldiler·
pişkin ekmekleri bölüp de paylaşıyor gibi· su gibi· ateş gibi·

Her gün yeni ağızlar eklendi ağızlarına· yeni
yollarla tanıştı ayakları· her gün yeni kabuklar çatladı·
yeni kulaklar işitmeye başladı söylediklerini· bir kent
oldular sonunda

ve adını değiştirdiler ülkenin·

maksızın sürdü. 20 yıl sonra o yoldan
TEKEL işçileri geçti. Kendi kaderine
sahip çıkmanın, yazgısını avuçlarına
almanın mücadelesinde bu büyük yü-
rüyüş bir iz oldu, bir tarih oldu.

Enerji Bakanı'nın yeni yılda işçilerle "la-
dese" tutuşup "sizi kandırmak" kolaymış
diye seslendiği madencilerin ölümle
hayat arasındaki ince çizgide gidip
gelen hayatları gün geçtikçe daha da
zorlaşıyor. Madenlere her iniş ölümle
yüz yüze kalma riskini kucaklayarak
gerçekleşiyor. Evet, yeni bir yıla girdik,
iktidar yeni yıla yine işçileri punduna
getirip kandırmanın hesabıyla girdi.
Ama "bu sömürüye ve zulme artık ye-
ter" diyenler ise zamanın ruhunu da alt
üst ederek emekçiler için yeni bir gele-
ceği ve yeni bir yılı yaratabilecektir.

Zamanın değişmesi elbette takvim
yapraklarının azalması ile olmayacak
aksine zamanın içinde ona müdahale
eden bir iradenin gücüyle zaman kırı-
larak başka bir zamana geçilebilecek.
Yani şimdilerde sarsılan sömürü ve bas-
kı düzeninin yıkılması illa ki ve mutlaka
mücadele ile gerçekleşebilecek. İşte,
madencilerin yürüyüşü de geleceğini
tarihin tekerine bağlamayan aksine
geleceğe dönük sarsılmaz bir inançla,
canla başla çalışarak geleceği yakın-
laştırmak için mücadele edenlerin,
ayakları bastığı en güçlü zeminlerden
birisidir.

Şimdi işsizlikle ve güvencesizlikle yok
sayılanların yeniden biz varız deme za-
manıdır.

Şimdi yer altında ölüme mahkûm edi-
lenlerin yeryüzüne çıkarak hayata ve
geleceğine sahip çıkmaları zamanıdır.

Şimdi 15-16 Haziran'dan Tarih'e, Ma-
denci Yürüyüşü'nden TEKEL'e uzanan
mücadelenin izinde emekçilerin dire-
niş hattını güçlendirmenin, sömürüye
ve zulme karşı güçleri biriktirmenin

zamanıdır.

Şimdi birlikte kuracağımız gelecek için hayatı ortak savunmanın zamanıdır.

Büyük usta Nazım'ın söylediği gibi:

Şimdi 'Bir şafak vakti karanlığın kenarından, ağır ellerini toprağa basıp doğrulmanın zamanıdır.'

Hepinize saygılar sunuyorum.

1991 BÜYÜK ANKARA YÜRÜYÜŞÜ'NÜN 20. YILI NEDENİYLE ZONGULDAK'TA ETKİNLİK GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Maden işçileri, Zonguldak ve bölge halkının omuz omuza vererek gerçekleştirdiği 4-8 Ocak 1991 Büyük Ankara Yürüyüşü'nün 20. yılı nedeniyle 4 Ocak 2011 tarihinde Genel Maden İşçileri Sendikası Şemsi Denizer Salonu'nda bir etkinlik gerçekleştirildi.

Büyük Yürüyüş ile ilgili belgesel filmin gösteriminin sonrasında "Büyük Yürüyüş'ten günümüze Türkiye gerçeği" konulu panel düzenlendi. Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şube Başkanı Erdoğan Kaymakçı'nın yönettiği panele konuşmacı olarak Gazeteci-Yazar Yıldırım Koç, ZKÜ Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yüce, Oda Başkanımız Mehmet Torun ve Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Cengiz Göltaş katıldı.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Odamız 42. Dönem 4.Danışma Kurulu Toplantısı 12 Mart 2011 tarihinde

Ankara'da yapıldı.

1-Madencilik sektöründe yaşanan iş kazalarının değerlendirilmesi

2-Madencilik sektöründe yaşanan iş kazalarının önlenmesine yönelik görüş ve öneriler, gündemleriyle yapılan toplantıya 40 üyemiz katılmıştır.

Toplantıda ayrıca; gelecek döneme ilişkin yapılacaklarla ilgili üyelerimizin görüş ve önerileri alınmıştır.

ODAMIZ GENEL MERKEZ VE ŞUBE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ TOPLANTISI ANKARA-HAYMANA' DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri ile Şubelerimizin Yönetim Kurulu Üyelerinin ortak toplantısı;

1) 42. Dönem Çalışma Programının 1. Yılı'nın Değerlendirilmesi,

2) 42. Dönem Çalışma Programı 2. Yıl Uygulamasına Yönelik Görüş ve Öneriler,

3) Meslektaşlarımızın yaşadığı sorunlar ve Kamu kurum ve Kuruluşlarında istihdam edilmeleriyle ilgili izlenecek yol konusunda değerlendirmeler,

gündemleriyle 22-23 Ocak 2011 tarihleri arasında Haymana' da gerçekleştirilmiştir.

Dönem çalışmalarının değerlendirildiği toplantıda Şube ve Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri görüşlerini açıklamışlardır.

İki gün süren toplantıda gündemle ilgili konular ve Oda - Üye ilişkileri değerlendirilmiştir

ÜCRETLİ ÇALIŞAN VE İŞSİZ ÜYELERİMİZLE TOPLANTI YAPILDI

Ücretli ve İşsiz maden Mühendisleri üyelerimizle 05.03.2011 tarihinde 30 üyenin katılımı ile toplantı yapılmıştır.

Toplantıda başta işsiz üyelerin sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri tartışılmış, madencilik kuruluşlarının yanı sıra DSİ, TCK, DDY gibi Maden Mühendisliği hizmetlerinden yararlanan kuruluşlarda maden mü-

hendisi istihdamının sağlanması için çaba harcanması,

Ücretli çalışan mühendisler, Teknik Nezaret, İşgüvenliği gibi alanlardaki sorunların dile getirildiği toplantıda ayrıca TMMOB ücretli Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı hakkında bilgilendirme ve Kurultaya katılımın sağlanmasının yolları tartışılmıştır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ PANELİ YAPILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, 18 Mart 2011 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği"

konulu panele panelist olarak katılarak Odamızın görüşlerini aktarmıştır. Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrencileri Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen panele Odamız adına Mehmet TORUN, Türk Tabipler Birliği (TTB) adına Dr. Celal EMİROĞLU ve SBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünden Prof. Dr. Gürhan FİŞEK katılmıştır.

Çok sayıda öğrencinin dinleyici olarak katıldığı panelde, ülkemizde ve madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları, nedenleri ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

ANTALYA KENT SEMPOZYUMU'NA KATILDIK

24-26 Mart 2011 tarihleri arasında TMMOB Antalya İKK tarafından düzenlenen ANTALYA KENT SEMPOZYUMU'na Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyesi Cemalettin SAĞTEKİN katılmıştır. Odamızın Antalya İl temsilcisinin de katıldığı etkinlikte, Oda Başkanımız tarafından 25 Mart 2011 tarihinde "Madencilik ve Çevre" konulu bir sunum yapılmış ve Odamızın görüşleri aktarılmıştır.

ANTALYA'DA ÜYELERİMİZLE BULUŞULDU

26 Mart 2011 Cumartesi günü saat 14:30'da üyelerimizle Antalya İl Tem-

silciliğimizin Eğitim Salonunda üye toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya, Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyesi Cemalettin SAĞ-TEKİN katılmıştır. Toplantıda; mesleki sorunlarımız, Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği, İş Güvenliği Uzmanlığı, Mesleki Eğitim, Oda örgütlülüğü ve diğer konularda bilgi aktarılmış, bu konularda üyelerimizin görüş ve önerileri alınmıştır. Toplantıyı düzenleyen İl temsilciliğimize ve toplantıya katılan üyelerimize teşekkür ederiz..

JEOTERMAL ENERJİ ARAŞTIRMALARI EĞİTİM SEMİNERİ AYDIN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Odamızca, 11-12 Mart 2011 tarihleri arasında "Jeotermal Enerji Araştırmaları Semineri" Aydın Sanayi Odası Konferans Salonu'nda 54 Maden Mühendisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

2 gün süren eğitimde; jeotermal kaynakların aramadan başlayarak işletmeye alınmasına kadar geçen süreçte yapılması gerekli çalışmalar, sürdürülebilirlik, jeotermal sahaların modellenmesi, kullanım alanları, ruhsat alma ve yasal mevzuat, YEK' (Yenilenebilir Enerji Kanunu) deki yenilikler ve bu kanun kapsamında destek ve teşvik konuları işlenmiştir. Ayrıca, seminer kapsamında bir teknik gezi düzenlenmiştir. İlk ziyaret; Aydın-Germencik'teki "Gürmat Jeotermal Enerji Santrali"ne, ikinci ziyaret ise MTA'nın "Sondaj Kampı"na yapılmıştır.

**Oda-Üye İlişkilerinde Daha Etkin Bir İletişim İçin
Maden-Bis Üzerinden Üyelik Bilgilerinizi
Güncelleyiniz**

EĞİTİM ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5995 Sayılı Kanunla Değişik 3213 Sayılı Maden Kanunu’nun uygulaması ile ilgili usul ve esasları düzenleyen Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği’nin 132. maddesi gereği Teknik Nezaretçi Eğitimlerinin düzenlenmesine devam edilmektedir.

Dönem içerisinde 17.01.2011-22.01.2011 tarihleri arasında 57. Teknik Nezaretçi Eğitimi gerçekleştirilmiştir.

NETCAD

Dönem içerisinde Netcadkampüs 2 ve 3 Boyutlu Madencilik Uygulamaları eğitimine devam edilmiş olup;

- 10-13 Ocak 2011 tarihleri arasında

Kütahya’da gerçekleştirilmiş,12 kişi katılmış

- 14-16 Ocak 2011 tarihleri arasında Diyarbakır’da gerçekleştirilmiş,20 kişi katılmış

- 24-27 Ocak 2011 tarihleri arasında Bursa’da gerçekleştirilmiş,10 kişi katılmış

- 28-30 Ocak 2011 tarihleri arasında İstanbul’da gerçekleştirilmiş,8 kişi katılmıştır.

TEKNİK NEZARETÇİ

YENİLEME EĞİTİMLERİ

21.09.2005 tarih ve 25943 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Odamız SMMH Yönetmeliğinin 12/e Fıkrasında ‘Teknik nezaretçilik yapan SMM’ler, Oda tarafından yapılacak bilgi yenileme eğitimlerine belge aldıkları tarihten itibaren her beş (5) yılda bir katılmak zorundadırlar. Bilgi yenileme eğitimine katılmayanların belgeleri iptal edilir” denilmektedir.

Bu hüküm gereği değişik merkezlerde teknik nezaretçi sertifikaları 5 yılını dolduran üyelerimiz için değişik merkezlerde “Teknik Nezaretçi Yenileme Eğitimleri” düzenlenmiştir.

Yenileme eğitimlerine 1182 kişi katılmış olup, eğitimlerde değişen maden kanunu ve yönetmelikleri, iş kanunu ve yönetmelikleri konusunda bilgiler verilmiş ve meslektaşlarımızın uygulamada karşılaştıkları sorunlar tartışılmıştır.

Basında ve Medyada Odamız

ODA BAŞKANIMIZ VOA NEWS-AMERİKANIN SESİ RADYOSUNDA SÖYLEŞİYE KATILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, Japonya'da meydana gelen deprem ve nükleer santralda meydana gelen patlamayla ilgili VOA News-Amerikanın Sesi radyosunda 15 Mart 2011 tarihinde VOA-News program sunucusu Hülya POLAT'la gerçekleşen söyleşiye katıldı. Oda Başkanımız, Japonya'da meydana gelen deprem ve yolaıldığı nükleer tehlike dikkate alınarak Türkiye'nin enerji politikalarının yeniden gözden geçirilmesi konusunda dünya kamuoyuna bilgilendirmede bulundu.

ODA BAŞKANIMIZ TRT HABER'DE CANLI YAYINA KATILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, 04 Mart 2011 Cuma günü saat 15.10'da ve 03 Mart 2011 Perşembe günü saat 15.10'da TRT Haber Kanalında canlı yayınlanan Merkez Haber programında,

06 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde Afşin - Elbistan'da meydana gelen maden kazaları ile ilgili Odamız görüşlerini aktarmıştır.

ODA BAŞKANIMIZ HAYAT TV'DE SIFIRALTI PROGRAMINA KATILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, Madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları ve Afşin-Elbistan kazası hakkındaki Odamız görüşlerini Hayat TV'de 28 Şu-

bat 2011 Pazartesi günü saat 21:30 da Sultan Özer'in sunduğu Sıfırtaltı programında aktarmıştır

ODA BAŞKANIMIZ KANAL B'DE CANLI YAYINA KATILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, 21 Ocak 2011 Cuma günü saat 13.10'da canlı yayınlanan "Habercinin Saati" programına katılmış ve Karadon Yeni Kuyu'da meydana gelen patlama son-

rasındaki süreç, madencilerin cesetlerinin bulunması, Maden Kanunu ve hukuki süreçle ilgili durum hakkında Odamız görüşlerini aktarmıştır.

İşyeri ve Kurum Ziyaretleri Devam Ediyor

YÖNETİM KURULU ÜYELERİMİZ ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞARI İLE GÖRÜŞTÜ

Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyemiz H. Can DOĞAN, 24 Ocak 2011 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Birol AYDEMİR ile görüşmüştür. Görüşmede, "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri

Hakkında Yönetmelik" ile ilgili Odamızın görüşleri ve uygulamadan mağdur olan üyelerimizin durumları hakkında bilgi verilmiştir. Yapılacak düzenlemelerde Odamızın görüşlerinin dikkate alınması talep edilmiştir

DSİ GENEL MÜDÜRÜ ZİYARET EDİLDİ

Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz Niyazi KARADENİZ ve İbrahim YILMAZOĞLU, 13 Ocak 2011 tarihinde Devlet Su İşleri Genel Müdürü Haydar KOÇAKER'i ziyaret etmiştir. Ziyarete, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde maden mühendisi istihdamının artırılması ve HES projelerinde maden mühendisi çalıştırılması, şartnamelerin buna uygun düzenlenmesi konularındaki taleplerimiz iletilmiştir.

MTA, ETİ MADEN GENEL MÜDÜRLERİ VE DDY YOL YAPIM DAİRESİ BAŞKANI ZİYARET EDİLDİ

Yönetim Kurulu Üyelerimizce Kamu Kurumları ziyaret edilmiş, üyelerimizin ve mesleğimizin sorunları görüşülmüş, yapılması gerekenler paylaşılmıştır. Bu doğrultuda, 14 Ocak 2011 tarihinde Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve İl Başkanımız Niyazi KARADENİZ, MTA Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcılarını ziyaret etmiştir. Toplantıda üyelerimizin ve sektörün sorunları konusunda görüş alışverişinde bulunulmuş, birlikte çalışma talebimiz iletilmiştir.

Aynı gün saat 14:30 da Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyemiz Cemalettin SAĞTEKİN, ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısını ziyaret et-

miştir. Ziyarete sektörün genel sorunları üzerinde durulmuştur.

14 Ocak 2011 tarihinde saat 16:00 da Oda Başkanımız Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyeleri Niyazi KARADENİZ ve İbrahim YILMAZOĞLU, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü Demiryolu Yapım ve Yol Dairesi Başkanlarını ziyaret etmiştir. Toplantıda, meslektaşlarımızın demiryolu projelerinde görevlendirilmeleri için yapılması gerekenler değerlendirilmiştir. Toplantıya, DDY'da çalışan üyemiz Kenan OĞUL'da katılmıştır. Toplantılarda Odamızın taleplerini alan ve değerlendireceklerini belirten Kurum yetkililerine teşekkür ederiz.

SİVAS VALİSİ ZİYARET EDİLDİ

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyelerimiz İbrahim YIL-

MAZOĞLU ve Cemalettin SAĞTEKİN, Sivas Bölge Temsilcimiz Doç. Dr. Kazım GÖRGÜLÜ, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğretim Üyeleri Prof. Dr. Ahmet DEMİRCİ, Prof. Dr. Atila CEYLANOĞLU ve Yrd. Doç. Dr. Ömer Lütfi SÜL tarafından Sivas Valisi Ali KOLAT ziyaret edilmiş ve görüşmede yörenin maden potansiyeli ve değerlendirilmesi ile İl Özel İdare-sinde maden mühendislerinin istihdamı ve Ekim 2011'de Sivas'ta düzenlenecek olan Kırmataş Sempozyumu'na destek verilmesi konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

SİVAS'TA ÜYELERİMİZLE TOPLANTI YAPILDI

Yönetim Kurulumuzun aldığı karar doğrultusunda 15 Şubat 2011 tarihinde Sivas'ta üyelerimizle toplantı yapılmıştır. Toplantıya Odamız adına

Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim YILMAZOĞLU ve Cemalettin SAĞTEKİN katılmıştır.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Tesislerinde düzenlenen ve 70 üyemizin katıldığı toplantıda Oda - Üye ilişkileri, Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği'nde maden mühendislerinin yeri, meslek alanları, işçi sağlığı ve güvenliği, üye sorunları ve çözüm önerileri konuları tartışılmıştır.

Bu çalışmalarda Odamıza destek veren ve bizleri yalnız bırakmayan üyelerimize, her türlü olanağı sağlayan Sivas Bölge Temsilciliğimize teşekkür ederiz.

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİ ÜYELERİMİZLE TOPLANTI YAPILDI

16 Şubat 2011 tarihinde Cumhuriyet Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümünde okuyan Öğrenci üyelerimizle Yönetim Kurulu Başkanımız Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim YILMAZOĞLU ve Cemalettin SAĞTEKİN'in katıldığı bir toplantı yapılmış-

tır. Toplantıya öğretim üyesi meslektaşlarımız ve 50 öğrenci katılmıştır.

Toplantıda; Öğrenci Kurultayı, Staj Kanunu hazırlık çalışmaları, Oda-Öğrenci ilişkileri ve öğrencilerin sorunları tartışılmış ve değerlendirilmiştir.

GELECEĞİMİZ İÇİN İMZA KAMPANYASI

Ülkemizdeki işsizlik oranı bazı yıllarda yatay seyir izlese de kriz dönemlerinden bağımsız olarak artarak devam etmektedir. Kriz dönemlerinde işten atmalarla ve daralan istihdamla bu oran daha da artmaktadır. Maden mühendisleri arasında işsizlik ve meslek dışı işlerde çalışanların oranı odamız kayıtlarına göre % 39 civarındadır. Halen ikinci öğretimlerle birlikte 27 maden mühendisliği bölümünden her yıl 1200 civarında meslektaşımız mezun olmaktadır. Yaşamlarının en güzel yıllarını maden mühendisi olmak için harcayan genç meslektaşlarımızı başta işsizlik olmak üzere iş güvencesinden yoksun, çalışma koşullarının niteliksizleştiği düşük ücret ve uzun çalışma saatleri beklemektedir. Bizler emeğimizi satarak yaşamaya çalışan, hayat şartlarının sürekli kötüye gittiği, emekliliği hayal bile edemeyecek kadar uzak gören, iş güvencesinden yoksun, sigortasız, asgari ücretle çalıştırılan ve her an kapı önüne konulma endişesi ile sürekli tavizler veren maden mühendisleriyiz. Kamu kurumlarının her geçen gün özel sektöre devredildiği, taşeron sisteminin dayatıldığı bir düzende oradan oraya savrulmaktayız. Bu koşullara dur demek için, güvenceli bir iş için, istihdam edilebilmek için bu imza kampanyasını gerçekleştiriyoruz. Bugünün işsizi yarının çalışanı, bugünün çalışanı yarının işsizi olabilir; aydınlık yarınlar için imza kampanyamıza desteklerinizi bekliyoruz.

TALEPLERİMİZ

1. İşsizliğin artmasıyla birlikte mühendislerin ücretleri de büyük bir hızla azalmaktadır. Meslektaşlarımız bürolarda 800-1000 TL/ay yer altı işletmelerinde ve şantiyelerde 1000-1200 TL/ay gibi düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır. Emeklilik ve gelecekleri için gerekli primler düşük gün sayısı ve buna karşılık gelen asgari ücret üzerinden yatırılmaktadır.

2011 yılı Odamızın belirlediği ve daha sonraki yıllarda belirleyeceği maden mühendisliği asgari ücreti yasal güvence altına alınmalı, primler gerçek ücretler üzerinden yatırılmalı, yatırmayan işyerleri için gerekli cezai işlemler uygulanmalıdır.

2. Ağır ve tehlikeli işler kapsamına giren madencilik sektöründe çalışan meslektaşlarımız günlük 13-14 saate varan çalışmaya süreleri ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Bunun yanı sıra mesai ücreti kayıt altına alınmamakta, yasal izinleri kullanılmamaktadır.

Haftalık çalışma süreleri 40 saatle sınırlandırılmalıdır. Fazla mesai ücretleri eksiksiz ödenmeli, yasal izin haklarının tümü kullanılmalıdır, meslektaşlarımızın bu haklarını gasp eden işyerlerine cezai yaptırım uygulanmalıdır.

3. Birçok işyerinde teknik konulardaki işler mühendislere yaptırılmayarak mesleğimiz niteliksiz hale getirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca meslektaşlarımız mühendislik mesleği dışındaki işlerde de çalışmaya zorlanmaktadır.

Mesleğimize dönük niteliksizleştirme saldırıları durdurulmalı, üretim sürecinde etkili ve nitelikli mesleki koşullar sağlanmalıdır. Mühendislerin görev tanımları dışındaki işlerde çalışmaları engellenmeli, gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı ve bunların uygulanması denetlenmelidir.

4. Kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan özelleştirmeler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan ve yapılması düşünülen değişikliklerle kamuda güvencesiz ve esnek çalışma koşulları yaratılmaktadır. Tayin, terfi ve atamalar liyakat ölçütlerine bakılmadan yapılmaktadır. Ehliyet ve liyakat ölçütlerine bakılmadan yapılan bu atamalar kamunun kaynak kaybına neden olmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan özelleştirmeler durdurulmalı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki antidemokratik uygulamalar kaldırılmalı, kamu çalışanlarına grevli toplu iş sözleşme hakkı tanınmalıdır. Atamalar liyakat ölçütleri çerçevesinde şeffaf olarak yapılmalıdır.

5. Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın iş güvencesi bulunmamaktadır. Çeşitli bahanelerle işten çıkartılan meslektaşlarımız her türlü hak mahrumiyeti yaşarken emeklilik ve güvenli gelecek hakları ellerinden alınmaktadır.

Kriz vb. bahaneler ile işten çıkarmalar yasaklanmalı, insanca yaşayacak ücret karşılığında emeklilik hakkı güvence altına alınmalıdır. Güvenceli iş ve çalışma hakkı çalışan tüm mühendisleri kapsamalıdır.

6. Meslek alanımızda son yıllarda işsizlik büyük bir hızla artmaktadır. Yeni mezun meslektaşlarımızın birçoğu ya iş bulamamakta ya da kölelik koşullarında çalışmaya zorlanmaktadır. Meslektaşlarımızın insanca yaşayabilecekleri ve üretebilecekleri çalışma koşullarını oluşturmak devletin anayasal görevidir.

İşsizliğe karşı maden mühendislerin istihdamını artıracak düzenlemeler yapılmalıdır. Kamu kurum ve kuruluşlarında mesleğimizi doğrudan ilgilendiren işlerde (KGM, TCDD, DSİ, İl Özel İdareleri ve madencilik faaliyeti gerçekleştiren her kurumda) meslektaşlarımızın istihdamı sağlanmalı ve korunmalıdır.

7. Teknik alt yapı, eğitim kadrosu ve düzeyi planlanmadan uygulamaya konulan "her ile bir üniversite" uygulaması ile her yıl yaklaşık 1200 maden mühendisi sektöre girmektedir. Bu sayı her geçen yıl daha da artacaktır. İşsiz mühendis ordusu yaratmakta olan bu uygulama genç meslektaşlarımızın hayatlarını karartırken, iş barışını ve güvenli çalışma ortamını da yok etmektedir.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu maden mühendisi istihdamı donanım, içerik ve öğrenci sayıları bakımından yeniden planlanmalıdır. İstihdam sorunu çözülmeden geliştirilen bu yaklaşım terk edilmelidir.

8. Kadın meslektaşlarımız kadın olmaktan kaynaklı sorunlarından (gebelik, doğum, emzirme...) dolayı işe başlamada ve çalışma hayatlarında çeşitli (mobbing, taciz vb.) sorunlarla karşılaşmakta olup, eğitimini almış oldukları mesleklerini yapamamaktadır. Erkek meslektaşları ile aynı

işi yapmalarına rağmen onlardan daha az ücret almakta ve bu nedenle onlardan daha fazla ezilmektedir.

Kadın olmaktan dolayı işe başlamada ve çalışma hayatında çeşitli zorluklarla karşılaşan meslektaşlarımız için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı, mevcut olan kanunların uygulanabilirliği düzenli olarak denetlenmelidir. İşe başlamada ve çalışma yaşamında, gebelik, doğum, evlilik gibi durumlar bahane edilerek kadın meslektaşlarımız mağdur edilmemelidir. Cinsiyete dayalı ücret farklılıkları ortadan kaldırılmalı, eşit işe eşit ücret verilmelidir.

9. Teknik nezaretçi olarak atanmış olduğu maden sahasını denetlemekle yükümlü maden mühendisi, işveren- teknik nezaretçi bağımlılığı nedeniyle görevi ile ilgili gerekli hüküm ve yetkileri özgürce yerine getirememektedir. Daha sonra da oluşabilecek her türlü sorundan sorumlu tutulmaktadır.

Teknik nezaretçilik yapan meslektaşlarımızın sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için; işveren - teknik nezaretçi ilişkisinin bağımsızlaştırılması gerekmektedir. Daimi nezaretçi olarak görev yapan meslektaşlarımıza iş ve ücret güvencesi sağlanmalıdır.

10. Ülkemiz coğrafyasının her yerinde sürdürülen madencilik çalışmalarının denetimi, Ankara'da bulunan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün kısıtlı kadrosuyla yapılmaktadır. Bu durum denetimlerin aksamasına dolayısıyla iş kazalarına ve can kayıplarına da neden olmaktadır.

Ülke kalkınmasında büyük bir rol oynayan madencilik sektörünün, insan odaklı olarak gelişmesi esas alınmalıdır. Alana ait düzenleme, kontrol ve denetimlerin tek elden yapılması için bir Maden Bakanlığı kurulmalıdır. Madencilik Bakanlığı bünyesinde ülke genelinde teşkilatlandırılmış Maden İşleri Genel Müdürlüğü, mevcut sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır. Mesleğimizi ve meslektaşlarımızı ilgilendiren konuların karar süreçlerinde Odamızın da içinde bulunduğu demokratik katılım mekanizmaları oluşturulmalıdır.

ŞUBELERDEN HABERLER

ADANA ŞUBE

1.DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

2011 yılı 1.Danışma Kurulu toplantısı 5 Mart 2011 tarihin de şube binamızda yapılmıştır.

Toplantıda; Madencilik Sektöründe yaşanan iş kazalarının değerlendirilmesi ve iş kazalarının önlenmesine yönelik görüş ve öneriler değerlendirilmiştir.

TEKNİK GEZİ YAPILDI

05 Mart 2011 Cumartesi günü, Şube-

miz Yönetim Kurulu Üyelerinden Doç. Dr. Ahmet Mahmut KILIÇ, Ç.Ü. Maden Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Özen KILIÇ ve Şantiye sorumlusu Maden Yük. Mühendisi Sare YURDAKUL eşliğinde, Ç.Ü. Maden Mühendisliği Bölümü 2. Sınıf öğrencilerinin katılımıyla, CYS (Can Yapı Sanayi)'nin Ceyhan yolu üzerinde bulunan "Taş Ocağı" ve Kıрма Eleme Tesisine" gezi düzenlenerek öğrenciler bilgilendirilmiştir.

ADANA KENT SEMPOZYUMU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu (İKK) tarafından düzenlenen, Emek ve Meslek Örgütleri ile Demokratik Kuru-

luşların destek verdiği "Adana Kent Sorunları Sempozyumu"nun 2. si 20-21 Mayıs 2011 tarihinde yapılmıştır.

Sempozyumun 15 kişilik yürütme kurulunda; TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adana Şube Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet YILMAZ da görev yapmıştır.

ŞUBELERDEN HABERLER

İSTANBUL ŞUBE

SÖYLEŞİ: “Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği’nin Meslektaşlarımıza ve Madencilik Sektörüne Etkileri” Konulu Söyleşi Yapıldı

Konuşmacı olarak Odamız Hukuk Danışmanı Av.Volkan Kaya’nın katıldığı söyleşi 19 Mart 2011 Cumartesi İstanbul Şubemizde düzenlenmiştir. Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği’nin meslektaşlarımıza ve madencilik sektörüne etkileri, yapılan değişikliklerin olumlu/olum-

suz etkileri, bu değişiklikleri uygulamada karşılaşılan zorlukların tartışıldığı etkinliğe konuya ilgi duyan pek çok maden mühendisi katılmıştır. Söyleşinin son bölümü soru-cevap şeklinde gerçekleştirilmiştir.

TEMELLERDE SUSUZLAŞTIRMA (DEWATERING-WELL POINT) YÖNTEMLERİ KONULU SÖYLEŞİ DÜZENLENDİ

Konuşmacı olarak üyemiz Süleyman Kurt’un katıldığı söyleşi 12 Mart 2011

Cumartesi günü yapılmıştır. Söyleşide, sulu zeminlerde temel yapımını zorlaştıran suyun temelden uzaklaştırılması amacıyla seçilecek yöntemlerin neler olduğu, sulu zeminlerde karşılaşılan güçlükler, pompa seçiminde dikkat edilecek hususlar ve zemin ıslah parametreleri ele alınmış, Süleyman Kurt bizzat 30 yıllık saha tecrübelerini ve birikimlerini somut örneklerle anlatmış, söyleşiye daha sonra soru-cevap bölümüyle devam edilmiştir.

ŞUBAT AYI EMEKLİ ÜYE TOPLANTISI YAPILDI

Şubemizce geleneksel olarak düzenlenen Emekli Üye Toplantısı 23 Şubat 2011 Çarşamba günü 13.00-16.00 saatleri arasında yapılmıştır.

Toplantıya çok sayıda emekli meslektaşımız katılmıştır.

ŞUBELERDEN HABERLER

KEŞAN'DA ÜYE TOPLANTISI YAPILDI

Trakya Bölgesinde bulunan maden mühendisleri yemekli üye toplantısında bir araya geldiler. Edirne/Keşan'da 11 Şubat 2011 Cuma günü saat 18.30 da başlayan toplantıda, Trakya bölgesinde madencilik sorunu, maden mühendislerinin sorunları ve bu sorunların çözümleri üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Yemekte konuşan Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Dr. Ekrem Yüce; Türkiye'de madencilik denince, çevre ile ilgili sıkıntıların ön plana çıkarıldığını ancak madencilik olmadan ülke sanayinin kalkınmadığını dile getirdi. TMMOB Maden Mühendisleri Odası Keşan Temsilciliği organizasyonu ile Trakya'da bulunan maden mühendislerine, "Teknik Nezaretçi Belge Yenileme Eğitimi" verildi. Çok sayıda üyemizin katıldığı toplantıya İstanbul Şubemizden Ekrem Yüce, Selim Akyıldız, Burhan Erdim, Kemal Kaynar, Cengiz Göztepe katılmıştır.

OCAK AYI EMEKLİ ÜYE TOPLANTISI YAPILDI

İstanbul Şubemizce geleneksel olarak düzenlenen Emekli Üyelere yönelik Ocak ayı toplantısı 26 Ocak 2011 Çarşamba günü 13.00-16.00 saatleri arasında yapılmıştır. Çok sayıda emekli üyemizin katıldığı toplantının son bölümünde geçtiğimiz günlerde vefat eden Prof.Dr. Cemal Birön anısına Şube Başkanımız A.Ekrem Yüce tarafından hazırlanan sunum yapılmıştır.

İZMİR ŞUBE

SON SINIF ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK SÖYLEŞİLER DEVAM EDİYOR

Öğrencilerle meslek söyleşilerinin ikincisi İzmir Şube Yönetim Kurulu üyemiz M. Sezai TİMUR ve Üyemiz İlker EREN in anlatımıyla Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Cevher hazırlama ve zenginleştirme alanındaki tecrübelerin aktarılmasının yanı sıra,

meslek yaşamında Odanın rolü ve üyelerine kazandırdıkları, genç meslektaş adaylarımız ile paylaşılmıştır.

Odamızın önümüzdeki aylarda yapacağı faaliyetler hakkında bilgilendirme yapılarak söyleşi sonlandırılmıştır

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA GRUBUMUZ BİRARAYA GELDİ

Şubemiz öğrenci temsilcileri ve öğrenci üyelerinden oluşan öğrenci çalışma grubumuz 16.03.2011 tarihinde şubemizde bir araya geldi. Yönetim Kurulu Üyelerimizde katıldığı bu toplantıda

aramıza yeni katılan öğrenci arkadaşlara Odamızın işleyiş ve faaliyetleri aktararak, beklentileri alınmış ve önümüzdeki zaman sürecinde oda - öğrenci ilişkilerini geliştirmek amacıyla yapılması gereken etkinlikler tartışılmıştır.

TMMOB İzmir İKK Öğrenci Temsilcileri toplantısına yönelik duyuru yapılarak katılım sağlanması konusunda görev dağılımı yapılmıştır. Son olarak, şubemiz tarafından önümüzdeki aylarda düzenlenecek olan etkinlikler hakkında bilgi verilerek toplantı sonlandırılmıştır.

TMMOB İZMİR İL KOORDİNASYON KURULU İZMİR YEREL DEMOKRASİ KURULTAYI HAZIRLIK ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

7 Mayıs 2011 tarihinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezinde gerçekleştirilecek olan İzmir İl Koordinasyon Kurulu İzmir Yerel Demokrasi Kurultayı hazırlıkları devam ediyor. Şubemizin de katıldığı çalışmalarda kurultaya ilişkin detayların yer aldığı bir broşür hazırlanmıştır.

ÖĞRENCİLERLE MESLEK SÖYLEŞİLERİ DEVAM EDİYOR

Şubemiz tarafından her yıl düzenlenen öğrencilerle meslek söyleşileri, 24.03.2011 tarihinde üyemiz Barbaros KARGI'nın anlatımıyla, Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Müh. Böl. Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Barbaros KARGI, Doğaltaş sektörü ve

iş güvenliği konularında bilgi ve tecrübelerini öğrencilerle paylaşmış, meslek yaşamında odanın yeri ve önemini vurgulamıştır. Öğrencilerden gelen soruların cevaplamaının ardından etkinlik sona ermiştir.

AYDIN - PAMUKÖREN'DE ÖZEL SEKTÖRE AİT SONDAJ KAMPINDAKİ MESLEKTAŞLARIMIZ ZİYARET EDİLDİ

Aydın - Pamukören'de bulunan özel sektöre ait jeotermal sondaj çalışmalarının yürütüldüğü kamp ziyaret edilerek meslektaşlarımız ve diğer çalışanlardan sondaj faaliyetleri hakkında bilgi alınmıştır.

ŞUBE DANIŞMA KURULUMUZ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

2011 yılının ilk danışma kurulu 15.01.2011 tarihinde şube merkezinde yapılmıştır.

1. Açılış
2. Divan Kurulu Seçimi
3. 2010 yılı Şube ve Temsilcilik Faaliyetlerinin Sunumu ve Tartışılması
4. 2011 Yılı Çalışma Programı
5. Dilek ve Temenniler gündemi ile

yapılan danışma kurulunda Faaliyetler ile ilgili görüşmeler yapıldıktan sonra özellikle Yeni Maden Yasası ve Uygulama Yönetmeliği ile ilgili karşılaşılan sorunlar dile getirilmiş ve ilgili sorunların çözümüne yönelik oda çalışmaları üyeler ile paylaşılmıştır. Toplantıda ortaya çıkan öneriler aşağıda özetlenmiştir.

1. Madencilğin medya aracılığı ile çevre ile uyumlu yapılabildiğinin topluma iletilmesi için çalışma yapılması
2. Özellikle yerli doğal taşların kullanımının teşvik edilmesi için gerekli mercilerle özellikle belediyelerle görüşmeler yapılması,
3. Jeotermal'de teknik sorumluluk için eğitim çalışması yapılması,
4. Maden Mühendisliği Mesleğinin toplumun her kesimine çeşitli faaliyetler ile tanıtılması.

ZONGULDAK ŞUBE

3 MART 1992 KOZLU GRIZU FACİASI ANMA ETKİNLİĞİ

HERKESİN ADİL VE ELVERİŞLİ ÇALIŞMA KOŞULLARINDA ÇALIŞMA HAKKI VARDIR.

Bugün 03 Mart 1992’de meydana gelen ve 263 maden emekçisini kaybettiğimiz Kozlu Grizu Faciası’nın 19. yıldönümü. Bu kaza, dünya madencilik tarihinde yaşanan en büyük maden kazalarından birisi olarak tarihe geçmiştir. Bu vesileyle iş kazalarında hayatını kaybeden tüm maden emekçilerini saygıyla anarken, iş kazalarının yaşanmadığı bir hayat diliyoruz.

Madencilik sektörü, doğası gereği özellik arz eden ve bu nedenle bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren dünyanın en zor ve riskli iş koludur. Maden kazaları incelendiğinde olayın; teknik, sosyal, ekonomik, eğitim, planlama ve denetim sorunları gibi pek çok nedeni olduğu görülmektedir. Ülkemiz, iş kazalarında dünyada ön sıralarda yer almaktadır. Maden kazaları son yıllarda belirgin olarak artmaktadır. Odamız kayıtlarına göre, 2008 yılında 43 maden çalışanı iş kazası sonucu yaşamını yitirmişken, 2009 yılında bu sayı 92’ye çıkmıştır. 2010 yılında 105 kişi hayatını kaybetmiştir. 2011 yılında ise bugüne kadar 20 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Ancak bu sayıların daha yüksek olduğu tahmin edilmekte ve hayatını kaybedenler içerisinde meslektaşlarımız da bulunmaktadır.

Ne yazık ki, ülkemiz işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli önlemlerin alınması maliyet arttırıcı unsurlar olarak algılanmakta ve bu konuda yasaların, yönetmeliklerin öngördüğü önlemleri almaktan kaçınılmaktadır.

Bu durum işverenlerin ve özellikle de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın konuyla ilgili gerekli özeni göstermemesinden kaynaklanmaktadır. Oysa bir ülkenin iş sağlığı ve güvenliğine yönelik politikaları o ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmişlik düzeyi ile doğru orantılıdır. Dolayısıyla insanın refahı, mutluluğu, sağlığı ve güvenliğinden ödün veren, işçi sağlığı ve iş güvenliğini bir maliyet unsuru olarak gören ve bu yüzden iş kazalarının giderek arttığı bir sanayileşme ve kalkınma anlayışı benimsenemez. İşveren kesimi ve kamu işvereni konumundaki devlet, neo liberal ekonomik politikaların da etkisiyle konuya gereken özeni göstermemektedir. İş güvencesinin azalması, çalışma koşullarının ağırlaşması; özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaşması, sosyal güvenlik ve güvenceden yoksun kayıt dışı işçilik, her yıl meydana gelen binlerce iş kazasının nedenleri arasındadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda ki yetersizlikler ülkemizin en önemli sorunlarından biri olarak karşımızda durmaktadır. Bu alana, geçmişten günümüze kadar şöyle bir baktığımızda yetersiz veya yasak savma kabilinden alınan önlemler, yapılmayan/yapılamayan veya kâğıt üzerinde kalan denetimler, uygulanmayan veya iş olsun (!) diye uygulanan eğitimler nedeniyle kazalar yaşanmaktadır. Kaybedilen binlerce insan hayatı ve geride bırakılan gözü yaşlı insanlar bunun en somut

ŞUBELERDEN HABERLER

göstergesidir.

Madencilik sektörü özellikle de kömür madenciliği ülkemizde gündeme hep, toplu ölümlü iş kazalarıyla geliyor. Ne yazık ki, sektördeki ölüme yol açan iş kazaları (!) sayısı azalmak yerine artmaktadır. En son Afşin-Elbistan'da 4 gün arayla meydana gelen heyelan nedeniyle, 9'u hala toprak altında, yitirilen 11 kişiyle yeni acılar eklendi yüreklerimize.

Çalışma yaşamında önemli olan işçinin güzel ölmesi değil, işçinin sağlıklı ve güvenli bir biçimde uzun yıllar ülke üretimine katkıda bulunmasıdır. Bu konuda daha başka acılar yaşanmadan ölümlere, yaralanmalara ve maddi kayıplara neden olan kazaların ve meslek hastalıklarının önlenmesi amacıyla gerekli olan düzenleme, araştırma ve geliştirme programlarının bilimin ışığında yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Bu amaçla; ilgili bakanlıkların, madencilik kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin, sendikaların ve madencilik sektörünün ve Maden Mühendisleri Odası'nın birliktelik ve işbirliği yapmaları zorunludur.

Ülkemizdeki işyerlerinin büyük bir çoğunluğunda işçi sağlığı ve güvenliği açısından büyük eksikler vardır ve bu eksikler Çalışma Bakanlığı tarafından denetlenememektedir. Bu nedenle madencilik işkolunda, çalışanların sağlığı, iş güvenliği, alınacak önlemler, yapılacak yatırımlar ve bunların yerinde ve sürekli olarak denetlenmesi ol-

dukça önemlidir. Denetim eksikliğinin temel nedeni ise Çalışma Bakanlığı'nın yeterli denetim kadroları oluşturamamasıdır. Ayrıca bu denetim elemanlarının, bilgi ve birikimi olandan değil, yandaşlardan oluşturulma çabaları da dikkate alınırsa iş kazalarının neden bu kadar çok olduğu ve neden bu kadar çok işçinin gereksiz yere öldüğü kolayca anlaşılır.

Madencilik sektöründe son yıllarda artarak devam eden ve faciaya dönüşen kazalar, bilimsel ve teknik alt yapı eksikliği kadar uygulanan yanlış politikaların bir sonucu olarak karşımızdadır. Uygulana bu politikalarla genelde madencilik ve özelde de kömür madenciliği sektöründe kamu kurumları süreç içinde asli işlerinden çekilmiş, özelleştirme, taşeronlaştırma, kiraya verme, hizmet alımı gibi yöntemlerle kamu madenciliğinden vazgeçildiği bir noktaya gelinmiştir. İnsanı merkeze almayan maksimum üretim ve kâra odaklanmış, bilimsel ve teknolojik altyapıdan uzak, eğitilmiş işgücünün ve sendikalaşmanın olmadığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığı bir kömür madenciliği yaratılmıştır.

Bu değerlendirmeler ışığında görüş ve önerilerimizi bir kez daha kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz.

Özelleştirmeler durdurulmalı, taşeronlaşma uygulamaları iptal edilmelidir.

Kar öncelikli ve ucuz işgücüne dayalı çalışma anlayışı terk edilmelidir.

Kazaların önlenmesi için bilimsel ve teknik yatırımların yanı sıra, örgütlenmenin ve sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalı, çalışma yaşamı ile birlikte çalışanların sosyal ve ekonomik yaşamları da iyileştirilmelidir.

İş güvenliği denetiminden birinci dercede sorumlu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini tam olarak yerine getirmelidir.

ŞUBELERDEN HABERLER

Yasal mevzuatlarda yapılacak düzenlemelerle denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekirken, çıkarılan yönetmeliklerde denetimin özelleştirildiği ve ticarileştirildiği, meslek odalarının görüşlerinin dikkate alınmadığı görülmektedir. Bu anlayıştan vazgeçilmelidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın, yerinde ve sürekli denetimleri yapabilmeleri için, kadrolarının maden mühendisleri ile güçlendirmesi gereklidir. Sektörde ulusal düzeyde acil durum planı ve risk haritaları çıkarılmalı ve saha denetimleri bu doğrultuda yapılmalıdır.

İşçi sağlığı ve güvenliği yasası, TMMOB'nin görüşleri de dikkate alınarak acilen çıkarılmalıdır.

İş kazalarının önlenmesi çalışmaları başta olmak üzere, Ulusal madencilik politikalarının oluşturulması için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ko-

ordinatörlüğünde tüm sektör bileşenlerinin, meslek odalarının ve üniversitelerin katılacağı Madencilik Şurası acilen toplanmalıdır.

Madencilik Bakanlığı kurulmalı ve sektöre hak ettiği önem verilmelidir.

Gelişmiş ülkelerdeki iş güvenliği bilinci; çalışanların yıllar süren mücadeleleri, sendikalar ve meslek örgütlerinin duyarlı davranışları ve devletin konuya olumlu yaklaşımı ile güçlenmiştir.

İş kazalarında yaşamlarını yitiren emekçileri saygıyla anıyor, tüm emekçilere iş kazalarının olmadığı mutlu bir yaşam diliyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

ZONGULDAK ŞUBESİ, 03 MART 2011

DİYARBAKIR ŞUBE

TMMOB`DA KADIN ÖRGÜTLÜLÜĞÜ SÖYLEŞİSİ YAPILDI

Söyleşi, 05 mart 2011 Cumartesi günü Diyarbakır Jeoloji Mühendisleri Odasında gerçekleştirildi. Söyleşiye TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi F. Berna Vatan, Şube yönetimimiz ve üyelerimizden katılım sağlandı.

ODAMIZ TARAFINDAN AÇILAN DAVA SONUCUNDA, “İLLER BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK” İPTAL EDİLMİŞTİR.

İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından, 16.03.2009 tarih ve 27171 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve üyelerimizin mağduriyetine neden olan “İller Bankası Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan

Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in iptali için Odamızca açılan dava sonucunda, Danıştay 5. Dairesi 2010/6357 karar nolu kararı ile dava konusu Yönetmeliğin iptaline karar vermiştir.

“İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK” İN İPTALİ İÇİN DANIŞTAYDA DAVA AÇILDI

TMMOB İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği’nin iptali istemiyle Danıştay’a başvurdu. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğan- cı, konuya ilişkin olarak 27 Ocak 2011 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın iş güvenliği alanını piyasa aktörlerine teslim eden, iş güvenliği hizmetini taşeronlaştıran düzenlemelerine karşı hukuk mücadelesini sürdüren TMMOB, konuya ilişkin yayımlanan son iki yönetmeliği de yargıya taşımıştır.

TMMOB, 27.11.2010 tarih ve 27768 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik ile İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği’nin iptali istemiyle Danıştay’a başvurmuştur.

Söz konusu yönetmelikler, eğitimden ortak sağlık ve güvenlik birimine kadar tüm süreçleri piyasa aktörlerine teslim eden, iş güvenliği hizmetini taşeronlaştıran düzenlemeler içermektedir. Mühendis ve mimarlık hizmetlerinin

sunumunda, lisans eğitimi sonrasında kazanılan mühendis ve mimar unvanını değil, özel şirketlerce verilen eğitim ve Bakanlıkça verilen sertifikayı esas almaktadır. Özel sektörde çalışanları 7 yıl boyunca iş güvenliği mühendisliği hizmetini alana sokmamakta ve bu süre içinde iş güvenliği alanını Bakanlık çalışanlarına hasretmektedir.

Çalışma hayatındaki en önemli konulardan biri olan işçi sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların, iktidarın ele aldığı yöntemle çözüme kavuşturulması olası görünmemektedir. Kamu düzeni, güvenliği ve sağlığını ilgilendiren bu konu kamusal hizmet anlayışı ile ele alınmadığı sürece çözümü olanaklı değildir. Her şeyden önce bireye, ailesine, toplumsal işgücü kaybına, işletmeye ve ülke ekonomisine ağır fatura çıkaran bu konu piyasalaştırılamaz.

TMMOB, konunun takipçisi olacak ve işçi sağlığı-iş güvenliği alanındaki piyasalaştırma çabalarına karşı mücadelesini sürdürecektir.

Mehmet Soğan- cı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MADENCİLİK FAALİYETLERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ'NİN BAZI MADDELERİNİN YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI VE İPTALİ İÇİN DANIŞTAY'DA DAVA AÇILDI

Av. Volkan KAYA

Dava konusu "Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 06.11.2010 tarih ve 27751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Yönetmelik maddeleri ile maden mühendislerinin, madenlerin aranmasına yönelik yetkileri ortadan kaldırılmış ve maden mühendislerinin mağduriyetine neden olunmuştur. Aynı çaba 5995 sayılı Maden Kanunu'nun yapımı esnasında T.B.M.M. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'na sunulan kanun tekliflerinde de kendini göstermiş, ancak yapılan bu teklifler komisyon tarafından kabul görmemiş ve maden mühendislerinin arama safhasının bir parçası olduğu ortaya konularak 5995 sayılı Kanunun ile bu durum ifade edilmiştir.

Ancak Kanuna rağmen yasama erki nezdinde kabul edilmeyen girişim bu sefer yönetmelik ile gerçekleştirilmiştir. Arama ruhsatı öncesi ve dönemlerinde düzenlenmesi ve Genel Müdürlüğe teslim edilmesi zorunlu hale getirilen;

1- Maden arama faaliyetlerine ilişkin ön inceleme raporları ve maden arama projelerinin hazırlanması,

2- Maden arama dönemlerine yönelik dayanaklarına göre maden arama faaliyet raporlarının (ön arama faaliyet raporu, genel arama faaliyet raporu, detay arama faaliyet raporu) hazırlanması,

3- İşletme ruhsat dönemlerinde rezerv

geliştirme çalışmalarının yapılması ve raporlandırılması,

4- Maden işletmelerinde jeoteknik etütlerin yapılması ve raporlandırılması,

5- Maden arama ve işletme döneminde, dayanakları ile ilgili belgeleri kullanarak kaynak/rezerv raporunun hazırlanması,

işlerinin sadece jeoloji mühendisleri tarafından yapılabileceği; Yönetmeliğin "Jeoloji mühendislerinin hizmet ve yetkileri" başlıklı 106 ncı maddesinde belirtilmiştir. Böylece Kanunda yapılamayan Maden Mühendislerinin madenlerin aranmasından çıkarılması girişimi yönetmelik ile gerçekleştirilmiştir. Çıkarılan Yönetmelik ile maden mühendisleri madenlerin aranması safhasından dışlanarak, sadece işletme dönemi ile görevli bir mühendislik disiplinine dönüştürülmüştür.

Yönetmeliğin, zorunlu olarak daimi nezaretçinin çalıştırılacağı ruhsat sahalarının açıklandığı 141 nci maddesinde; ruhsat sahasındaki tesislerde çalışanlar hariç maden işletme faaliyetleri için en az on beş işçi çalıştıran açık işletmelerde daimi nezaretçi istihdam edileceği belirtilmiştir. Bu istisna ile kötü niyetli işletmelere, işçilerini tesislerde çalışıyor göstererek açık işletmede çalışan işçi sayısını 15'in altında tutma bu şekilde ise daimi nezaretçi atama zorunluluğunu ortadan kaldırma yetkisi getirilmiştir.

Maden Kanunu'nun 31 nci maddesi ile

Bakanlığa, vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden mühendisinin çalışma usul ve esasları ile ruhsat sahasında görevlendirilecek teknik elemanların çalışma usul ve esaslarının belirleme yükümlülüğü verilmiştir. Ancak Bakanlık; Kanunda vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek mühendisin “maden mühendisi” olduğu vurgulanmasına rağmen; Yönetmelik ile bu zorunluluğu işletmede teknik eleman bulundurma zorunluluğuna dönüştürmüştür. Yönetmeliğin diğer hiçbir maddesinde vardiyalarda maden mühendisi istihdam edilme zorunluluğundan bahsedilmemektedir. Oysa Kanunda açık bir şekilde ruhsat, işletme ayrımı yapılmış işletmelerde maden mühendisi ruhsat sahalarında teknik eleman istihdam edileceği açıklanmıştır.

Kanuna aykırı olarak vardiyalı çalışan işletmelerde her vardiyada maden mühendisi istihdamı zorunluluğunun, yönetmelik ile teknik eleman bulundurma zorunluluğuna dönüştürülmüş olması; hem maden mühendisi istihdamını engellemiş, hem de işletmelerin iş güvenliği koşullarına uyarak, verimli bir şekilde maden üretimi yapabilmelerinin önünü kesmiştir.

Yukarıda açıklanan konular dışında yine Kanunun, çıkarılış amacı ile maddelerine aykırı olan birçok hüküm Yönetmeliğe konulmuştur. Sonuç olarak ülke madenciliğine ve maden mühendislerine zarar vereceğini düşündüğümüz bu düzenlemelerin iptali için Danıştay nezdinde dava açılmıştır.

Açılan davanın konusu şu şekildedir:

“Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği”nin; 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan

“ve akarsu yataklarındaki” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (f) bendinde yer alan “ile grev, lokavt ve işletme faaliyetlerini engelleyen diğer toplumsal olayları,” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (h) bendinde geçen “süresince ve” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (j) bendinde geçen “ve/veya üretim yapılmayan ruhsat sahalarından proje beyanı üzerinden alınan” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (ö) bendinde geçen “Görünür rezerv” tanımının; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (p) bendinde geçen “sanat yapıları” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (ü) bendinde yer alan “tesisleri” ibaresinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (y) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (çç) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (ğğ); 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (kk) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (nn) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (öö) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (pp) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (rr) bendinin; 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (üü) bendinin; 80 inci maddesinin 5 inci fıkrasının; 111 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının 2 nci cümlesinde geçen “üretim” ibaresinin; 138 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının; 120 nci maddesinin; 121 nci maddesinin; 122 nci maddesinin 2 nci fıkrasının; 123 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının 3 üncü cümlesinin; 124 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının 3 üncü cümlesinin ve 2 nci fıkrasının ikinci cümlesinde geçen “ve ruhsat sahası mücavirindeki geçici tesisler,” ibaresinin; 125 inci maddesinin; 91 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında geçen “Sahada faaliyetlerin projesine uygun sürdürülmemesi, faaliyetlerin verilen faaliyet raporları ile uyum içinde olmaması, imalat haritalarının gerçeği yansıtmama-

ması, denetimlere teknik nezaretçi ya da ruhsat sahibi veya vekilinin iştirak etmemesi, denetime mesnet teşkil eden belgelerin verilmemesi, istenilen analiz ücretinin ödenmemesi,” ibarelerinin; 75 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının ikinci cümlesinin; 76 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında geçen; “sevk fişi, patlayıcı madde izni, mera tahsis değişikliği, ikinci maden, buluculuk hakkı, işletme izin sınırlarında yapılacak değişiklik, birleştirme gibi” ibarelerinin; 77 nci maddesinin 2 nci fıkrasının; 47 nci maddesinin 1 ve 2 nci fıkrasının; 51 nci maddesinin 2 nci fıkrasının; 52 nci maddesinin 2 nci fıkrasının 1 inci cümlesinde geçen “veya eksik bildirdiği” ibaresinin; 53 üncü maddesinin 6 ve 8 inci fıkralarının; 54 üncü maddesinin 4, 5 ve 6 ncı fıkralarının; 55 inci maddesinin 1, 2 ve 3 üncü fıkralarının; 56 ncı maddesinin; 86 ncı maddesinin 20 nci fıkrasının son cümlesinin; 90 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının; 59 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında geçen “Bu kapsam dahilinde yürütülen faaliyetler için teknik nezaretçi atanması zorunluluğu yoktur.” ibaresinin; 68 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında geçen “İptal edilen izin sahasında stokta hammadde olduğunun tespit edilmesi durumunda, stoktaki hammadde, üretim izin sahibi kamu kuruluşu tarafından proje kapsamında değerlendirilir.” cümlesinin; 78 inci maddesinin 1 inci fıkrasının son cümlesinde geçen “I., II. ve” ibaresinin; 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasının son cümlesinde geçen “Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının olumlu görüşünün alınmasını takiben” ibaresinin; 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının son cümlesinin; Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının son cümlesinin; 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının b, c, ç, bentlerinin, 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının d bendinin 1, 2, 5 ve 6 ncı alt bentlerinin; 13 üncü maddesi-

nin 2 nci fıkrasının; EK-1 (Arama Döneminde Asgari Yeterlilik Faaliyetleri) ve EK-2 (Mali Yeterlilik Tutarları Tablosu, Ön/Genel/Detay Arama Dönemi Minimum Toplam Harcama Yatırım Tutarı ve Harcama Oranı) nin; 16 ncı maddesinin 2 inci fıkrasında geçen “/sertifikası” ibaresinin; 16 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının son cümlesinde geçen “V.” ibaresinin, 16 ncı maddesinin 5 inci fıkrasında geçen “ve V.” ibaresinin; , 18 inci maddesinin 8 inci fıkrasında geçen “ve V. Grup” ibaresinin; 18 inci maddesinin 9 uncu fıkrasında geçen “ve V. Grup” ibaresinin; 17 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasının; 17 ncı maddesinin 5 inci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin; 17 ncı maddesinin 6 ncı fıkrasının; 18 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının; 18 inci maddesinin 5 inci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin; 18 inci maddesinin 6 ncı fıkrasının; 19 uncu maddesinin 4 ve 5 inci fıkrasının; 19 uncu maddesinin 6 ncı fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin; 19 uncu maddesinin 7 ncı fıkrasının; 20 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının; 21 inci maddesinin 1 inci fıkrasının; 24 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının; 26 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasının; 30 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında geçen “Beklenmeyen haller ve mücbir sebepler dışında süresi içinde işletmeye alınmayan veya projesinde belirtilen yıllık üretim miktarının %10’unun altında üretim yapılan ruhsat sahalarından, çalışılmayan her yıl için, projede belirtilen üretim miktarının %10’u üzerinden Devlet hakkı alınır.” cümlesinin; 32 ncı maddesinin 1 ve 2 inci fıkralarının; 80 inci maddesinin 6 ncı fıkrasının; 36 ncı maddesinin 5 inci fıkrasında geçen “veya Genel Müdürlüğe verildiği tarih itibarıyla ruhsat sahası için atanmış durumda olan teknik nezaretçi” ibaresinin; 37 ncı maddesinin 2 nci fıkrasının (d) bendinin; 39 uncu maddesinin 3 ve 4 üncü fıkralarının; 42 ncı maddesinin

8 inci fıkrasının; 106 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde geçen "jeotermal kaynak jeolojisi, doğal mineralli su ve gazlar ile ilgili etüt, analiz ve değerlendirme raporu hazırlanması," ibaresinin, (c) bendinde geçen "hidrojeoloji etütleri" ibaresinin, (e) bendinin, (j) bendinin; 107 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (e) bendinin, 109 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (ğ) bendinin, 110 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendinin; 131 inci maddesinin 2 nci fıkrasının; 133 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının son cümlesinde geçen "veya azledilen" ibaresinin; 134 üncü maddesinin 1 nci fıkrasında geçen "üretim" ibaresi ile 2 nci fıkrasının (e) bendinin; 135 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının 2 nci cümlesinin; 141 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde geçen "Ruhsat sahasındaki tesislerde çalışan-

lar hariç" ibaresi ile 2 nci fıkrasının; 142 nci maddesinin 1 inci fıkrasının 2 ve 3 üncü cümlelerinin; 146 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendi ve 6 ncı fıkrasının; 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 164, 166, 167 nci maddelerinin; 92 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının; 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasında geçen "ruhsat sahibi şirketin iflasına karar verilmiş olması, özelleştirme kapsamında olan kurumlara ait ruhsat olması veya yargı kararlar" ibaresi ile 6 ve 7 nci fıkralarının; geçici 14 üncü maddesinin; geçici 15 inci maddesinin; YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ; Yönetmeliğin 106 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j) bentlerinin ise maden mühendisleri yönünden YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ hakkında.

DUYURU Sayın Üyemiz

Bilindiği gibi Odamız kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olup Ana Yönetmeliğimizde belirtilen amaçları arasında;

- ★ Doğal kaynakların bulunmasında ülke ve kamu yararı doğrultusunda madencilik politikalarının üretilmesi, bu hedefe ulaşılması için gerekli görülen tüm girişim ve etkinliklerde bulunulması
- ★ Maden mühendisliği mesleğinin geliştirilmesi, üyelerinin hak ve yetkilerinin sağlanması, meslek onurunun korunması için gerekli çalışmaların yapılması
- ★ Madencilik alanında her türlü bilimsel ve teknik etkinliklerde bulunarak bunları üyelerinin ve madencilik sektörünün yararına sunulması
- ★ Üyeler arasında dayanışmanın sağlanması ve haksız rekabetin önlenmesi gibi görevler de yer almaktadır

Bu görevlerin yerine getirilmesi ve sonuçlarının üyelerimizle paylaşılması çok önemlidir. Bu durum Odamızın üyeleriyle düzenli olarak iletişimini gerekli kılmaktadır. Bunun en etkin yolu Madencilik Bülteni ile kurulan iletişimidir. Uzun yıllardır düzenli olarak çıkarılan ve üyelerimizle paylaşılan bültenin geliştirilmesi ve sizlere ulaştırılması hassasiyetiniz ile de birebir ilişkilidir.

Madencilik Bülteninin tarafınıza ulaşması için Odamıza beş yıl ve daha fazla üyelik aidat borcunuzun olmaması gerekmektedir. Bu konuda da duyarlı davranacağınıza inanıyor, çalışmalarınızda başarılar, sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyoruz.

Saygılarımızla
YÖNETİM KURULU

EMPERYALİST OYUNLAR DEVAM EDİYOR

BM Güvenlik Konseyi'nin, Libya'yı "uçuşa yasak bölge ilan etmesi" ve "sivillerin korunması" için, "gereken önlemlerin alınması" yönündeki kararı, Fransa önderliğindeki batılı emperyalist ülkelerin Libya'ya askeri bir müdahale yapmasının önünü açmış, Kaddafi'nin tek taraflı ateşkes ilanı ve "sivilleri koruyacağını" açıklaması da askeri müdahaleyi durdurmamıştır. Tıpkı Bush yönetiminin Irak'ta, Saddam Hüseyin yönetiminin tüm açıklamalarını "inandırıcı bulmadık" gibi bir bahaneyle yok sayıp Irak'ı işgali gibi Fransa, ABD ve İngiltere bloğu da Libya'ya müdahale etmiştir.

Libya'da akan kan ve insan hakları ihlalleri Batılı emperyalistlerin umurunda değildir. Onları Libya'ya müdahaleye yöneltten, Arap-İslam dünyasındaki isyanlar, halkların kendi kaderlerine sahip çıkmak için harekete geçmeleridir. Onlar, bu isyanların kendi lehlerine sonuçlanmasını amaçlamaktadır. Yıllarca Kaddafi rejimini

destekleyen ve bölgede yaşanan zulme göz yumanlar, bugün "demokrasi havarisi" kesilerek saldırılarını meşrulaştırmak istemektedir. Bu kirli oyunu, barıştan yana olan herkes görmelidir.

İki hafta önce, "NATO'nun Libya'da ne işi var" diye Libya'ya dış müdahalelere karşı olan Başbakan Erdoğan ve Hükümet, aynı güçlerin BM şemsiyesi altında müdahalesine destek vermektedir.

Sonuçta, bedelleri masum halklar ödemektedir. Hangi gerekçeyle olursa olsun Libya'da batılı emperyalist müdahaleye destek verenler ya da göz yumanlar Arap-İslam dünyasındaki halk başkaldırısının yedeklenip bastırılmasına destek vermiş olmaktadır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

22 Mart 2011, Ankara

JAPONYA DEPREMİ VE NÜKLEER TEHLİKE

11 Mart 2011 tarihinde, Japonya'nın kuzeydoğusunda meydana gelen 9.0 şiddetindeki deprem ve sonrasında oluşan tsunami (merkezi deniz dibinde olan derin depremlerden sonra zemin çökmesi ve taban kaymasıyla oluşan dev dalgalar) sonucu yaklaşık 2000 kişi yaşamını yitirmiş olup, 10 binin üzerindeki kişi de kayıp durumdadır. Bir doğa felaketine maruz kalan Japonya halkının acılarını paylaşıyor, başsağlığı diliyoruz.

Japonya'nın yaşadığı son yılların en büyük doğal afetinden sonra ülkemizin de bir deprem kuşağı üzerinde olması ve birçok aktif fayın bulunması nedeniyle olası depremler hakkında çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Ancak, sağlıklı değerlendirmelerin yanında "kerameti kendinden menkul" pek çok kişi de televizyon kanallarında yorum yapmakta, ülkemizde yaşanması muhtemel depremlerin,

olabileceği tarihten başlayarak, sonuç senaryolarına kadar pek çok "bilgi"yi kamuoyuna aktarmaktadır.

Ülkemizin deprem gerçeği ile daha önce yaşanan deneyimler de göz önüne alınarak, yapılacak risk değerlendirmeleri sonuçlarına göre çalışmalara hiç zaman kaybetmeden başlamak gerekmektedir. Deprem öncesi ve deprem sonrası çalışmaların planlanmasında, ilgili tüm tarafların katılımı ile bir master plan hazırlanması ve uygulanması yaşamsal önem arz etmektedir. Bu konuda yetkililere ve tüm taraflara önemli görevler düşmektedir.

Japonya depreminden ders alınması gereken bir önemli konu ise nükleer santrallerle ilgilidir. Deprem sonrası nükleer santrallerde radyasyon sızıntısı başlamıştır. Yapılan açıklamalara göre radyasyon seviyesi normalin çok üzerine (700 kat) çıkmıştır. Bugüne kadar 200.000 kişi böl-

BASIN AÇIKLAMALARI

geden tahliye edilmiştir. Yaşanan tehlikenin sonucunun ne olacağı henüz tam olarak bilinmemekle birlikte, insan ve canlı yaşamı bakımından çok ciddi olumsuzluklar yaratabileceği tahmin edilmektedir. Ayrıca, olası elektrik enerjisi krizinin yaratacağı ekonomik sorunlar da gözden uzak tutulmamalıdır.

Ülkemizde de nükleer santraller kurulması yönündeki çalışmaların sonuna yaklaşmıştır. Bir deprem ülkesi olan ülkemizde son gelişmeler dikkate alınarak

nükleer santralle ilgili kararların acilen bir kez daha gözden geçirilmesi tüm halkımızın yararına olacaktır. Bu doğrultuda enerji politikalarımız yeniden masaya yatırılmalı, yapılacak hatanın bedelinin çok ağır olacağı bilinmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
15 Mart 2011, Ankara**

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ'NÜ KUTLUYORUZ

8 Mart 1857'de NewYork'lu kadın işçilerin eşit işe eşit ücret, ücretsiz mesai yaptırılmaması talepleriyle kitlesel greve gitmeleri, polisin kadın işçilere saldırması ve çıkan yangında işçi kadınlardan 129 kişinin can vermesi bedeli üzerine ortaya çıkan ve 1910'da toplanan Sosyalist Kadın Enternasyonalinde Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilen günden bugüne hala cinsiyete dayalı eşitsizlikler sürmekte, kadın emeği ikincil ve yedek işgücü olarak görülmeye devam etmektedir.

Yaşamın tüm alanlarında, insanlık onuru ve değerleri bakımından olduğu kadar hak, fırsat ve sorumluluklar açısından da iki cins arasındaki eşitliğin tanınması ve gerçekleştirilmesi için daha kaç yüzyıl gereklidir acaba..

Bugün tüm mücadelelere rağmen kadınlarımıza aile yaşamında, çalışma hayatında ve toplumda hak ettikleri eşit koşullar sağlanamamıştır. Yasal düzenlemeler; kız çocukların okutulmamasının, töre cina-

yetlerinin devam etmesinin, iş yaşamında kadın istihdamının engellenmesine olanak sağlayan düşünce ve önyargıların önüne geçememiştir.

Yaşamın tüm alanlarında kadınlar hala yeterince temsil edilememektedir. Ege-men sınıfın çıkarlarına hizmet eden cinsiyet ayrımcılığı çözülmeden özgür ve eşit bir toplum yaratılması mümkün değildir. "İnsan ırkı iki kanatlı bir kuştur, bir kanadı kadınlar, diğeri erkekler ve her iki kanatta eşit düzeyde gelişmedikçe, insan ırkı uçamayacaktır."

Ülkemizde ve tüm dünyada kadınların hak ve taleplerini elde etme mücadelelerine saygı duyuyor ve destekliyoruz.

Dünyada ve ülkemizde tüm kadınların "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" kutlu olsun.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
08 Mart 2011, Ankara**

SUSTUKÇA SIRA HERKESE GELECEK

3 Mart 2011 tarihinde "Ergenekon" soruşturması kapsamında, Nedim Şener ve Ahmet Şık isimli gazeteciler gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan gazeteciler, bugüne kadar baskı ve tehditlerden korkmadan, sinmeden, dürüst gazetecilik örneği göstererek, yaptığı araştırma-

ları toplumla paylaşmış olup, demokrasi ve insan haklarına bakışları herkes tarafından açıkça bilinmektedir. Ahmet Şık'ın, son 20-25 yılda emniyet teşkilatı içindeki "cemaat örgütlenmesi süreci" ile ilgili kitap hazırladığı ve bundan birilerinin fazlasıyla rahatsız olduğu ve bu

amaçla gözaltına alındığı iddiaları ise son derece düşündürücü ve anlamlıdır. Son zamanlarda artarak süren ve "her türlü muhalefeti komplo teorileriyle, karalamalarla sindirmek" şeklinde belirginleşen tutumlar, toplumda ciddi bir karamsarlık oluşturmaktadır. Yüzlerce karanlık eylemin, faili meçhulün, cinayetin yaşandığı ülkemizde, bunların üzerine gidilmesi umudunu doğuran Ergenekon, ne yazık ki herkesin doldurulduğu bir ucube tor-

baya dönüşmüştür.

Demokrasilerde, muhalefeti sindirmeye yönelik politikaların kimseye yararı olmayacağını ve hukukun herkese lazım olacağını bilinmesini istiyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

05 Mart 2011, Ankara

İŞ CİNAYETLERİNİN SORUMLULARI

HESAP VERMELİDİR

Ruhsat hukuku Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ilgili teşekkülü Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne (EÜAŞ) ait olan ve özel sektöre 25 yıllığına işletilmek üzere verilen Kahramanmaraş ili Afşin ilçesindeki Çöllolar kömür sahasında, 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde iki kez şev kayması meydana gelmiştir. İlk olayda bir işçi yaşamını yitirmiştir. İkinci olayda ise biri maden mühendisi, diğeri jeoloji mühendisi olmak üzere toplam 10 kişi kayan malzemenin altında kalmıştır. Bir işçinin cenazesi çıkarılmış, 9 kişiye ise henüz ulaşılamamıştır. Kişilere ulaşmanın çok uzun süre alabileceğini tahmin ediyor, yaşamını kaybeden tüm maden emekçilerinin yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Odamız yetkilileri anında olay yerine giderek incelemelerde bulunmuş, meydana gelen şev kayması sonucu akan malzemenin yaklaşık 1.5 kilometre kare alana yayıldığı, yüksekliğinin ise takriben 35-40 metre arasında olduğu, şev kaymasının dairesel bir kayma şeklinde olduğu ve yaklaşık 50 milyon metre küp malzemenin açık ocak sahasını kapladığı görülmüştür. Kaza sonrası organizasyon ve koordinasyonda ciddi zaafklar olduğu gözlemlenmiş, bu durum yetkililere iletilmiştir.

Olayın gerçek nedeni; proje çalışmasının, uygulama aşamalarının ve işletme süreçlerinin detaylı incelenmesi sonucu belirlenebilecektir. Ancak, insan eliyle ya-

pılan bir çalışma sonucu oluşan bir maden kazası olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bu boyuttaki bir maden kazasının her yönüyle irdelenmesi ve araştırılması her açıdan çok daha fazla önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra ülkemizde halen devam etmekte olan açık işletme projelerindeki olası tüm riskler iş kazalarının önlenmesi açısından yeniden değerlendirilmelidir.

Odamız yapılacak bu çalışmaları yakından takip edecektir. Bu anlamda bazı değerlendirmelerimizi kamuoyuyla bir kez daha paylaşmayı önemli buluyoruz.

Odamızın da içinde olduğu meslek odaları tarafından 02 Kasım 2007 tarihinde Elbistan'da gerçekleştirilen çalıştay sonrası yapılan açıklamada;

"Linyit rezervlerimizin % 46'sını oluşturan Elbistan Linyit Havzasında ekonomik olarak üretililecek yaklaşık olarak toplam 4,3 milyar tona yakın linyit bulunmakta olup, bu miktar, toplam 9450 MW gücünde termik santrallere karşılık gelmektedir. Odalarımız, madenlerimizin kaynak kaybına neden olmadan rasyonel olarak değerlendirilmesi için havza madenciliğini savunmaktadır. Bu sayede, mevcut kaynağın tamamı değerlendirilecek ve tüketildiğinde yerine tekrar konuşulmayan madenlerimizden maksimum fayda sağlanacaktır. Bu nedenle, maden rezervlerimizin sınırlarının ve özelliklerinin tam olarak tespiti önem kazanmaktadır. Kaynak kaybı olmaması için de,

havza genelinde planlama ve işletmecilik zorunludur. Elbistan havzasında çok geniş bir alana yayılan linyit rezervlerinin doğal sınırlar yerine yapay olarak yaratılmış sektörlere bölünmesi ve planlanması bu açıdan yanlış bir yaklaşımdır. Saha sınırlarının tam olarak belirlenmeden üretim projesi yapılması da çeşitli sorunlar yaratmaktadır. Bu çerçevede sahada kurulan ikinci termik santralin (B Termik Santralı) yer seçimi hatalı yapılmıştır. Söz konusu santral kömür rezervinin üzerine kurulmuş önemli miktarda kömür rezervinin üretilebilme imkanı engellenmiştir. Havza bazında planlamalar bir an önce yapılmalı, sektör bazında yapılacak çalışmalar bu doğrultuda değerlendirilmelidir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında Elbistan havzasında bu güne kadar yapılan planlama hatalarından vazgeçilmelidir. Rezerv belirleme çalışmaları hızlıca sonuçlandırılmalı, havza sınırları net olarak belirlenmeli ve işletme projeleri bu doğrultuda yapılmalıdır. Kömür ocaklarını ve santralin çalışmalarını koordine edecek idari yapı, havzanın büyüklüğüne uygun hale getirilmeli, gerekli olan mühendis ve diğer teknik eleman ihtiyacı karşılanmalıdır. Havza kömürlerinin değerlendirilmesine yönelik araştırma geliştirme çalışmaları yörede bir AR-GE merkezi kurulum suretiyle hızlandırılmalıdır. Havzanın planlaması bir an önce yapılmalı, kömür rezervleri bu doğrultuda değerlendirilmelidir.”

şeklinde havzada yapılması gerekenler vurgulanmıştır.

Yetkililer, bu ciddi uyarılara kulak tıkamış ve yanlışlara devam edilmiştir. Ülkemizin en büyük kömür havzası yapay sektörlerle bölünerek parçalanmış, bunun sonucunda hem kaynak kaybına neden olunmuş hem de denetim görevini yeterince yerine getirilmemiştir.

Bir kamu kuruluşu olan Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nin (EÜAŞ) ana statüsünün amaç başlığı "Bu Ana Statünün amacı; kamu yararını gözeterek, karlılık ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde; güvenli, sürekli, kaliteli, verimli, düşük maliyetli,

çevreyi gözetir elektrik enerjisi üretimi ve satışı faaliyetinde bulunan Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nin çalışma usul ve esaslarının belirlenmesidir." şeklinde düzenlenmiştir. Yani kurumun asıl amacı elektrik üretmektir. Ancak kurum, kömür sahalarının ruhsat hukukunu alarak işletmek ve işletmek gibi bir görevi de üstlenmiştir. Bu değişikliğin asıl amacı kömür sahalarının daha kolay özelleştirilmesidir.

EÜAŞ'ın, çok riskli bir alan olan kömür madenciliği üretimi konusunda geçmişten gelen hiçbir deneyimi, birikimi ve yeterli kadroları bulunmamaktadır. Hal böyleyken toplam kömür rezervlerimizin yarıya yakınının ruhsatı bu kuruma devredilmiştir. Bu durum yeniden değerlendirilmeli ve yanlıştan dönülmelidir.

Madencilik sektörü, doğası gereği özellik arz eden ve bu nedenle bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetim gerektiren dünyanın en zor ve riskli iş koludur. Maden kazaları incelendiğinde olayın; teknik, sosyal, ekonomik, eğitim, planlama ve denetim sorunları gibi pek çok nedeni olduğu görülmektedir. Ülkemiz, iş kazalarında dünyada ön sıralarda yer almaktadır. Maden kazaları son yıllarda belirgin olarak artmaktadır. Odamız kayıtlarına göre, 2008 yılında 43 maden çalışanı iş kazası sonucu yaşamını yitirmişken, 2009 yılında bu sayı 92'ye çıkmıştır. 2010 yılında 105 kişi hayatını kaybetmiştir. 2011 yılında ise bugüne kadar 20 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Ancak bu sayıların daha yüksek olduğu tahmin edilmekte ve hayatını kaybedenler içerisinde maden mühendisi meslektaşlarımız da bulunmaktadır.

Özellikle 80'li yılların başından itibaren uygulamaya konulan özelleştirme, taşeronlaşma, rodövars vb gibi yanlış uygulamalar; kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve deneyim birikimini dağıtmıştır. Yoğun birikim ve deneyime sahip olan kurum ve kuruluşlar yerine üretimin, teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirket-

lere bırakılması, buna ek olarak kamusal denetimin de yeterli ve etkin bir biçimde yapılamaması iş kazalarının artmasına neden olmaktadır. Halkın alın teri ile kurulan ve ülkemizin kalkınmasında önemli işlevler gören kamu kuruluşlarımızda özellikle son dönemde yönetici kademelerine yapılan atamalarda; bilgi, beceri ve liyakat aranmasından vazgeçilmiştir. Artık, atamalarda geçerli olan ölçüt, sadece "cemaatten olmak, kendileri gibi düşünmek ya da kendilerinden olmak" tır. Bu şekilde, yetersiz kişilerin uzmanlık gerektiren makamlara getirilmesinin önü açılmış, kurumlardaki yozlaşma hızlandırılmıştır. Her dönemde belirli ölçülerde yaşanan kadrolaşma, son dönemde "kuşatma" şekline dönüşmüştür. Bu durum tüm işyerlerinde iş barışını bozmuş ve iş güvenliğini de tehdit eder hale gelmiştir. Yaşadığımız son olay bunu bize bir kez daha göstermiştir.

Bu değerlendirmeler ışığında görüş ve önerilerimizi bir kez daha tekrarlamak istiyoruz:

- Özelleştirmeler durdurulmalı, taşeronlaşma uygulamaları iptal edilmelidir.
- Kar öncelikli ve ucuz işgücüne dayalı çalışma anlayışı terk edilmelidir.
- Kazaların önlenmesi için bilimsel ve teknik yatırımların yanı sıra, örgütlenmenin ve sendikalaşmanın önündeki engellerin kaldırılması, çalışma yaşamı ile birlikte çalışanların sosyal ve ekonomik yaşamlarının da iyileştirilmesi zorunludur.
- İş güvenliği denetiminden birinci derecede sorumlu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini tam olarak yerine getirmelidir. Yasal mevzuatlarda yapılacak düzenlemelerle denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekirken, çıkarılan yönetmeliklerde denetimin özelleştirildiği ve ticarileştirildiği, meslek odalarının görüşlerinin dikkate alınmadığı görülmektedir.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın, gerekli denetimleri yapabilmeleri için,

kadrolarının maden mühendisleri ile güçlendirmesi gereklidir.

-Sektörde ulusal düzeyde acil durum planı ve risk haritaları çıkarılmalı ve saha denetimleri bu doğrultuda yapılmalıdır.

-Ölümlere, yaralanmalara ve maddi kayıplara neden olan kazaların ve meslek hastalıklarının önlenmesi amacıyla gerekli olan düzenleme, araştırma ve geliştirme programlarının doğru şekilde yapılandırılabilmesi için; ilgili bakanlıkların, madencilik kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin, sendikaların ve madencilik sektörünün, bilgi ve birikimini bünyesinde taşıyan Maden Mühendisleri Odası ile birliktelik ve işbirliği yapmaları zorunludur.

-İş sağlığı ve güvenliği yasası, TMMOB'nin görüşleri de dikkate alınarak acilen çıkarılmalıdır.

-İş kazalarının önlenmesi çalışmaları başta olmak üzere, Ulusal madencilik politikalarının oluşturulması için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde tüm sektör bileşenlerinin, meslek odalarının ve üniversitelerin katılacağı Madencilik Şurası acilen toplanmalıdır.

-Madencilik Bakanlığı kurulmalı ve sektöre hak ettiği önem verilmelidir.

İş kazaları sonrası yetkililerin bilim ve teknolojiyi hiçe sayan açıklamalarının yorumunu kamuoyunun takdirine bırakıyoruz. Bilimsel veriler, iş kazalarının % 98'inin önlenebilir olduğunu göstermektedir. Kazaların kader olmadığı, mühendislik bilim ve teknolojisinin uygulanmasıyla engellenebileceği bilinen bir gerçektir.

Kazada yaşamını yitiren tüm maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyor, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyoruz.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
16 Şubat 2011, Ankara**

İŞ CİNAYETLERİNİ VE AKP İKTİDARININ EMEKLİLERE SALDIRISINI KINIYORUZ

3 Şubat 2011 tarihinde Ankara - OSTİM'de meydana gelen iki ayrı patlamada toplam 17 işçi hayatını kaybetmiş, onlarca işçi de yaralanmıştır. Yaşamını yitiren on yedi emekçiyi saygıyla anıyor; yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifa diliyoruz. Olayla ilgili gelişmeler yakından takip edilmekte olup, değerlendirmelerimiz kamuoyuyla paylaşılacaktır.

OSTİM'de; ilk bakışta işçi sağlığı, iş güvenliği önlemlerinin ve denetimin yeterli olmamasından kaynaklandığı izlenimi veren bu vahim kazalar yaşanırken, Ankara - Kızılay'da AKP iktidarının hak arayan emekçilere tahammülsüzlüğünü gösteren bir vahşet yaşanmıştır. İşçi ve emekçilerin sadece ve sadece demokratik hakları ve insanca yaşam hakkı için gösterdikleri demokratik tepkileri su, gaz ve sis bombalarıyla bastırılmıştır. Bu vahşet, AKP iktidarının işçi ve emekçilerin demokratik tepkilerine karşı tahammülsüzlüğünün ifadesidir. Bu vahşet, AKP iktidarının özlemini duyduğu ve adım adım gerçekleştirdiği "polis devleti"nin ifadesidir.

Bu gidiş ülkemizin karanlığa doğru gidişidir. Kazanılmış demokratik hakların yok edilme isteğidir. İşçi ve emekçi halk düşmanlığıdır. İktidarın, kendi temsil et-

tiği sermaye sınıfının taleplerini hayata geçirme politikasının kanıtıdır.

Türkiye'nin en saygın emek-meslek örgütlerinin; milyonlarca işçiyi, kamu çalışanını, mimar ve mühendisi, doktoru temsil eden DİSK-KESK-TMMOB-TTB'nin hem kendi üyelerinin, hem de bütün emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını savunmak, toplumsal ve demokratik taleplerini dile getirmek için düzenledikleri tamamen yasal ve meşru eylem, siyasi iktidarın güvenlik güçleri tarafından şiddet kullanılarak engellenmiştir.

Baskı, şiddet ve cebire dayanan hiçbir yönetim tarihte ayakta kalmamıştır, bugün de kalmayacaktır. Demokrasiye tahammülsüzlüğün Tunus'taki, Mısır'daki sonuçları bütün çıplaklığıyla görülmektedir. Kurulan saltanatların polisiye baskılarla korunamayacağı açıktır.

Milyonları temsil eden emek ve meslek örgütleri temsilcilerinin demokratik tepki ve taleplerini dile getirmesini engelleyen zihniyeti bir kez daha şiddetle kınıyoruz.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
4 Şubat 2011, Ankara**

MADENCİLİK YOK EDİLİYOR, MADEN MÜHENDİSLERİ İŞSİZ KALİYOR

Yeni liberal politikalar ve özelleştirmelerle ülkenin sanayisi, madenleri, tarımı bitirilmekte, meslek uygulama alanlarımız her geçen gün biraz daha daraltılmaktadır. Büyüme masallarıyla pembe tablolar çizilirken yaşamının en güzel yıllarını mühendis olmak için harcayan genç meslektaşlarımız mezun olduklarında işsizlikle karşı karşıya kalmaktadır.

Maden Mühendisleri arasında işsizlik ve

meslek dışı işlerde çalışma oranı Odamız kayıtlarına göre % 39 olup, bu oranın daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. İşsizlik gittikçe artmakta, bu artış genç nüfusta daha fazla olmaktadır. Ülkeyi yönetenler ise bu sorunu çözmeye çalışmak yerine tamamen farklı konularla kamuoyunu oyalayarak Türkiye'nin en büyük ve en önemli sorununu gözardı etmektedirler.

Tüm bu olumsuz gelişmelere karşın yeni maden mühendisliği bölümleri açılmaktadır. Bugün ikinci eğitimlerle birlikte 25 Maden Mühendisliği bölümünden her yıl 1200 civarında mezun verilmektedir. Mezun olan meslektaşlarımızın iş bulma olanakları ne yazık ki her geçen gün azalmaktadır. Bu kadar fazla maden mühendisinin bulunması işverenlerin iştahını kabartmakta, meslektaşlarımız çok düşük ücretlerle, iş güvencesinden yoksun olarak çalıştırılacak işgücü ordusu olarak görülmektedir. Bu koşullarda bir şekilde iş bulabilen "şanslı" meslektaşlarımız da yoksulluk sınırının altında ücretlerle ve çok zor koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Yaşanan iş kazalarında çok sayıda meslektaşımız yaşamını yitirmiş ve sakat kalmış, birçok meslektaşımız da sorumlu tutularak hüküm giymiştir. Meslektaşlarımızın insanca yaşayabilecekleri ve üretebilecekleri çalışma koşullarını oluşturmak devletin anayasal görevidir. Ülkeyi yöneten hükümetler, bu görevi yerine getirmek durumundadır.

Kamu yatırımlarının iyice azalması sonucu kamu kurumlarına maden mühendisi istihdamı her alım döneminde bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıda olmaktadır. Oda yönetimi, defalarca Bakanlık ve kurumlara yaptığı ziyaretlerde, bildirdiği görüşlerde ve yazdığı yazılarda konuyu sıcak ve güncel tutmaya devam etmektedir. Üyelerimizin, jeotermal alanlarda, metro, tünel ve yeraltı yapılarında, zemin etüdlerinde, yeraltı suyu projeleri ve uygulamalarında görev alabilmeleri için

yoğun bir çalışma yürütülmektedir. Bu doğrultuda son zamanlarda MTA, DSİ ve TCDD ziyaret edilerek, maden mühendisi istihdam edilmesi konusundaki talebimiz iletilmiştir. Odamız; kamu kurumu niteliğinde bir meslek odası sorumluluğuyla, her konuda olduğu gibi işsizlik konusunda da girişimlerini sürdürmektedir. Ayrıca üyelerimizi doğrudan ilgilendiren mevzuatlarla ilgili çalışmalarımız da sürmektedir. Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği değişikliği çalışmaları sırasında meslektaşlarımızın hak ve menfaatlerinin korunması için yoğun çaba harcanmıştır. Her maden işletmesinde ve vardiyada maden mühendisi çalıştırılması zorunluluğu Odamızın talebi olarak yasaya konulmuştur. Teknik nezaretçinin ücretini işvereninden almaması, bunun yerine oluşturulacak bir fondan alması talebimiz kabul görmemiştir. Ne yazık ki Odamızın yaptığı çalışmalar tam olarak karşılık bulmamakta ve meslektaşlarımızın hakları verilmemektedir. Bu durumda davalar açılarak yasal haklarımız korunmaya çalışılmaktadır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında, hükümet yetkililerinin "her üniversite mezununa iş bulmak zorunda değil" gibi açıklamalar yapmaları yerine, genç meslektaşlarımıza iş alanları açma konusunda görevlerini yerine getirmelerini talep ediyoruz.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
22 Ocak 2011, Ankara**

MADENLERİN GERÇEK SAHİBİ HALKIMIZDIR

Odamız tarafından, Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin yürütmesinin durdurulması ve iptali için Danıştay'da dava açılmıştır.

Madencilik, ülkemizde kanun değişikliği tartışmalarının en fazla yaşandığı sektörlerden birisidir. Bugüne kadar yürürlüğe giren maden kanunları uzun ömürlü

olamamıştır. Bunun ana nedeni, yasanın ve ilgili uygulama yönetmeliklerinin hazırlanmasında kamu yararının öncelikli tutulmaması ve madencilik sektöründen ülkeye beklenen en yüksek yararı elde etmek üzere konuyla ilgili tüm tarafların görüş ve önerilerinin dikkate alınmamasıdır.

BASIN AÇIKLAMALARI

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında madencilik sektöründe genel amaç, “sanayinin ihtiyacı olan hammaddenin ekonomik ve güvenli biçimde temin edilmesi, madencilik ürünlerinin yurt içinde işlenmesiyle ülke ekonomisine sağlanan katkının arttırılması” olarak belirlenmiştir.

2007-2013 dönemini kapsayan “Dokuzuncu Kalkınma Planı”nda; “Madencilik sektöründe çevre mevzuatına uyum geliştirilecek, bürokratik yapı etkin hâle getirilecek, jeotermal ve petrol konusunda yasal düzenleme çalışmaları tamamlanacak, firma ve işletme ölçeklerinin büyütülmesi özendirilecek, madencilik ürünleri yurtiçinde işlenerek katma değer arttırılacak, arama çalışmalarına ve bor ürünleri üretiminin geliştirilmesine özel önem verilecektir.” denilmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Stratejik Planında ise “Madencilikte ana hedef olarak; ülkemizi hammadde üretip satan bir kaynak ülke olmaktan çıkarıp sanayi ile entegre olmuş, dünya pazarlarında katma değeri yüksek uç ürünlerde söz sahibi bir ülke konumuna getirmek” öncelik olarak belirlenmiştir.

Ancak, Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğinin pek çok maddesi bu tespit ve önceliklerle uyuşmamaktadır. Ülkemiz madenciliğinin beklenen gelişmeyi gösterememesini, mevzuat ve kısıtlamalara bağlamak da yeterli değildir. Asıl sorun; ülkemizin maden, kimya,

enerji vb. politikalarının dolayısıyla sanayi politikasının olmamasındadır. Bu sorun nedeniyle sadece madenlerimiz değil, diğer sektörlerde de kaynaklarımız kullanılmayarak atıl bırakılmaktadır. 5177 sayılı kanunun gerekçesinde bu önemli konuya değinilmemiş, sadece “madenciliğin önünün açılmaya” çalışılması ile üretilen madenlerin katma değeri yüksek ürünler üretmek için ülke sanayine yönlendirilmesinden çok hammadde olarak ihraç edilmesinin önü açılmış, 5995 sayılı kanun ve yönetmelikte de bundan farklı köklü bir düzenleme ya da değişiklik yapılmamıştır.

Yapılmak istenen, sektörün yaklaşık % 80’ini oluşturan orta ve küçük ölçekli madenciliği tamamen bitirmek ve çok uluslu tekellerin önünü açmaktır. Bu sonuç madenlerimizin tamamen yabancıların eline geçmesine neden olacaktır.

Bu gerekçelerimizi yetkililere sözlü ve yazılı olarak defalarca iletmemize karşın olumlu bir sonuç alamadık. Bu nedenle yasal hakkımızı kullanmak durumunda kaldığımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU
7 Ocak 2011, Ankara**

SAYIN ÜYEMİZ

Madencilik Bülteninin düzenli ve nitelikli biçimde çıkartılması sizlerin de etkin desteği ile mümkündür. İnceleme, araştırma, derleme, haber, yorum, anı, öykü, şiir ve diğer ürünlerinizle bültenimizi desteklemenizi bekliyoruz. Katkılarınız bizlere yol gösterecektir.

Sektördeki bilimsel ve teknik tartışmalar mesleğimizin ve madenciliğimizin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

15 MAYIS`TA ANKARA`DA BULUŞUYORUZ!

Haklarımız İçin,
Geleceğimiz İçin,
Halkımız İçin,
Ülkemiz İçin

15 Mayıs 2011 Pazar Günü
Ankara`da

TMMOB Mitingi`nde Buluşuyoruz.

TMMOB'nin 19 Oda Başkanı'nın
MİTING talebi içeren yazısı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanlığına,
Türkiye, önemli bir tarihsel süreçten geçmektedir. 24 Ocak 1980 kararlarından bu yana uygulanan neo liberal dönüşüm programı, AKP iktidarıyla doruğuna ulaşmıştır. Öyle ki ekonomide, toplumsal dokuda, siyasal süreçlerde, çalışma yaşamı ile temel hak ve özgürlüklerde gerçekleşen tahribat ile AKP'nin dikta özlemi el ele gitmektedir. Hükümetin tüm ekonomik program, siyasi icraat ve operasyonları bu yöndedir. AKP iktidarı, kamu idari yapısı ve siyasi üstyapı ile ekonomik sosyal yapıyı kamuyu piyasaya hizmet eder hale getirmiş; sosyal devlet ve kalkınma paradigmasına son ve en güçlü darbeleri indirmiştir.

"Büyüme" sorunları, büyük dış ticaret açıkları, ülke borç ve faiz ödemelerinin yüksekliği, gelir dağılımında oluşan uçurum, çalışanlar üzerindeki haksız vergi artışları, kamu yatırımlarının azaltılması, özelleştirmeler, verimlilik artışlarına karşın istihdamda yaşanan gerileme, yaygınlaşan işsizlik ve yoksulluk, güvensiz çalışma biçimlerinin yaygınlaşması; inşaat, sanayi, tarım, doğa, çevre, enerji, maden, sağlık, eğitim, ulaşım, işçi sağlığı ve güvenliği ve hizmet sektörlerindeki olumsuz gelişmeler Türkiye'yi sarmış bulunmaktadır.

Bütün bu gelişmeler, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı uygulamaları ve eğitiminde de büyük tahribata yol aç-

mış ve nitelikli işgücü olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının işsizlik oranını artırmıştır. Mühendisliğin sanayi, tarım, kent ve toplum yaşamına yönelik, bilimsel teknik temellerdeki kamusal-toplumsal hizmet niteliği aşındırılmıştır. Sanayi, çalışma yaşamı, işçi sağlığı ve güvenliği, yapı denetimi, imar, tarım, gıda, madencilik, orman, su kaynakları, enerji, çevre ve kentleşme ile ilgili yasalar ve yönetmelikler, anayasal mesleki kuruluşlar olan mühendis, mimar şehir plancıları odalarının önerilerinin aksi doğrultuda düzenlenmektedir.

Örgütümüz TMMOB ve ülkemizin diğer yüz akı meslek kuruluşlarının kamu ve toplum yararı doğrultusundaki fonksiyonları ile idari, örgütsel, mali yapı ve seçim sistemlerini değiştirmeye yönelik yasa ve uygulama hazırlıkları iktidarın gündemindedir. AKP iktidarı dönemindeki serbestleştirme, ticarileştirme yönündeki yasa ve mevzuat değişiklikleri ile tüm toplumu ve ilerici meslek kuruluşlarını otoriter bir yapı içinde teslim alarak dönüştürme çabaları, örgütümüzün de kapısına gelmiş dayanmıştır. Kamusal alanı büyük oranda tasfiye eden AKP'nin alternatif örgütlenme formu olan iktidar yandaşı "sivil toplum kuruluşu" yapıları, hedeflenen neo liberal tekelci otoriter projeksiyonla uyumludur.

AKP iktidarının yasama ve yargının yanı sıra diğer devlet organları, güvenlik güçleri, üniversiteler, bilim kurumları ve medyayı baskı ve zor yöntemleriyle hakimiyeti altına alma çabaları İslami ideolojinin yaygınlaştırılmasını da amaçlamakta; Kürt sorunu ise Kürt-İslam sentezi ile kuşatılmaya çalışılmaktadır.

Mühendisler kendi uzmanlık alanlarında iş yapamaz hale getirilmekte; kamu sağlığı ve güvenliği iş sahibinin insafına bırakılmaktadır. Kamu eliyle yürütülmesi gereken hizmetlerde hızla taşeronlaşma süreci yaşanmaktadır.

Örgütümüzün bütün bu baskıcı dalga

ile demokrat, yurtsever, toplumcu meslek kuruluşlarını etkisiz kılma çabalarını birlikte değerlendirerek, bir bütün olarak refleks vermesi gerekmektedir.

İçinde bulunduğumuz koşullar etkili bir mücadele verilmesini gerektirmektedir. Tarih bizi göreve çağırmaktadır. Örgütümüz bir yandan emek ve meslek örgütleriyle olumlu ilişkilerini geliştirip merkezi ve yerel düzeylerde mücadele çizgisini sürdürürken, kendi bağımsız çizgisi içinde, toplumsal muhalefetin önemli bir gücü olduğunu göstermeli; meslek-meslektaş-ülke-kamuhalk yararı bütünlüğünde, yaşamın tüm alanlarını kapsayan tepkileri ve istemlerini birlik ruhuyla haykırmalıdır. Mevcut konjunktür buna çok uygundur.

Yukarıda özetle belirttiğimiz gerçek ve gerekçelerden hareketle, biz aşağıda imzası bulunan TMMOB'ye bağlı Odaların Yönetim Kurullarının Başkanları olarak, örgütümüzün en geç Mayıs ayı içerisinde Ankara'da, her Odanın en geniş aktif katılımını sağlayacak merkezi bir miting örgütlemesini öneriyoruz.

Saygılarımızla.

Murat Taşdemir, Çevre M. O. Y. K. Başkanı
Cengiz Göltaş, Elektrik M. O. Y. K. Başkanı
Abdullah Zararsız, Fizik M. O. Y. K. Başkanı
Feramuz Aşkın, Gemi Mak. İşl.e M. O. Y. K. B.
R. Petek Ataman, Gıda M. O. Y. K. Başkanı
Ali Fahri Özten, Harita ve Kadastro M.O. Y. K. Başkanı
Levent Tümer, İç Mimarlar O. Y. K. Başkanı
H. Serdar Harp, İnşaat M. O. Y. K. Başkanı
Metin Altay, Jeofizik M. O. Y. K. Başkanı
Dündar Çağlan, Jeoloji M. O. Y. K. Başkanı
Mehmet Besleme, Kimya M. O. Y. K. Başkanı
Mehmet Torun, Maden M. O. Y. K. Başkanı
Ali Ekber Çakar, Makina M. O. Y. K. Başkanı
Adem Taşcı, Meteoroloji M. O. Y. K. Başkanı
Eyüp Muhcu, Mimarlar O. Y. K. Başkanı
Oğuz Yılmaz, Peyzaj Mimarları O.Y. K. Başk.
Necati Uyar, Şehir Plancıları O. Y. K. Başkanı
Melike Anıl Bingöl, Tekstil M. O. Y. K. Başk.
Turhan Tuncer, Ziraat M. O. Y. K. Başkanı

TMMOB GAZETECİLERİN EYLEMİNE DESTEK VERDİ

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, AKP'nin baskı politikalarına karşı "Özgür, laik, demokratik ve bağımsız bir Türkiye için şimdi susmanın değil ses çıkarmanın zamanıdır" demek için 18 Mart 2011 üç büyük kentte alanlara çıktı. Ankara, İstanbul ve İzmir'de gerçekleştirilen

eylemlere yüzlerce kişi katıldı.

Ankara'da Kolej kavşağında toplanan eylemciler Sakarya Caddesi'ne yürürken, İstanbul'daki basın açıklaması Taksim tramvay durağında gerçekleştirildi. İzmir'de de Konak YKM önünde toplanılarak Eski Sümerbank önüne yürüldü.

Basın açıklaması metni Ankara'da TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, İzmir'de TMMOB İKK Sekreteri Ferdan Çiftçi, İstanbul'da KESK Genel Başkanı Döndü Taka Çınar tarafından okundu. İstanbul'daki eylemde DİSK Genel Sekreteri Tayfun Gökün de bir konuşma yaptı.

SUSMAYACAĞIZ!

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, AKP'nin baskı politikalarına karşı "Özgür, laik, demokratik ve bağımsız bir Türkiye için şimdi susmanın değil ses çıkarmanın zamanıdır" diyerek, 18 Mart Cuma günü saat

12.30'da İstanbul, Ankara ve İzmir'de eşzamanlı kitlesel basın açıklamaları gerçekleştirilmiştir. Dört Örgüt, 15 Mart 2011 tarihinde bir basın açıklamasıyla, emek-meslek örgütlerine, demokrasi güçlerine, "insandan, emekten ve özgürlüklerden" yanayım diyen siyasal partilere, "Susmayacağız" diyen herkese eyleme katılım çağrısı yaptı.

TMMOB'NİN ÜYE SAYISI 31 ARALIK 2010 İTİBARI İLE 380.476 OLDU

ODALAR	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Çevre M.O	4.065	4.219	8.284
Elektrik M.O	4.448	38.668	43.116
Fizik M.O	493	1.397	1.890
Gemi M.O	138	2.521	2.659
Gemi Mak. İşl. M.O	15	1.197	1.212
Gıda M.O	6.559	4.451	11.010
Harita ve Kadastro M.O	1.456	9.591	11.047
İç Mimarlar O	954	1.166	2.120
İnşaat M.O	6.053	72.769	78.822
Jeofizik M.O	1.025	3.042	4.067
Jeoloji M.O	3.413	10.554	13.967
Kimya M.O	7.266	12.385	19.651
Maden M.O	1.402	10.531	11.933
Makina M.O	6.030	71.520	77.550
Metalurji M.O	425	3.333	3.758
Meteoroloji M.O	125	387	512
Mimarlar O	14.909	22.921	37.830
Orman M.O	1.075	9.061	10.136
Petrol M.O	90	880	970
Peyzaj M.O	2.472	1.278	3.750
Şehir P.O	2.655	2.341	4.996
Tekstil M.O	626	1.041	1.667
Ziraat M.O	8.569	20.960	29.529
TOPLAM	74.263	306.213	380.476

DEDEMAN MADENCİLİK KROM KONSANTRE TESİSİ ESKİŞEHİR'DE ÜRETİME AÇILDI

Dedeman Holding bünyesinde faaliyet gösteren Dedeman Madencilik yeni yatırımı olan Eskişehir'deki Krom Konsantre Tesis'i'nin açılışını gerçekleştirdi.

Yatırım değeri 10 milyon dolar olan tesiste, yılda 500 bin ton krom işlenmesi hedefleniyor. Dedeman Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Dedeman, krom maden tesisiyle birlikte üretim kapasitelerinin 3 milyon tonu geçtiğini söyledi. Türkiye'de yeni bölgelerde maden araştırmalarının devam ettiğini söyleyen Dedeman, "Yeterli rezerv bul-

duğumuzda işletmeye de geçireceğiz" dedi.

Bu tesislerden elde edilecek krom madeninin tamamına yakını ihraç edeceklerini söyleyen Murat Dedeman, "40 milyon dolar civarında ihracat geliri hedefliyoruz. Madencilik şirketimizin ihracatı da 120 milyon dolara ulaşacak. Krom madenciliğinde Eskişehir ile birlikte beş il'e ulaşmış olduk. Tesis tam kapasiteye ulaştığında 300 kişilik bir istihdam da sağlamış olacağız" diye konuştu.

TANZANYA'DA MADENCİLİK FAALİYETLERİ

Cemal BAŞSU
Maden Mühendisi

10-20 Mart 2011 tarihleri arasında Tanzania Cumhuriyetine yaptığımız seyahat esnasında ülkenin batısındaki Tanganika gölü civarında yapılan madencilik faaliyetlerinin bir kısmını yerinde inceleme fırsatını buldum.

Ülkenin Jeolojik yapısı ile ilgili jeolojik haritalar ve arazi çalışmaları Fransız, Sovyet ve Finli bilim adamlarınca yapılmıştır. Genelde bakır, kurşun, çinko, demir, altın, gümüş gibi kıymetli metaller ile elmas tanzanit gibi kıymetli taşların bulunduğu ülkede Maden Lisansları yerli halka ve 10 hektarı geçmemek kaydıyla istenildiği adet kadar verilmektedir.

Gözlemlerimize göre ülkede küçük işletmeler halinde 1800'lü yılların teknolojisi ile madencilik yapılmaktadır. İş makinesi ve teknolojik aleti kullanılmamaktadır.(Martopikör-Martoperfaratör hariç)

Haftada 60 gram Altın üreten bir işletmede 80 kişi çalıştırılmaktadır.

Ülkenin Madencilik Politikası üretilen madenlerin mutlaka metalürjik işlem-

lerden geçirilerek metal haline getirildikten sonra ihracına izin vermektedir. Yine aynı şekilde bazı Afrika ülkelerinde de metal cevherleri için aynı uygulamalar vardır.

Türkiye'deki madenciliğin ulaştığı teknolojik seviye, her biri bir değer olan akademik personel sayısı, bilgi birikimi, yetişmiş teknik eleman, yetişmiş yardımcı teknik eleman ve kalifiye işçiler dikkate alındığında Afrika ülkeleri ile yan yana koyulması ve kıyaslanma yapılması imkânsızdır. Ama bu duruma rağmen maalesef ülkemizde mevcut olan üç adet bakır izabe tesisi devre dışı bırakılarak bakır cevherleri konsantre olarak ihraç edilmektedir. Krom cevherlerimizin büyük bir kısmı da yine aynı şekilde metal (Ferrokrom) haline getirilmeden ihraç edilmektedir. Ülkemizin zenginlikleri insanlarımızın refahı için kullanılmalıdır. Yaratılan katma değer in ülkede kalması için politika üretilmesi ve uygulanması beklentilerimizdir.

JEOTERMALDA 250°C EŞİĞİ DE AŞILDI

Geçtiğimiz aylarda Manisa'da bir dizi derin jeotermal araştırma kuyusu tamamlandı. Elde edilen sonuçlar açıklanmasa ve değişik sıcaklıklardan söz ediliyor olsa da, sıcaklıkların 200°C'ın üzerinde olduğu bilinmektedir. Geliştirme çalışmaları halen devam ediyor ve kesin veriler açıklanmamış olsa da elde edilen sıcaklığın 250°C'a yakla-

tığı bilgisi yayılıyor. Son olarak Salihli Alaşehir arasında Köseali köyü yakınında MTA Genel Müdürlüğü'nce tamamlanan ve üretime alınmasında zorluklar yaşanan kuyunun tabanında 287°C statik sıcaklığa ulaşıldığı söylentisi yayıldı. MTA henüz bir açıklama yapmamış olsa da, Gediz Grabeni Havzası'nda 250°C'ın aşıldığı açık olarak bellidir

JEOTERMAL ELEKTRİK KAPASİTEMİZ
YAKIN HEDEF 350 MW

EPDK'dan alınan son bilgilere göre verilen Jeotermal Elektrik üretim lisanslarının durumu aşağıdaki gibidir: Ülkemizde jeotermal kaynaklara dayalı elektrik enerjisi üretimi toplam 94,2 MW ulaşmış bulunmaktadır. Lisans alınan ve yatırım aşamasında olan jeotermal kaynaklara dayalı elektrik üretimi ise 354 MW ulaşmış bulunmaktadır Bu gelişmeler ülkemiz için sevindiricidir.

Tesis adı	Kurulu güç (MW)	Yeri	Durumu
Sarayköy JES	75	Denizli-Sarayköy	15MW işletmede
Kızıldere JES	6,85	Denizli-Kızıldere	İşletmede
Germencik JES	47,4	Aydın-Germencik	İşletmede
Dora 1 JES	7,95	Aydın-Salavatlı	İşletmede
Dora 2 JES	9,5	Aydın-Salavatlı	İşletmede
Tuzla JES	7,5	Çanakkale-Tuzla	İşletmede
Maren JES	39	Aydın-Hıdırbeyli	Lisanslı (2013)
Umurlu JES	5	Aydın-Umurlu	Lisanslı (2014)
Sanko JES	15	Manisa- Salihli	Lisanslı (2014)
Dora 3	34	Aydın-Salavatlı	Lisanslı (2014)
Alres JES	9,5	Aydın-Atça	Lisanslı (2014)
Gümüşköy JES	25	Aydın-Gümüşköy	Lisanslı (2014)
Alaşehir JES	30	Manisa-Alaşehir	İncl-Değr
Pamukören JES	30	Aydın-Gümüşköy	İncl-Değr
Sultanhisar JES	9,9	Aydın-Sultanhisar	İncl-Değr

XIX. YÜZYILDA GÜMÜŞHANE MADENLERİ*

Yrd.Doç.Dr. Osman KÖSE

Gümüşhane yöresinin tarihi çok eski zamanlara uzanmaktadır. Burası gümüş madeni sayesinde üç bin sene önce de bilinen bir yerdi. Coğrafyacı Strabon da, zamanımızdan iki bin yıl önce Doğu Anadolu'da var olduğu bilinen zengin altın madenlerinden bahseder. Yine bazı tarihi kaynaklar da Trabzon çevresindeki dağlarda bulunan zengin altın kaynakları ve bu kaynaklara ulaşmak için zaman zaman yapılan savaşları kaydederler. Hatta maden endüstrisinin ilk defa Karadeniz'in doğu bölgelerinde meydana geldiği ve buradan dünyaya yayıldığı bilinmektedir. Özellikle Çoruh ve Harşit ırmakları kenarlarındaki yerler çevresinde altın madenlerinden başka gümüş, çinko, demir ve kurşun madenlerinin eski tarihlerde muhtelif zamanlarda işlendiği söylenmektedir.

Evliya Çelebi 1647 yılında uğradığı Gümüşhane hakkında seyahatnamesinde bilgi verirken, bu yöredeki gümüş madenlerinin İskender'in komutanlarından Philikos tarafından bulunduğunu ve bu yüzden bölgeye "gümüşşehri" anlamına gelen Argyropolis dendiğini zikretmektedir. Tüm bu bilgiler, Gümüşhane'nin eski bir yerleşim birimi olduğunu, gümüş madeninin keşfedilmesinin eski tarihlere dayandığını

ve bu sayede de bölgenin her zaman önemini muhafaza ettiğini göstermektedir.

VII ve VIII. asırlarda Müslüman Araplar, Gümüşhane bölgesine kadar ulaştılar. Harşit vadisi ve Canca kalesi Selçukluların en erken ulaştığı yerler arasındaydı. Bu yüzden Osmanlı Devleti'nin kurulmasından asırlar önce Harşit vadisi boyundaki yerleşim birimleri önemli ölçüde Türkleşmişti. Osmanlılar döneminde tutulan, Trabzon ile ilgili 1516 tarihli en eski tahrir defterinde isimleri bu gün dahi aynen muhafaza edilen ve Türkçe olan Kürtün, Uluköy, Çit ve Beşkilise gibi yerleşim birimleri o tarihlerde bu isimler ile anılmaktadır. Osmanlıların geldikleri bölgelerdeki isimlere ve kültürel yapılara müdahale etmediği dikkate alınırsa, onların bu bölgeye gelmesinden önce söz konusu yer adlarının ve yerleşik Türklerin var olduğu kolayca anlaşılmaktadır. Gümüşhane, Selçukluların hâkimiyetinden sonra sırasıyla İlhanlılar, Celayirliler, Eratnalılar, Kadı Burhaneddin, Akkoyunlular, Karakoyunlular, Trabzon Rum Devleti, Osmanlılar, tekrar Akkoyunlular ve 1473 yılından sonra ise kesin olarak Osmanlı hâkimiyetine geçti.

Gümüşhane, Bizans yönetiminde olduğu süre zarfında bünyesinde taşıdığı altın ve gümüş madeni ile dikkati çekmekteydi. Fahrettin Kırzioğlu, Alman Bizantologu Ernest Honigmann'ın Grekçe, Arapça, Süryanice ve Ermenice kaynaklara dayanarak verdiği bilgilere dayanarak, Gümüşhane bölgesinde Bizanslıların hiçbir madeni bulup işletmediklerini söylemektedir. Bu tespit ve görüş, Bizanslıların bölgede hiçbir surette altın veya gümüş madeni işletmedikleri anlamına gelmez. Sonraki asırlara göre, kaynakların henüz daha

yeni kullanılmaya başlandığı düşünülürse, mevcut potansiyelin işletilmesinin kâfi geldiği, bu yüzden yeni maden ocakları aramaya gerek kalmadığı düşüncesini akla getirmekte ve daha mantıklı görünmektedir. Gelişmiş Selçuklu sanayisinde de Gümüşhane'den çıkarılan madenlerin önemli katkısı vardı. İlhanlılar, Gümüşhane'yi idareleri altına aldıktan sonra, burada çıkan gümüşü sadece ticârî amaç için kullanmadılar, diğer gümüş madenlerinde olduğu gibi kurdukları darphanelerle "İlhanlı sikke" üretimine katkıda bulundular. Ortaçağın en büyük seyyahlarından İbn-i Battuta da XIV. Yüzyılın ilk yarısındaki seyahatinde, bu sırada Kadı Burhaneddin idaresi altında olan Gümüşhane'den, gümüş madenlerinin bulunduğu, nüfusunun çok, Irak ve Şam yöresinden tüccarların gelip gittiği bir yer olarak bahsetmektedir.

Osmanlılar kesin olarak bölgeye yerleşince, Gümüşhane eski öneminden bir şey kaybetmedi; iktisâdî ve askerî ehemmiyeti dolayısıyla merkezi idarenin önem verdiği yerler arasında olma özelliğine haiz oldu. İlk zamanlar, bol miktarda çıkan gümüşe istinâden Gümüşhane olarak adlandırıldıysa da, Osmanlılar uzun dönem Canca adını kullandılar. Fatih Sultan Mehmet, madencilikle uğraşan halkı vergilerden muaf tutarak ahaliyi gümüş madenlerini işletmeye teşvik etti. Buna göre imdâd-ı menzil, hazeriyye, seferiyye, nal ve kaftan baha, öşr u dem ve diyet

ve sair tekâlif-i örfiyye ve şakka gibi vergi türlerinden maden çalışanları muaftılar. Aralarındaki nizalar maden eminlerince karara bağlanırdı. Madenlerde çalışanların ekserisi de zimmî taifesinden olan kimselerdi.

Kanuni döneminde ise gümüş yatakları çevresinde bir cami ile kırk kadar ev yaptırıldı. Bu şekilde şehrin ağırlığı yavaş yavaş Canca denilen yerden yeni yerleşim birimine, yani daha sonra Gümüşhane olarak adlandırılan bölgeye kaydı. Gümüşhane, Korum ve Torul yörelerindeki maden ocakları, Osmanlıların doğu seferlerini para ve silah yönünden destekleyen önemli güç haline geldi. Artık Kanuni döneminden sonra Erzurum ve Trabzon adına Süleymaniye Mahallesi denilen eski Gümüşhane'de altın, gümüş (akçe) ve bakır (mangır) paralar kesilmeye başlandı. Anadolu'da gümüş madenlerine yakın tek darphane Gümüşhane darphanesiydi.

Gümüşhane maden ocakları zamanla Osmanlı iktisâdî ve askerî bünyesinde önemli bir yer işgal etmeye başladı. Öyle ki, bazı araştırmacılara göre sadece Gümüşhane madenlerinden sağlanan gelir, o zamanki devlet bütçesinin yaklaşık olarak yüzde beşini karşılamaktaydı. Bu durum halk ve ordu ihtiyacı için kâfi gelmekteydi. Gümüşhane bölgesinden çıkan altın, gümüş, bakır ve kurşun, halkın gündelik ihtiyacı, devlet hazinesi, ordu ihtiyacından başka imparatorluğun muhtelif bölgelerindeki cami ve medrese kubbelelerini kaplatmada da kullanılıyordu. . Osmanlı devleti, maden bölgesindeki üretimi aksatmaya yönelik hiçbir gelişmeye müsaade etmezdi. Buradan yapılan üretim, devlet ve toplum hayatını yakından ilgilendirdiği için, esnek olmayan ve biraz da katı olarak nitelenen kurallar imparatorluğun son dönemlerine kadar istikrarlı bir şekilde sürmüştür. Bu çerçevede maden işletilen bölgelere kervan ve yolcu kafileleri

uğratılmaz ve silahlı kimseler yaklaşılmazdı. Bundan hareketle şark seferine giden serdarlara Gümüşhane'den geçmemeleri muhkem olarak tembihlenirdi.

Madenlerin İstanbul'a ulaştırılması gerektiğinde ise, eşek, katır, deve ve öküzler ile Trabzon veya Tirebolu iskelesine nakledilir ve buradan gemilere yüklenirdi. Canca ve Korum maden yataklarından Safeviler idaresindeki İran'a madenlerin kaçırılması hadiseleri de vukû buluyordu. Bu yüzden Gümüşhane'de para kesilmesi bir müddet yasaklanmışsa da bu yasak 1577 yılında fiilen kaldırıldı. Fakat İran, Şah Abbas zamanında (1587-1629) "İran ipeği" gibi o devrin önemli bir iktisadi aracından Osmanlı hazinesini mahrum etmek için ipeğin Osmanlı memleketine gönderilmesini yasak etmesiyle, Osmanlı Devleti de buna mukabil olarak doğuya maden geçişini engellemeye çalışmıştır.

Gümüşhane mukâtaası XVII. asırda da Osmanlı Devleti'nin "en mücessem ve muazzam mukâtaalarından"biri idi. Evliya Çelebi, çıkan gümüş madenlerinin hiçbir diyarda bulunmadığından, kimisi atıl ve kimisi işletilmekte olan yetmiş kadar maden ocağı bulunduğundan ve halkının kâmilan tüm vergilerden muaf tutulduğundan bahseder. Ayrıca, maden damarlarının yedi yerden, kol kalınlığında geçtiğini ve kurşunsuz

saf cevher olduğunu söylemektedir. Bu yüzyılda da Anadolu'da önemli sayılabilecek tek gümüş madeni Gümüşhane'deydi. Bakır sikke üretimi için yeterli kaynak bulamama sıkıntısı çeken devlet, bu ihtiyacını Anadolu'da iki maden ocağından karşılamaktaydı. Bunlar başta Gümüşhane ile Kastamonu -Küre madenleriydi. Geri hizmet sınıflarında kullanmak üzere Gümüşhane mukataasına mensup madenciler yapılan tüm önemli savaşırlara çağrılıyorlardı.

XVIII. asırda Anadolu'da en faal maden ocakları sıralamasında Gümüşhane en başta olmak üzere Espiye, Keban ve Ergani madenleriydi. Madenlerin gümüş kısmı darphaneye, bakır kısmı tophaneye ve fazla bakır da memleket dışına gitmemek üzere dâhilde sarf olunurdu. Bu nedenle Gümüşhane madenlerinin korunmasına fazlasıyla önem verilirdi. Odunu ve kömürü muntazaman temin olduğu gibi, gerektiğinde masraflar için sermaye de gönderilirdi. Gümüşhane bölgesindeki madenlere Espiye ve Tirebolu'daki Lahtas, Kızılkaya ve İsrail maden ocakları da bağlı olduğu için bu dev kompleksin, kömür ve kömürcü gibi ihtiyaçlarını karşılamak için Tirebolu ve Koğans (Kale) kazaları Gümüşhane mukâtaasına bağlanmıştı. Bu kazalardan ayrıca ülkenin değişik yörelerinde ihtiyaç duyulan baltacı ve prustad gibi kalifiye eleman ihtiyacı da tedarik edilmekteydi.

XVIII. yüzyılda Gümüşhane yöresinde madencilerin faaliyetlerini tehdit eden bazı önemli unsurlar vardır. Bunlardan birisi derebeyleri ve ehl-i örfün bir takım muafiyetlere sahip olan madenci taifelerine müdahalesidir. Yüzyılın sonlarına doğru 35 civarında maden ocağı bu müdahale ve saldırılarla kapanma noktasına gelince devlet, madencilere müdahale edilmemesi ve yardımcı olunması noktasında ehl-i örfü uyarmıştır. Madenleri tehdit eden ikinci önemli unsur ise Trabzon yöresinden

gelen silahlı çeteler ve Gümüşhane bölgesinde faaliyet gösteren çepni eşkiyalardı . Rize yöresinde isyan eden Tuzcuoğlu, Sakaoğlu ve Kuşuoğlu eşkiyaları gibi Tirebolu yöresinde türeyen şâkî Kel Alioğlu ve avanesi, Espiye dahil yöredeki maden ocaklarının faaliyetlerini sekteye uğratan silahlı eşkiyaların en meşhur olanlarıydı. Fakat bu şekâvet olayları yüzyılın sonlarına doğru kısmen ortadan kaldırıldı.

Tirebolu ve çevresinde şekâvetin önlenmesi için Gümüşhane emini de 50 bin kuruş akçe sarf etmişti. Çünkü buradaki eşkiyâlık hareketleri üretim, üretimin altyapısı ve sevkiyatın güvenliği konularında Gümüşhane madenlerini yakından ilgilendiriyordu. Gümüşhane emininin bu hizmetine karşılık Darphane Nazırı'nın tavsiyesiyle daha önce Karahisar-ı şarkî ve Canik ile beraber firârî Tayyar Paşa'nın üzerinde bulunan Trebolu kazası 1804 yılında idârî yönden Gümüşhane'ye bağlandı. Gümüşhane emini, buranın kendisi adına idaresini yürütmek üzere bir voyvoda atadı. Trebolu, yakın muhitlerindeki maden ocakları, madenler için temin ettiği kömür, kömürcü ve baltacıları ile Gümüşhane için önemliydi. Fakat burası Trabzon ve Canik arasında sınır olması sebebiyle "nizalı" bir kazaydı. Derbeylerinin en şerirleri de burada bulunuyor ve aralarında kavga hiç eksik olmuyordu. Asâyîşi temin noktasında böyle önemli bir yeri 70-80 kişilik gü-

venlik gücüyle Gümüşhane Emini'nin muhafaza etmesi ve aradaki mesafe sebebiyle çıkabilecek olaylara zamanında müdahale edebilmesi imkânsız görünüyordu. Bu sırada Erzurum ve Trabzon valisi olan Yusuf Ziya Paşa'nın asayîşi temin karşılığında yörenin idaresinin kendisine verilmesi yönündeki mütâlaaları dikkat alınarak Tirebolu, kömür ve kömürcü ihtiyacını eskisi gibi karşılamak kaydıyla bir aylık idârî bağımlılıktan sonra Gümüşhane'den alınarak Trabzon eyaletine bağlandı.

Torul'a bağlı Manastır köyü merkezli faaliyet gösteren Üçüncüoğulları bölgede faaliyet gösteren Çepni eşkiyalarındandı. Daha önce devlete karşı şekâveti sebebiyle idam edilen Üçüncüoğlu Keleş Ahmed Bey'in akrabalarından olan Hızırdar İsmail, başına adamlar toplamış ve kaleler yaptırarak madenlerin emniyetini tehlikeye düşürmüştü. Askerî ve sivil ihtiyaç sebebiyle madenlerin korunmasına büyük ehemmiyet verilmesi sebebiyle, üretimin aksamaması ve yöredeki asâyîşin tesisi için Üçüncüoğlu Hızırdar İsmail Bey, bir şekilde Gümüşhane'ye davet edilerek 1762 yılında ortadan kaldırıldı ve başına topladığı adamları ise dağıtıldı. Böylece madencilerin güvenliği sağlanmış oldu.

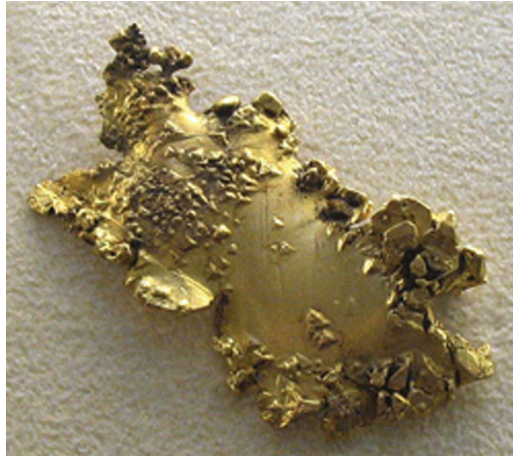
Bu sıralarda Yakuboğlu Sulu Bey de aynı tarihlerde aşağı Kürtün dolaylarında asayîşi ihlal edici davranışlarda bulunuyordu. Bir vesile ile Kürtün voyvodalığına sahip olan Sulu Bey, yol kesip yağmalar yapıyor ve adam öldürüyordu. Gümüşhane maden emini Abdi Bey, maden bölgesini tehdit eden Sulubey'i idam ederek ortadan kaldırdı (1806).

Gümüşhane madenlerinden 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşında topların ihtiyaçları için külliyyetli miktarda maden, Trabzon, Polathane, Görele, Tirebolu ve Espiye limanlarından İstanbul'a yollandı. Hatta savaşın en yoğun olduğu 1774 yılı ilkbaharında

cepheye gönderilecek çarha ve sürat topları için tophane, cebehane ve tophanede "bir dirhem" bile gümüş kalmayınca, Gümüşhane madenlerine bağlı Espiye, Luhas, Kızılkaya ve İsrail maden ocaklarından ve Trabzon tüccarlarından Şatırzâde İbrahim Ağa'dan temin edilen madenler acilen gönderildi. Gümüşhane maden emini Seyyid Mehmed, 1774 yılı başında azledildiğini öğrenince, yöredeki madencilere karşı şiddetli tutum izleyerek gayr-ı hukûkî tahsilât yapmaya kalkışınca, maden ocaklarında üretim bir müddet durmuştu. Yeni maden emini el-Hac Süleyman Ağa, bir aylık aradan sonra 1774 yılı Mart ayı sonunda tüm maden ocaklarının tekrar faaliyete geçmesini sağladı. 1785 yılı kayıtlarına göre Hazine-i Amire gelirlerinin % 11'lik kısmı maden kalemlerine ait bulunuyor ve Gümüşhane madenlerinden önemli bir varidat da Baş Muhasebe'ye girdi olarak kaydediliyordu.

XVIII. yüzyılın sonları ve hatta XIX. yüzyılın başlarında maden ocakları için yakıt sorun olmaya başlamıştı. Ocaklar için hâlâ ağaç kömürü kullanılmakta ve bunu temin etmek için maden ocaklarının etrafında bulunan ormanlar zamanla tükenmekteydi. Keban, Ergani madeni ile aynı eminlik altında idare edilen ve Erzurum valisi Yusuf Ziya Paşa'ya bağlı olan Gümüşhane maden ocaklarında hâlâ üretime devam edilmekte ve İstanbul'a getirilen altın ve

gümüşten darphanede para kesilmekteydi. Yusuf Ziya Paşa maden ocaklarının bakımı ve işletilmesi hususunda fevkalâde gayret gösteriyordu.

Eşkiya saldırıları ve yakacak sıkıntısı ile beraber çeşitli nedenlerden dolayı madenlerin faaliyetlerinin durma noktasına gelmesiyle XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren Gümüşhane'den dışarıya göç başladı. Göç edenler genelde geçimini madenlerden temin eden teknik elemanlardı. Bununla beraber, özellikle Gümüşhane maden emanetine mensup prustad, baltacı ve diğer teknik elemanlar da Keban-Ergani, Bozkır ve Bereketli gibi maden ocaklarında devlet tarafından istihdam ediliyordu. Zaten madenlerde çalışmak kârlı bir iş olmaktan çıkmış, çalışanlar geçimlerini zor karşılamaktaydılar.

Gümüşhane madenleri son döneme kadar "ber vech-i emanet" sistemine göre yönetilmişti. Ocaklardaki verimin azalmasıyla geliri giderini karşılayamayınca dönem dönem ihaleye de çıkarıldı. Fakat ihaleyi alanlar madencilerin muafiyetlerine aykırı işlemler yapmaya başlayınca 1802'de yayımlanan bir fermanla eskiden olduğu gibi maaşı darp-haneden ödenmek kaydıyla emînlerin idarelerine bırakıldı. Tanzimat'ın ilanından vilayet teşkiline kadarki dönemde Trabzon valilerine verilen Gümüşhane madenleri, valiler tarafından tayin edilen vekiller tarafından idare edilmeye başlandı. Tanzimat'ın ilanı senelerinde Trabzon valisi Hazinedaroğlu Osman Paşa'ya verilmiş olan madenler, onun ölümünden sonra biraderi Abdullah Paşaya bırakılmıştır. Trabzon eyaletinin idari değişikliğine rağmen devletçe işletilmesine karar verilen madenler 1848 yılında dört yıl müddetle Dergah-ı Ali Kapıcıbaşılarından Abdülkerim Bey'in müdürlüğünde işletildi, fakat işletme zararla sonuçlandı.

1850 yılında Trabzon-Erzurum yolunun inşasını başlatmak üzere Trabzon'a gelen Ticaret Nazırı İsmail Paşa'nın, böl-

gedeki maden ocakları ile ilgili hazırladığı bir rapora göre Gümüşhane ve çevresindeki maden ocaklarının durumu; aşağıdaki gibiydi;

açılacak kanallar ile atılması, gazın ise dağın tepesinden açılacak bacalar ile temizlenmesini öneriyor ve madencilğin ilmî ve fennî esaslara uygun hale gelmesi için Avrupa'dan Bolini gibi mühendislerin getirilmesini istiyordu. Onun bu layihası görüşülmek üzere Meclis-i Vâlâ'ya havale edildiye de, az sonra başlayan Kırım savaşı bu girişimi akim bıraktı.

Gümüşhane yöresindeki maden ocakları yukarıdaki raporda belirtilenlerden ibaret değildi. Bu sırada küçük çapta da olsa işleyen veya âtıl duran başka ocaklar da bulunuyordu. Gümüşhane'de Esad Ağa mağarası, Tekoğlan mağarası, Yeşilli mağara, Büyük mağara, Nerd-

Maden Ocağı	Cinsi	Durumu
Gümüşhane Hazine Madeni	Simli kurşun	Mağarayı su basmış 60-70 yıldır metruk
Kırk pavli (kırk bala)	Altın gümüş	Mağara çökmüş. Epey zamandır metruk
Hulva	Bakır	Mağarayı su basmış. Metruk
Abdaldağı	Gümüş	Mağarayı su basmış. Çökük. 50-60 senedir
muattal.		
Zankar	Gümüş	Maktûan işletilmekte. İhtimam gösterilmiyor
Gümüşdağı	Gümüş	Mağarayı su basmış. 80-100 senedir metruk
Gavurdağı	Gümüş	Mağarayı su basmış, 80-100 senedir metruk
Tenbade	Gümüş	80-100 senedir metruk
Zigana	Gümüş	Mağarayı su basmış. Metruk
Torul	Krom	Ocakta zehirli gaz var. Girilemiyor
Kürtün Kızılot	Bakır	Mağarayı su basmış. Metruk
Kürtün Oranca	Bakır	3-5 seneden beri muattal
Kürtün Taşlık	Bakır	Mağarayı su basmış metruk

Gümüşhane maden ocaklarında görüldüğü gibi, Osmanlı maden ocakları Avrupa'dakine kıyasla ilkel şartlar ile işletiliyor ve günden güne verimi düşüyordu. Avrupa'da da uzun süre madenlerde biriken sular problem olmuştu. Bu sorun teknolojik olarak çözümlendikten sonra madenciler zenginlik içinde yüzmeye başlamışlar ve pek çok gelişmeyi yönlendirmişlerdi. Dünyanın, Avrupa ülkeleri tarafından kolonileştirilmesinde etken olmuşlardı. Ticaret Nazırı İsmail Bey, hazırladığı raporda, madenlerin âtıl ve metruk halden kurtulup tekrar eskisi gibi verimli hale gelmesi için bazı çözüm yolları öneriyordu. Buna göre, mağaralardaki suyun dağın alt taraflarından

banlı mağara, Kozancı mağarası, Suyolu mağarası, Torul'da Korfur dağı, Tepebaşı, Körkese, Artıl köyü, Kürtün'de Kantilotu, Dere, Eğrigar, Elgöl, Şeyhli (şihli), Emrik, Fol köy, Tilkicek, Araköy, Çağırköyü, Kızılot, Karaçukur, Kökçeköy, Çaka köyü ve Oyraca madenleri bilinen yerlerdi.

Yine bunlardan birisi de Gümüşhane'de Halvalı (helvalı) bakır maden ocağıydı. Çok zengin madene sahip olan bu ocağın, zamanla su ile dolması sebebiyle üretimi masrafını karşılayamaz hale gelmişti. Hazine tarafından aynı zamanda Gümüşhane madenleri müdürlüğünü de yapan Halvalı maden ocağı müdürü Abdülkerim Bey'den 1846 yılından itibaren dört yıllık üretimi iste-

nildiğinde, çıkarılan madenlerden kâr elde etmek bir yana, her geçen gün zararını katladığı tespit edilince, 1850 yılında maden ocağının faaliyeti mecburen tatil edildi.

Çok verimli kaynaklara sahip olan ocağın tamamen kapatılmasının uygun olmayacağı düşünülerek, bir şeyler yapıp tekrar üretime başlanması veya müzâyede ile başkalarına işletmeye verilmesi kararlaştırıldı. Ocağı tekrar faaliyete geçirmek devlete fazla masraf getirebilirdi. Bu nedenle üç yıl metruk bir halde duran Halvalı maden ocağı 1853 yılında ihaleye çıkarıldı. Gümüşhane sâkinlerinden İbrahim ve kardeşi Abdülaziz Efendiler yedi yıllığı 65'er ve kalanı da 85'er bin guruştan on yıllığına ocağın tek taliplisi oldular. Ocaklar için verilen paranın pek önemi yoktu. Başka taliplilerin çıkması beklendi. Ocakları su basması sebebiyle, burayı işletecek olanların miktarı tahmin edilemeyen masraf yapmasını gerektiriyordu. Yapılacak olan masraflar üretimin maliyetini arttıracığından, fazla cazip bir iş olarak görülüyordu. Bu nedenle de ikinci bir talipli çıkmadı. Maden meclisinin, on senelik sürenin çok olmasına itiraz etmesi ve bu sürenin biraz daha kısa tutulması yönündeki dayatmaları, alternatifleri olmadığı için ocakların kendilerine verileceğinden emin olan kardeşler tarafından kabul edilmedi. Böylece ihâleyle Halvalı maden ocağını işletmeye almış oldular. Maadin-i Hümayun Meclisi tarafından ülkedeki

maden ocaklarının durumları ile ilgili yayınlanan 1857 tarihli defterde de Osmanlı devletinde işletilen 72 maden ocağından birisinin Halvalı bakır maden ocağı olduğu gösterilmektedir. Yine Trabzon eyaleti dahilinde de gösterilen ve bizim de yukarıda tabloda işaret ettiğimiz Gümüşhane'ye bağlı Zankar ve Torul'a bağlı Korum maden ocaklarında da gümüş üretimi yapılmaktaydı.

Bu asırda Gümüşhane'ye uğrayan seyahatlerin ifadelerinden, madenciliğin bölge için dikkati çeken tek şey olduğu artık söylenmemektedir. 1847 yılında Gümüşhane'ye gelen Xavier Hommaire de Hell, bölgenin öneminin gümüş madenlerinden kaynaklandığını söylemekle beraber, kentin kuzeydoğusunda dağın tepesinde dört kişilik bir Rum aile tarafından işletilmekte olan bir ocaktan bahseder. Ocakların masraflarının yarısının devlete ve yarısının da işletmecilere ait olduğu ifade edilmektedir. Zaten bu sıralarda ülke dâhilinde ki madenlerin devlet bütçesine gelirleri, diğer kalemlere oranla yüzde birin altına düşmüştür.

1869'da Fransa hükümeti tarafından araştırma için Türkiye'ye gönderilen ve seyahatine Trabzon'dan başlayan Theophile Deyrolle de Gümüşhane'yi anlatırken, meyve ve bahçelerinin çokluğu ve güzelliği, çanak-çömlek yapımı ve deri ticaretinden bahsederken, madenciliğin artık önemini kaybettiğini ve en son 1845'de yüz bin guruş elde edebilen devletin artık bu gelirinin tamamen ortadan kalktığını kaydeder. Bu tarihte işletilmekte olan maden ocaklarından bahsetmez. İlki 1869 tarihinde yayınlanan Trabzon Vilayet Salnamesi'nde de Gümüşhane ve kazalarında daha önce işletilen gümüş, bakır ve kurşun üretimi yapılan maden ocakları belirtilirken, mağaraların su ve gaz dolması gibi sebepler yüzünden tamamının metruk ve işlemez halde bulunduğu ifade edilmektedir.

Gümüşhane’de madencilik bitmesi ile beraber kentin nüfusu zamanla maden ocaklarının bulunduğu Süleymaniye mahallesinden bu günkü şehir merkezinin olduğu yere doğru kaydı. Bölge insanından bir kısmı da iş imkânı olan bölgelere doğru göçmeye başladı.

Bir asır öncesine kadar ülkenin önemli maden ocaklarından birisi olan Gümüşhane madenlerinin XIX. yüzyılın yarısından itibaren tamamen âtıl bir duruma gelmesi buralardaki maden rezervlerinin bittiği anlamına gelmez. Keza, daha sonraki araştırmaların da teyit ettiği gibi Gümüşhane-Trabzon istikametinde uzanan dağların altında çok zengin miktarda bakır, bakırlı prit, kaolin, çinko-bakır, manganez, bakır-kurşun- çinko, bentonit, kurşun, barit, dolomit, kaolin-kuvarsit, linyit, demir, alunit, fluorit, uranyum ve kömür bulunmaktadır. Bu nedenle maden ocaklarının önemini yitirmesi ve terk edilmesinin sebebi, ocaklara yeterli ihtimamın gösterilmemesinden mütevellid gaz ve su ile dolması, odun ve kömür ile üretilen maden ocakları çevresindeki ormanların zamanla eridiğinden yakacak ihtiyacının uzaklardan temini nedeniyle üretimin pahalıya mal olmasından kaynaklanmaktaydı. Üretim ile beraber ulaşım ihtiyacı da dikkate alındığında, Gümüşhane madenlerinin devlet ve işletmeciler için fazla kâr getirmeyen bir iş olduğu anlaşılmaktadır.

Aslında madenlerin gittikçe önemini kaybetmesi ve terk edilmesi, Osmanlı devletinin siyâsî ve ekonomik açıdan genel gidişyle doğru orantılıdır. Devletin gerileme ve çökmeye başlamasıyla diğer müesseselerde görüldüğü gibi maden ocakları da önemini kaybetmiştir. Önemini kaybeden ve çöken sadece Gümüşhane’dekiler değil, ülkenin diğer kesimlerindeki maden ocakları da aynı kaderi paylaşmıştır. Dünyadaki gelişmelere baktığımızda Osmanlı Devleti’ndeki gidişatın tersi bir durum ile karşılaşmaktayız. XVIII. yüzyılda sanâyi devrimi sonrasında başta İngiltere olmak üzere sömürge ve köle ticareti ile güçlenen Avrupa ülkeleri hammadde ihtiyacına gereksinim duymuşlardı. Bu ihtiyaçlarını sömürgelerinden karşılamakla beraber daha başka kaynaklara da ihtiyaçları vardı. Son derece zengin maden kaynaklarına sahip bir ülke olarak bilinmesi sebebiyle Osmanlı Devleti, Avrupa devletlerinin en büyük sömürü hedefi haline geldi.

XIX. yüzyılda imzalanan ticaret andlaşmalarıyla Osmanlı Devleti, Avrupa ülkelerinin açık pazarı haline geldi. Kısa zamanda Osmanlı devleti, Avrupa’dan mamul madde satın alan, hammadde ve yiyecek satan bir ülke haline gelmişti. Avrupa mallarıyla rekabet edemeyen ve üstelik hammadde sıkıntısı çeken Osmanlı “zenaati” yok olmakla karşı karşıya kalmıştı. Avrupa’daki hammadde ihtiyacını karşılamak için, Kırım savaşıdan sonra yabancı spekülâtörler, madenler de dahil olmak üzere çeşitli alanlarda fermanlar almaya çalıştılar. Amaçları, imtiyaz konusu olan alanları işletmek değil, imtiyazları başkalarına devrederek yüksek kârlar elde etmektir. Osmanlı Devleti bu gibi oyunları sınırlamak için 1861 yılında Maadin Nizamnamesi’ni çıkardı. 1867 yılında da yabancılara, Osmanlı Devleti’nde taşınmaz mal edinimi ile ilgili nizamname çıkarıldı. Maadin Nizamnamesi

de 1870 yılında değiştirilerek, 1867 protokolüne katılan devletlere bizzat maden işletebilecekleri esası getirildi.

1870 yılındaki bu düzenlemelerden sonra Osmanlı Devleti yabancı müteşebbislerin akınına uğradı. Fransız sermayesi, Osmanlı maden üretiminde en yüksek yatırım oranına sahipti. Madenlerin devlet bütçesine katkıları ise, daha önceki asırlara kıyasla muhayese ettiğimizde XX. yüzyılın başlarından itibaren gittikçe düşmüştür.

Maaden istatistiklerine göre 1870'den 1911 yılına kadar geçen 42 yıllık sürede verilen 269 maden işletme fermanından 101'i Türklere, 66'sı azınlığa ve 101'i de yabancılara aitti. Aynı yıllarda Trabzon'a da gelen yabancı müteşebbisler, maden ocaklarını incelemeye alarak fermanlar elde etmeye çalıştılar. Bu sıralarda Trabzon eyaletine bağlı bir sancak olan Gümüşhane ve kazaları da yabancı işletmecilerin akınına uğradı. Buralarda kendileri için kârlı gördükleri madenlerin imtiyazlarını alarak işletmeye başladılar. Bunlar, Gümüşhane'de Hazine ve Kırkpavli Simli kurşun maden ocakları, Kürtün'e bağlı Şıhlar-Dere ve Kızılot bakır madeni, Emrik simli kurşun madeni ve Folköy simli kurşun ve bakır maden ocaklarıdır.

Daha önceki asırlarda işletilen ve metruk halde kalan maden ocakları ise devlet veya özel teşebbüsün bir daha el atmaması sebebiyle tamamen kendi hallerine terk edilmiştir.

** Yazarın 29 Şubat 2008 tarihli çalışmasından kısaltılarak hazırlanmıştır.*

SAYIN ÜYEMİZ

Daha etkin ve güçlü bir oda için üyelik aidatlarınızı düzenli ödeyiniz. Gecikmiş aidat borçlarınız için kredi kartınızdan ödeme yapabilirsiniz. Borçlarınızı taksitlendirebilirsiniz.

Banka Hesap numaralarımız;

T. İş Bankası -Meşrutiyet Şubesi

IBAN:TR430006400000142130008120

Ziraat Bankası -Kızılay Şubesi

IBAN: TR190001000685390090315001

Posta Çeki Hesap No:86665

YOKSULLUK VE İŞSİZLİK

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2009 yılı gelir ve yoksulluk araştırması sonuçlarını açıklamıştır. 2009 yılında Türkiye’de gelir dağılımındaki eşitsizlik 0,01 puan artış göstermiş, gelir dağılımı eşitsizlik ölçütlerinden “Gini katsayısı” bir önceki yıla göre 0,01 puan artışla 0,415 olarak belirlenmiştir. Buna göre, 2009’da en yoksul yüzde 20 ile en zengin yüzde 20 arasındaki gelir farkı 8,5 kata çıkmıştır.

Açıklamaya göre; toplumun gelirden en az pay alan ilk yüzde 20’lik kesimin gelirden aldığı pay 2008’de yüzde 5.8 iken, 2009 yılında yüzde 5.6’ya düşmüştür. Toplumun en düşük gelirli, en yoksul kesimi bir önceki yıla göre daha da yoksullaşmıştır. İkinci yüzde 20’lik bölümün payı da azalmış, bu kesimin gelirden aldığı pay yüzde 10.4’ten 10.3’e gerilemiş ve toplumun yoksul kesimini oluşturan bu grupta 2009’u biraz daha yoksullaşarak tamamlamıştır. Orta gelir grubu 3. yüzde 20’lik grupta yer alanlar ile ve üst orta grupta yer dördüncü yüzde 20’lik dilimde yer alanların da gelirden aldığı pay azalmıştır. Üçüncü yüzde 20’lik gelir grubunda yer alanların payı 2008’de yüzde 15.2 iken, 2009’da yüzde 15.1’e inmiş, dördüncü yüzde 20’lik gelir grubundan yer alanların payda daha yüksek düşüş olmuş,

Mehmet TORUN
Maden Mühendisi

bu grubun payı yüzde 21.9’dan yüzde 21.5’e düşmüştür.

Yüksek gelirli grubu oluşturan beşinci yüzde 20’lik grubun, milli gelirden aldığı pay ise daha da artmıştır. Bu grubun gelirden aldığı pay 2008’de yüzde 46.7 iken, 2009’da yüzde 47.6’ya çıkmıştır. Toplumun en zengin kesimini oluşturan bu kesimin aldığı payda bir yıl içinde neredeyse 1 puanlık artış olmuştur. Rakamlara bir bütün olarak bakıldığında AKP iktidarının; yoksul ve orta gelirli grupların cebinden alıp, zenginlerin cebine koyduğunu, zenginlerin daha da zenginleştiğini göstermektedir.

Bu tablo göstermektedir ki “teğet geçen” ekonomik kriz, zenginlerin işine yaramış, fakirleri daha da fakir hale getirmiştir. En fakir yüzde onluk kesimin kullanılabilir gelirden payı yüzde 2.1’e gerilemiş, en zengin yüzde 10’luk kesimin payı ise yüzde 30.9’dan, yüzde 32.2’ye yükselmiş bulunmaktadır. En zengin ile en fakir arasındaki gelir farkı 8.5 kata ulaşmış, kentlerdeki yoksul sayısı yüzde 5.8 artmış, kırsal kesimde bu artış yüzde 9 olmuştur. TÜİK’in tespitlerine göre 12 milyon kişi yoksulluk sınırında yaşamakta, 10 milyon kişi yoksulluk sınırının altında bulunmaktadır. Nüfusun neredeyse üçte biri bu durumdadır.

Nüfusun yüzde 60.5’i eti sofrasında ayda yılda bir görmekte, nüfusun yüzde 59.3’ü borçlu bulunmaktadır. Nüfusun yüzde 43.9’u yeni giysi alamamakta, nüfusun yüzde 62.5’i beklenmeyen bir gider ile karşılaştığında bunu karşılama gücüne sahip değildir. Yüzde 37.8’i ısınma ihtiyacını yeterince karşılayamamaktadır. Sadece bu rakamlar bile, gelir dağılımının AKP hükümeti döneminde giderek daha da bozulduğunu gösteren bir sonuçtur.

Forbes Türkiye dergisi, “En Zengin

100 Türk" listesini açıklamıştır. 100'ün toplam servetinin, 104 milyar dolara yükseldiğini, aynı rakamın geçen yıl 87 milyar dolar olarak gerçekleştiğini bildirmiştir. Derginin yaptığı araştırmaya göre, Türkiye'deki dolar milyarderlerinin sayısı 2006 yılında 26'ya yükselmiş ve dünyanın en büyük ekonomilerinden olan Japonya'yı geride bırakmıştır. Forbes listesine göre Japonya, 24 milyarder çıkarırken bölgede Türkiye'nin 26 zenginle en fazla dolar milyarderi olduğuna dikkat çekilmiş, Türkiye'yi Suudi Arabistan'ın izlediğini dile getirmiştir. Bu yıl aynı listede 39 adet Türk dolar milyarderi bulunduğu, 2008 yılında milyarder sayısının 36 olduğu bildirilmiştir. Listeye göre, "1 milyar dolar" sınırını geçen kişi sayısı geçen yıl 28 iken bu yıl 39'a yükselmiştir. Listeye ismi giren kişilerin toplam serveti de 87 milyar dolardan 104.4 milyar dolara yükselmiştir. 2010'da 17 olan milyarder aile sayısı bu yıl 25'e yükselmiştir. Tüm bu veriler; ülkemizdeki gelir dağılımının .giderek bozulduğunu, zenginlerin daha zenginleşirken, yoksulun daha fazla yoksullaştığını göstermektedir.

İşsizliğin resmi rakamlara göre 2010 yılı sonunda yüzde 11.5 civarında olduğu bilinmektedir. Bu rakamın gerçeği yansıtmadığı ve çok daha yüksek olduğu bilinmektedir. Çünkü resmi hesaplara göre köyde ücretsiz aile işçisi çoğalmış, geçici işçilerin sayısında rekor artış olmuştur. Hafta içerisinde bir saatlik işte çalışan kişi bile iş sahibi sayılmakta, iş aramaktan vazgeçenler

ise işsiz kategorisine girmemektedir. Ayrıca, büyüme ile istihdam artışı arasındaki ilişki de giderek kopmaktadır. Büyüme rakamlarının da yatay seyir izlemeye başladığı söylenmektedir. Bu durum, en iyi ihtimalle yüzde 11'lik işsizliğin devam edeceğinin göstergesidir. Yeni liberal politikalar ve özelleştirmelerle ülkenin sanayisi, madenleri, tarımı bitirilmekte, meslek uygulama alanlarımız her geçen gün biraz daha daraltılmaktadır. Büyüme masallarıyla pembe tablolar çizilirken yaşamının en güzel yıllarını mühendis olmak için harcayan genç meslektaşlarımız mezun olduklarında işsizlikle karşı karşıya kalmaktadır. Maden Mühendisleri arasında işsizlik ve meslek dışı işlerde çalışma oranı Odamız kayıtlarına göre % 39 olup, bu oranın daha fazla olduğu tahmin edilmektedir. İşsizlik gittikçe artmakta, bu artış genç nüfusta daha fazla olmaktadır. Ülkeyi yönetenler ise bu sorunu çözmeye çalışmak yerine tamamen farklı konularla kamuoyunu oyalayarak ülkemizin en büyük ve en önemli sorununu göz ardı etmektedir. Kamu yatırımlarının iyice azalması sonucu kamu kurumlarına maden mühendisi istihdamı her alım döneminde bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıdadır. Meslektaşlarımız çok düşük ücretlerle, iş güvencesinden yoksun olarak çalıştırılacak işgücü ordusu olarak görülmektedir. Bu koşullarda bir şekilde iş bulabilen meslektaşlarımız da yoksulluk sınırının altında ücretlerle ve çok zor koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmaktadır.

Çözüm; yatırıma öncelik veren, üreten ve ürettiğini adil şekilde bölüşen bir siyasi düşüncenin iktidar olmasından geçmektedir. Bu konuda, aydınlık ve güzel bir gelecek isteyen herkese görev düşmektedir.

HOCALARIN HOCASI PROF.DR. CEMAL BİRÖN'Ü SONSUZLUĞA UĞURLADIK...(1919 – 2011)

Prof. Dr. Gündüz ÖKTEN

Prof. Dr. Cemal BİRÖN'ün Yaşamının
Kronolojik Özeti

15.01.1919 tarihinde İstanbul, Beşiktaş'ta doğdu.

İlköğrenimini 1931 yılında Bursa, Karacabey Cumhuriyet İlkokulu'nda tamamladı.

Orta ve Lise öğrenimini 1937 yılında İzmir Erkek Lisesi'nde tamamladı.

1937 yılında Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün "Avrupa Mühendislik Sınavları, Maden Mühendisliği Sınavı"nı kazandı.

1943 yılında Montana Maden Okulunu "Maden Mühendisi" unvanını alarak bitirdi.

1944 yılında Utah Üniversitesi'nden "Maden Yüksek Mühendisi" derecesini aldı.

1944 yılında Ereğli Kömür İşletmesinde iş hayatına başladı.

1945 – 1947 yılları arasında askerlik hizmetini yaptı.

1947 yılında "Necla ÇETİNER" ile evlendi.

1947 – 1953 yılları arasında EKİ Üzül-

mez Bölgesi, Çaydamar Ocağı'nda "Ocak Mühendisi" olarak çalıştı.

1953 – 1955 yılları arasında İngiltere'de Durham Üniversitesinde "Denizaltı Madencilik Çalışmaları" konusunda "Doktora" yaptı.

1955 – 1964 yılları arasında EKİ Kozlu Bölgesi'nde "Denizaltı Damarlarının İşletilmesi Projesi"nde Bölge Müdür Yardımcısı olarak çalıştı.

1959 yılında Japonya'da Denizaltı İşletmelerinde çalışmalarda bulundu.

1962 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde "Doçent" Ünvanını aldı.

1964 yılında Ereğli Kömürleri İşletmesi'nden İTÜ Maden Fakültesi'ne geçti.

1971 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde "Profesör" oldu.

1964 – 1982 yılları arasında İTÜ Maden Fakültesi, "Maden İşletmesi ve Makineleri Kürsüsü Başkanlığı"nı yaptı.

1982 – 1986 yılları arasında İTÜ Maden Fakültesi "Maden Mühendisliği Bölüm Başkanlığı" görevini sürdürdü.

1986 yılında Yaş Sınırı nedeniyle emekli oldu.

1998 yılına kadar İTÜ Maden Fakültesi'nde çeşitli dersler verdi.

Cemal BİRÖN Hoca, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin kalkınma hamleleri sırasında en fazla eksikliği hissedilen "Yetişmiş İnsan Gücü" ihtiyacının karşılanması için yurtdışına gönderilen öğrenciler arasındadır. Eğitimini tamamlayarak yurda döndükten sonra, yüklendiği her görevi en iyi şekilde yapmanın bilinç ve gayreti içinde ol-

muştur. İlk görevi, 1944 yılında atan-
dığı Ereğli Kömür İşletmesi Çaydamar
– Üzülmüş ocak mühendisliğidir. Bu
kurumda 1964 yılına kadar Başmü-
hendis, Bölge Müdür Yardımcısı olarak
çeşitli projelere imza atmıştır. Özellikle
“Denizaltı Madenciligi” konusundaki
araştırma ve uygulamaları dikkat çe-
kicidir. Zonguldak’taki ocaklarda, çok
güç şartlarda sürdürülen madencilik
çalışmalarını yönlendirirken bilimsel
bilgiyi düstur edinmiş, İngiltere Dur-
ham Üniversitesi’ndeki Doktora Tezi’ni
de bu dönemde tamamlamıştır. Bu-
nunla da yetinmemiş Doçentlik Tezi
hazırlayarak 1962 yılında Doçent un-
vanını almıştır.

Meslek hayatının ikinci bölümünü
oluşturan üniversite yılları 1964’de gir-
diği İTÜ Maden Fakültesi’nde başlamış
ve yaş haddi nedeniyle emekli olduğu
1986 yılına kadar devam etmiştir. Bu
dönemde, bölüm başkanlığı yapmış
ve birçok idari görevlerde bulunmuş-
tur. Karaelmas ve Osmangazi Üniversi-
teleri Maden Bölümleri’nin kuruluşun-
da, eğitim çalışmalarını uzun yıllar ders

vererek desteklemiştir. Yazdığı kitaplar,
kaleme aldığı bilimsel yazılar, hazırla-
dığı projeler Türkiye madenciliğine ışık
tutmuştur. Bugün birçok üniversitede
ve çeşitli madencilik kuruluşlarında
Cemal Hoca’nın rahle-i tedrisatından
geçmiş maden mühendisleri başarı ile
görevlerini sürdürmektedir.

Hoca’yı yakından tanıyanlar onun çok
iyi bir mühendis ve eğitimci olmasının
yanında, bardağın daima dolu tarafına
bakan, ayırım yapmadan herkese yar-
dım eli uzatan, mazeret yerine çözüm
üreten bir kişi olduğunu bilmekte-
dir. Çok sık kullandığı “iyilik et denize
at, balık bilmezse Halik bilir” atasözü
onun hayat felsefesini açıkça ortaya
koymaktadır.

Şair Cemal Süreyya’nın bir şiirinde vur-
guladığı gibi “her ölüm erken ölüm-
dür”. Cemal Hoca vefat ettiği zaman 91
yaşındaydı ama bize çok erken geldi.
Ancak rıza göstermekten başka çare-
miz yok. Tanrıdan hocamıza rahmet,
ailesine başsağlığı diliyoruz. Mekânı
cennet olsun.

SON DERS

Yıl 1982... dışarıda keskin bir poyraz
ve tipi vardı. Kar çoktan diz boyunu aş-
mıştı. Zonguldak böylesine bir soğuğu
sonraki yıllarda bir daha yaşamamıştı.
Günlerden cumartesi’ydi ve biz tahki-
mat dersi için okula gitmek zorunday-
dık. Kim sıcak yatağından kalkıp böy-
lesi bir havada okula gitmek isterdi ki!
Hem de Cumartesi tatil gününde. Evet,
ders tahkimat ve hocası da hocaların
hocası Prof. Dr. Cemal Birön’ dü. Sını-
fın üzerinde topluca hemfikir olduğu,
en babacan sevgi dolu gözleri ışık ve
cesaret saçan bir insandı Cemal Hoca-
mız. Bu duygularla sıcak yatağımdan
fırladım ve kendi kendime “ona bunu
yapamazsın, acaba şimdi o ne yapıyor-

dur dedim”. O dönemde hocalarımız
okula ait bir otomobille İstanbul’dan
alınır, 15 günde bir, iki haftalık dersleri-
ni tamamlarlardı. Bu nedenle derslerin
bazıları da ister istemez cumartesi gü-
nüne sarkardı. Hocalar da her geldik-
lerinde şu anda eğitim verilen Çevre
Mühendisliği’ne ait yerin, yatakhaneye
dönüştürülmüş ofislerinde konaklar-
lardı.

Dışarının tipisini soğuğunu hiçe sayıp
yola koyuldum. Yolda benim gibi düşü-
nüp hisseden birkaç sınıf arkadaşına
da rastladım. Onlar da benim gibi dü-
şünmüşler ve yola koyulmuşlar. Okula
geldiğimizde sınıfın neredeyse tama-

Doç. Dr. Tuğrul ÜNLÜ
Maden Mühendisi

mına yakını bölümün önünde toplanmıştı. Cemal hocamız da "bu çocuklar bu kışta kıyamette gelemeyiz" diye mi düşünmüş bilemiyorum. Bölümün önünde bizi görünce bir sevinmesi vardı ki sormayın. Evet, Cemal Hoca çocuklar gibi şendi. Bir yandan da gözlemlerinden yaş geliyordu. "Yavrularım bu soğukta benim için dersim için gelmişsiniz sağ olun" dedi. "Sizler ki böylesine bir havada madencilğe olan aşkınız, sorumluluğunuz var, ne mutlu bizlere sizin gibi çocukları yetiştiriyoruz". O gün bizi çok mahcup etti. Ben de "iyi ki gelmişiz" dedim kendi kendime... Bu konuyu o yıllarda asistanımız olan Prof. Dr. Vedat Didari hocamızla paylaştığımızda, o günü dün gibi hatırladığını, Cemal Hocanın o gün kardan ayaklarının sırlıklam olduğunu ve hasta olmasından korkarak kendisine evden bir çift çorap getirdiğini anlattı. Hayatta bazı anlar vardır; bu da, ıskalanmayacak kadar güzel bir andı, bir anıydı. Sınıf arkadaşlarımla birlikte yaşadığımız bu ortak anıyı, bir araya geldiğimiz zamanlarda sohbetimize katar, Hocayı şükranla anardık.

İşte böyle bir insandı Cemal Hoca. Bir baba şefkati ile tüm öğrencileri için özel notlar tutar, fotoğraflarını da biriktirirdi. Hem de hiç üşenmeden titizce... İlklerin insanıydı, tahkimatın babası, efendisi... Hala onun kitapları elden ele dolaşır, başımız sıkıştıkça başvuru kaynağımız olur. Yazıldığı dönemler için oldukça güzel ve önemli kitaplardır "Madenlerde Tahkimat İşleri 1971, 1979; Madenlerde Tahkimat İşleri ve Tasarımı, 1980; Denizaltı Madencilği ve EKİ Kozlu Bölgesi Uygulaması, 1964;

Design of Supports in Mines, 1983" ve onlarca yerli ve yabancı bildirisi, makalesi.

Prof Dr. Cemal Birön aynı zamanda ilklerin insanıdır. 1952 yılında henüz dünya için bile erken sayılabilecek bir dönemde "Tavan Civatalarının Asma Ocağında Tecrübe Tatbikatı" isimli uygulamalı çalışması Maden Mecmuası'nda yayımlanmıştır. Yani kaya saplamasını Türkiye'de ve o zamanki adıyla Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) de başarı ile ilk uygulayandır. Bu çalışması ile, yakın bir geçmişte kendisine Maden Mühendisleri Odası, İstanbul Şubesi tarafından verilen "Madencilikte ilkler" ödülünü almıştır. O zamanki EKİ veya şimdiki adıyla TTK'ya bakıyorum da, Kurumda deneme amaçlı benzer uygulamalar, yerel çalışmaların haricinde, ancak 2005'li yıllarda gerçekleştirilebilmiştir.

Cemal Hocam beyefendi kişiliği ile örnek aldığım bir insandı. Tabaka Kontrolü-Tahkimat konusunu seçmem biraz da bilinçaltımda onu örnek alma hevesimdendir sanırım. 2010 yılı, Türkiye 17. Kömür Kongresi'ne hem de bir bildiri ile katılmak istemesi beni nasıl heyecanlandırdı ve mutlu etti, sözlerle anlatamam. Cemal Hocam emekli olmuştu, bizlerden çok uzaktaydı ama hissettim ki akıllı, gönlü bizlerle. O madencilği meslek değil yaşam biçimi olarak seçmiş ender şahsiyetlerden biriydi. Onunla Zonguldak'a gelmeden önce birkaç kez mesajlaştık. Mesajları orijinal haliyle aşağıda sunuyorum. Belki çok iyi göremiyor, duyamıyor ama inatla teknolojiyi de yakından takip edip kendi yazılarını kendi kaleme alıyordu.

Sevgili Tugrul 10-4-2010

Şinasi bey seninle temas etmemi söylediler.

Ben kongrede 10 dakikalık, Zonguldakta ocaklardan metan üretimi hakkında bir tebliğ hazırlıyorum. Şekilleri daha basmadım. Nasıl yapılmasını istiyorsunuz. Tebliğ yazısını da size nasıl göndereyim. Bana bilgi verirsiniz çok memnun olurum. Oğlum Y.Mimar, Zonguldak doğumlu Kaya Birön ile kongreye iştirak edeceğiz. Üç günlük kongrenin bir oturumunda, veya daha enteresan olarak ilk görüşmem esnasında 10 dakikada bu tebliği sunar ve şekilleri de gösterebilirim. Bana bilgi verirsiniz memnun olurum.

çalışmalarınızda BAŞARILAR GİLER GÖZLERİNİZDEN ÖPERİM. E-MAIL 1 telefonların aşağıda sunulmuştur.

Cemal Birön cniron1919@yahoo.com 901 701 703 1245

Sevgili Tuğrul 12-4-2020

Tebliğ ile ilgili yazınızı aldım. İlginize pekçok teşekkür ederim. Yazınızdan alladığa göre, tebliğ yazısı ve resimleri size yolluyacağım ve siz bunları kongreye sunuş haline sokacaksınız. Yani, şekillerin slayt veya diğer hallerde olmasını istemiyorsunuz. Bu konuyu aşıkarsanız memnun olurum.

Dersimi senin devam ettirmene ayrıca memnun oldum. Bu konuda bir yardım isterseniz, ayrıca meşkul olurum. Başarınızın devamını diler sevgile yanaktarızdan öperim. Bütün arkadaşlara selam ve sevgiler.

Prof.Dr.Cemal Birön

From: Tuğrul UNLU <unlutugrul@hotmail.com>
To: cbiron1919@yahoo.com
Sent: Mon, April 12, 2010 2:30:43 PM
Subject: RE: maden kongresi

Sayın Hocam,

Kongreye katılmanıza ne kadar sevindim anlatamam. Tahkimat dersi hocamın (ben de tahkimat dersi veriyorum ama dersin adı ve içeriğini değiştirdim tabaka kontrolü yaptım yani strata control) kongremize katılması beni hayli onurlandırdı. Gelişinizin benim başkanlığımı yaptığım Kongreye nasip olmasına da ayrıca çok sevindim. Sizi Kongrenin Onur Başkanı olarak seçtiğimizi bildirmek isterim. Açılıştta da sizden bir açılış konuşması (çok uzun olmayabilir size bağlı) istiyoruz. Ayrıca aynı gün öğleden

İşte böyle... Cemal Hocam vefatından çok kısa bir süre önce son dersini vermeye Zonguldak'a çocuklarının, meslektaşlarının yanına geldi Hem de ilerlemiş yaşına, rahatsızlıklarına aldıрма-

dan ve çok uzaklardan ABD'den. Geldi ve ölümlerden patlamalardan hayli üzölmüş olsa ki! "Dünün Düşmanı Bugünün Dostu (Metan)" adlı bildirisini sundu. O kadar güzel bir dille ve heyecanla hepimizin hayranlığını kazanarak anlattı. En çok da kendisine sunum için verdiğimiz ve üzerinde saat olan plaketini sevdi. Saatler bile değerliydi geriye kalan kısacık yaşamında artık... Aslında "Hoşçakalın çocuklar diyordu bize, hoşçakalın. Bir daha göremeyeceksiniz beni. Ben son görevimi de yaptım son dersimi de tam zamanında verdim size. Borcumu ödedim bu topraklara. Artık bu görev sizin ben onu demeye gelmişim. Anladınız mı bilmem". Artık metanlardan ölüm olmasın. Dost edin onu kendinize. Yanaktarızdan öperim. Prof. Dr. Cemal Birön

Hocaların hocası...

İstiklal savaşımızın başladığı, Atatürkün Samsuna çıktığı yıl olan 1919 doğumlu Cemal Hocamızı saygı ve rahmetle anıyor, Ülkemiz ve Maden Mühendisliği camiamıza baş sağlığı diliyorum. Huzur içinde uyu güzel hocam.

Karda İslanđığımız o gün
1982 Kış Tahkimat Dersi Sonrası

Türkiye 17. Kömür Kongresi, 2-4 Haziran 2010
Hocamızın Bizlere Vedasından

BEYAZ BARET

Ertuğrul ÜNLÜTÜRK

Çevre Mühendisi

Ankara OSTİM'deki patlamalarda 19 işçi ve bir mühendis yaşamını yitirmişti. Onların acısı henüz taze iken, Elbistan'da özel sektör tarafından işletilen açık kömür ocağında bir heyelan felaketi yaşadık, 10 emekçi milyonlarca ton heyelan malzemesinin altında kalarak can verdi. Yitirdiğimiz emekçilerin içinde iki mühendis bulunuyor. Geçtiğimiz günlerde de Edirne'de bir makine mühendisi, işçisini kurtarmak isterken yaşamını yitirdi.

Mühendisler fabrikalarda ve şantiyelerde işçilerle birlikte üretiyorlar, birlikte ölüme itiliyorlar. Günlük iş yaşamında aralarında bulunan statü ayırımına rağmen, mühendisin çalıştırdığı işçiden bir farkı bulunmuyor. İşsizlik korkusu, düşük ücretler, fazla mesailer, taşeronlaşma gibi dertlerle mühendisler de boğuşuyor.

Mühendislik fakültelerinin hiçbirinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimi doğru düzen verilmez, mühendisler bu eğitimi mezun olduktan sonra edinmeye çalışırlar. Yeni mezun mühendis bu eğitimi ücret karşılığı alabilir, ama parası yoksa hiç alamaz. Doğru olanı, çalıştıkları işyerlerinde bu eğitimi yetkili uzmanlar tarafından almalarıdır, fakat patronların eğitime ayıracak zamanı ve bütçesi yoktur; onlar için eğitim demek, üretim kesintisi demektir. Mühendis, işçisiyle birlikte eğitim almak ister, eğitim verilmez. Mühendis, işçisine çelik burunlu iş ayakkabısı, eldiven, maske, iş gözlüğü gibi koruyucu malzeme aldirmek ister, bunlar alınmaz. Mühendis, işçisinin altında çalıştığı vincin halatının sertifikalı ve güvenli olmasını ister, patronu gider yan sanayi ya da çakma halat alır. Mühendis, yaptıracağı hafriyatın eğimini hesap kitapla belirlemek ister, patron ona bile müdahale eder. Mühendis eğer bu konularda çok hassas ve direngen olursa da performans düşüklüğü gerekçesiyle kapının önüne konulur.

Fabrikalarda ve şantiyelerde, mühendisin üstlendiği ağır bir sorumluluk daha vardır. İş yerinde meydana gelen iş kazalarından, patronlar yerine şantiye şefi ya da üretim şefi olan mühendisler sorumlu tutulur; yargılanıp yıllarca hapis yatarlar, iş ve aile yaşamları kaybolur gider. Patronların günahını cezaevlerinde yatarak ödeyen birçok mühendisle iş yaşamımda karşılaştım, dediklerim doğrudur. Patronlar, sorumlu mühendislerine işe girerken bir öğüt verirler, iş kazası olduğunda hemen ortadan kaybolmalarını önerirler. Bunun nedeni, sorumlu şeflerin kaza sırasında iş yerinde yakalandıklarında suçüstü uygulamasına tabi tutulmalarıdır. Patronların önerdiği tek önlem budur; buna uyup uymamak da artık o sorumlu mühendisin sütüne kalmıştır.

Bu sorunları hem özel sektörde, hem de kamu sektöründe yaşayan mühendisin sendikası yoktur, sigortası ya yapılmaz, ya da primleri eksik yatırılır. Ortada sendika falan olmayınca da iş, haliyle meslek odalarına düşüyor. Örneğin Maden Mühendisleri Odası; her maden kazasında başkanıyla, yöneticisiyle, üyesiyle maden ocağının kapısında bitiyor, göçük altındaki işçileri bekliyor, gönülsüz devlet görevlilerini çalışmaya ve önlem almaya zorluyor. Sadece basın açıklamalarıyla yetinmeyip duruma yerinden ve doğrudan müdahale edebilen bu anlayış, meslek odalarımızın yüz akıdır.

Fabrikalarda çalışanlar beyaz veya mavi yakalı olarak ayrılır. Şantiyelerde de işçiler sarı baret, mühendisler ise beyaz baret takarlar. Bu garip ayırımın nereden geldiği bilinmiyor, ama yıllardır uygulanıyor. Emekçinin yakasının ya da taktığı baretin rengi ne olursa olsun, onlar birbirlerini kapitalizmin vahşetinden kurtarabilmek için canlarını verebiliyor. O renklere bakmadan can veren bütün emekçileri, mühendisiyle, işçisiyle yüreğimizde yaşıyoruz.

'Hicabî Abem' Artık Yok! Ama Harz Dağları'nda Yine *Viola lutea ssp.*ler Bitecek...

Tayfun ÖZUSLU

Yüksek Maden Mühendisi

İ. İnönü'nün yolu, 40'ların sonunda vaki bir yurt gezisinde Balıkesir'e düşer. Karşısına bir ilkokul çocuğu çıkarır ve üstün yeteneklerinden dem vururlar. Millî Şef "Getirin bir kâğıt-kalem!" der etrafına ve zamanın müfredatına göre kazık bir çarpma sorar çocuğa (diyelim ki, 863×45 olsun)... Çocuk önce yazar işlemini; bir süre kâğıda bakıp durur, sonra da işlemin sonucunu kafadan söyler Millî Şef'e. Millî Şef önce afallar; alır kâğıt-kalemi eline, kendi başlar işleme. Bu meyanda, ayağının ucunda dikilen çocuk da pür dikkat Millî Şef'in kalemini izlemektedir. İşlemi bitiren Millî Şef, kendi sonucuna bakıp "Yanlış yaptın!..." der çocuğa. Afacan çocuk ise, "Yok Paşam yok..." diye itiraz eder Millî Şef'e: "Asıl sen *yaanış yapıyon*; *çızığın* üstündeki elde 2 değil, elde 3 *oluvcecek*..." Millî Şef öfkelenir, ama hiç çaktırmaz, (zaten -kendi ifadesiyle- aradan en az 24 saat geçmeden, hiçbir öfkesini ömür boyu açığa vurmamıştır); önce kendi işlemini tekrar gözden geçirir ve sonra da etrafındaki kalburüstü zevata talimat yağdırmaya başlar: "... Ne yapın, edin, okutun bunu; mühendis olsun!..."

Merhum meslektaşımız Turhan Armutçu'nun aktardığı yukarıdaki anekdotta anılan 'afacan çocuk', taze merhum Hicabî Esen'in ta kendisidir. Millî Şef'in talimatı yerlerde sürünecek değil ya; devlet sahip çıkar afacan çocuğa ve "meccanen" okutmaya başlar. Çocuk imtihan üzerine imtihan kazanır ve sonunda düz hesap ¼ binyıllık geçmişi olan bir abide okula düşer yolu: *Bergakademie* (şimdilerde

ise, *Technische Universität*) Clausthal. Girtlağına kadar mineralize olan Harz Dağları'nın eteğindeki ufak bir kasaba Clausthal... Gerçi 'dağlar' dendiye, en kabadayı zirvesi 1.200 m'yi bile bulmuyor, alt tarafı Haymana Ovası kadar bir yükselti işte; velâkin -salt boyla adam olunsaydı, fasulye sııkları adamın hası olurdu hesabı- o bodur dağların da, **Clausthal'ın da**, diğer çevre emsalleri (St. Andreasberg, Wildemann, Lautenthal, Altenau, vs.) ve **UNESCO "dünya kültür mirası" envanterine kayıtlı** ve dahi rakamın tam anlamıyla **"68"li** olan Rammelsberg^{1(*)} ile birlikte **devasa bir geçmişi var: Tekmil havali**, zifirî bir karanlığın her yanı kapladığı ortaçağ da dahil olmak üzere, **tam bin yıllık bir madencilik-izabecilik kültürü külliyesi ve mesleğimizin** kadim çağ sonrasındaki (ya da mekanizasyon çağındaki) **tek enternasyonal beşiği**... Velhasıl, Clausthal'ın kapısından kırılancık misali girmediyse eğer adamın birisi, salt bir adet maden veya izabe mühendisi veyahut da mineralog diplomasının sahibi olarak çıkmaz o kapıdan; o devasa mirastan nasiplenmiş bir 'dünya kültür varisi' olarak da çıkar.

Harz Dağları'nda başlayan ve kayda değer bir mola vermeksizin sürüp giden bir meslek ömrü, Biga Yarımadası'ndaki 2-3 m³'lük bir çukurda noktalandı (gerçi 'Hicabî Abem' için

1(*) Rammelsberg 68'de işletmeye alındı (68 dendiye, tabii ki 1968'de değil de, 968'de); ama 1968'de bile, İTÜ talebeleri Rammelsberg cevherini işleyen Gosslar İzabehanesi'nde haaalâ staj görüyorlardı...

sadece 1½ m³ de yeterdi)... Ölüm vaki olduğunda, elbette ki, ne zaman ve mekân koordinatları, ne vuku tarzı, ne şusu, ne busu ve ne de bizatihi kendisi; ölen için bir anlam taşır^{2(**)}. Ama ölen açısından lüzumsuz bir yığın teferruat, ardında bıraktıklarından öteye, bir alay farklı meslek erbabının da kafasını ve çenesini yorar durur. Cenaze evi efradı, savcı, hakim, avukat, adli tabip, polis memuru, noter, nüfus memuru, cenaze levazımatçısı, mezarlık yöneticisi, imam, cemaat, vs., vs. her biri kendi farklı gündemlerine takılıp konuşur ve/veya yazar, çizer: "... Vah vah, yazık oldu, erken gitti; nerede, niçin, nasıl gitti; defin ruhsatı, veraset ilamı nasıl çıkar; acaba kasıt unsuru var mıydı, mirası yüklümüydü, merhumu nasıl bilirdiniz, vs., vs..." Kimileri içirse, olan-biten gayet yalın, sade ve bodoslamadır: **'Hicabî Abem' Artık Yok!**

Eyyam-ı Buhur'un bir vaktinde başına güneş geçen **'Hicabî Abem' Artık Yok!** Peki sadece 'Hicabî Abem' mi yok artık?! TTK can çekişiyor; MTA'nın, TKİ'nin ise sadece tabelası var; ama ETİBANK'ın bir tabelası bile yok artık!... Dolayısıyla da, tıpkı 30-60'larda olduğu gibi, Balıkesir,

2 (**) Bu genellemeyi veto edebilecek biricik istisna ise -tekml inancılar (kitaplı-kitapsız) nezdinde, aslında bir son değil de, çok uzun sürecek yeni bir fazın başlangıcı olan- t_0 noktasının ϵ kadar berisinde olup bitendir. Örneğin, yüzbinlerce madencinin ve bazılarımızın da başına geldiği gibi (ve gidişat bu minvalde sürdüğü takdirde, daha da geleceği gibi), ölen açısından ~1.200 °K'de kavrulmak kadar baktan bir şey yoktur. Talebe tabiriyle 'Hilmi Bey', resmî kimliğiyle ise **Y. Müh. A. Hilmi Kurul, bir grizu infilakında gümlledi gitti** (80'lerin ortasıydı)... **Ama Odamızın bundan haberi yoktur(1); keza, bazı diğerlerinden de haberi yoktur.** Görünen o ki, Oda kendi tarihinin merhum Oğuz Ekerci'den önceki epizodunu hafızadan silmiş ve bizleri de "Kişiler gider; ama kurumlar bakidir..." rehavetine dalma lüksünden de mahrum bırakmıştır. Ey mübarek Maden MO, aman çok yaşayasın; ama Mevla acil şifalar ihsan eyleye ki, *amnesia* illetinden tez vakitte deva bulup, tekrar sağlığına kavuşasın. Amin!...

Tunceli, Diyarbakır, vs. köylerinden çıkıp da Freiberg'de, Clausthal'da, Löben'de, vs.'de "meccanen" okuyacaklara burs verecek bir "devlet kapısı" da yok artık. Zaten "meccanen" kelimesi bile çoktandır tedavülden kalktığı gibi, bir kavram olarak da yok artık; herkes ancak parası kadar okuyabildiği gibi, parasıyla okuyan da işsizler ordusunda müebbet neferliğe mahkûm... Artık parasız ilim-irfan ve şifa-deva dağıtacak bir devlet de yok; zira günümüzün devletinin elinde, vatandaşın verilecek tek bir şey var artık: O da -sakallı birinin tabiriyle- "sopa"... İşin en hazine yanı ise; "komünist" olduğunu beyan eden kimileri de dahil olmak üzere, aşırı birikim sahibi hiper-demokrat taifesinin, köylü çocuklarını meccanen okutan devleti -kendi elinde sopadan başka bir şey kalmadığı halde- "Nazi Rejimi" olarak niteleyenlerin kategorizasyonuna biat etmesi; hem de aynen, sorgusuz-sualsiz, tıpkı konfeksiyon işi gibi: "İGS, tam bana göre"... Günümüzde, "863×45 = ?" gibi bir işlemi kafadan becerecek çocuk da yok; zaten gereği de kalmadı; zira *FACIT, calculator, PC, vs.* var artık. (Ama hele bir sual edin **"Ne var, ne yok?!"** diye de, bakın nasıl karışacak o *PC*'nin lanet kafası.) Ama adam gibi ilkökul eğitimi de, sahih mühendislik eğitimi de kalmadı. Artık mühendislik eğitimi, sadece 2-3 metropolde değil; 77½ ilde birden var ve "Üniversite bölgesel kalkınmanın anahtarıdır[(!)(?!)]..." diyen bakanlar da var. Ama artık diplomanın da hiçbir hükmü yok (herhalde yani ki, ille de akreditasyon gerekiyor). Aslında sahih eğitime de hiç gerek yok; zira şimdiki çocukların hepsi birer harika ve artık, özel mi özel, güzel mi güzel, süper-lüks binek otolarına sahip "öğrenci liderleri" bile var. Peki sadece "meccanen" mi yok artık?!... Kafa kâğıdı 40'larda çıkanların bile yarısının onda birinin *zar-zor* anladığı teessür, elem, keder, azap, hazan, hüsrân, hicran, firak, figan, yeis, ızdırıp, vs. gibi bir sürü

–nüanstan öteye, mana ve meal farkları da taşıyan– sürüyle kelime de artık yitti, gitti. Bunların hepsinin yerine; biber mi, isot mu, çürük muşmula mı, zehir mi, zıkkım mı, ne mi olduğu belli olmayan; yavan mı yavan, osuruktan mı osuruktan bir “acı” (veya “üzünçlü”) var ve Türkçe de “dünyanın en zengin dili” oldu artık. (Gidin bakın ‘Hicabî Abem’in ölüm ilanına, garanti “çok acı bir kayıp”, falan-filan yazıyordur altında.) İşte geldik gidiyoruz, şen olasın TDK... Hâlbuki *Garip* Orhan Veli Kanık bile “tarifsiz kederler içinde”ydi...

Ezici bir çoğunluk para şıkırtısına ve avrat dırıltısına, kimileri ise su şırıltısına, kimileri de bülbüllerin figan yüklü feryadına tavidir; minik bir azınlık da martıların canhıraş çılgınlığına ve hatta kargaların, gıcık mı gıcık, gaklamasına tavidir. Ama minik azınlıktan dahîlerin çıktığı da vakidir. Örneğin Edgar Allan Poe, kargaya aşağıdaki methiyeyi dizmekte hiçbir beis görmemiştir (2):

“.... mağrur kargadan başka kuşa,
kuş demem;
kanarya derim, saka derim,
bülbül derim,
ama kuş demem...”

Zaten modern gözlem ve bulgular da; karganın –kuşlar liginde kazandığı kupalar beri dursun, zirvedeki memeliler ligine mensup sürüyle türü sollayacak kertede– üstün bir zekâ sahibi olduğunu ve La Fontaine’in “.... tilki, uyanık mı uyanık; karga ise, *keriz-ül küreza*...” mealindeki tezinin artık tarihin çöplüğünü boyladığını kanıtlamaktadır. *Homo sapiens montanicus* diye vaftiz edilen alttür de; işini-gücünü bir hayat tarzı olarak da benimsemiş ve kargadan başka kuş, Gaca’dan başka da yokuş tanımamışsa eğer, E. A. Poe’nun manzum kelamını aynen aşağıdaki gibi dizse sezadır ve hatta vefadır:

“.... mağrur *Viola lutea calaminariadan*
başka çiçeğe, çiçek demem;
gül derim, lale derim, sümbül
derim, gılayöl derim,
ama çiçek demem...”

Velhasıl: Nasıl ki, E. A. Poe için karga vardır ve gerisi ise, aynen laf-ı güzaf ya da düpedüz kuştur işte; bizim için de, yalnız *Viola lutea calaminaria* vardır ve gerisi ise, laf-ı güzaf ya da düpedüz çiçektir işte. Vesselam!... Kim bilir ki?! Belki, sadece kargagaklamalarına değil; yeri-göğü muttasıl titreştirip inleten, illet mi illet kurbağa vıraklamalarına tav olan birileri bile vardır şu kavanoz dipli alemde... **‘Hicabî Abem’** ise, biranın fışırtısına ve köpürüşüne tavidir; ayrıca, **münhasıran tuz ocağında bira içmesinin keyfini de anlata-anlata bitiremezdi**; bu özel takıntısının mantığını açıklayan termodinamik bir gerekçesi de vardı (ama kimin aklına gelecek ki, bu kafayla)... **‘Hicabî Abem’ artık yok**; ne Hacı Osman Bayırı’nda bülbül dinleyebilecek; ne de martıları, kargaları ve lanet kurbağaları; ne Arnavut Ciğeri, ne de hamsi yiyecek; en berbatı ise, tuz ocağında bira içmesi beri dursun –keenlemyekûn, tövbeler tövbesi– artık hiçbir günaha giremeyecek!... Ama sizler de, onun duvarları çınlatan kahkahasını duyar duymaz, “.... Aha, Hicabî Bey de geldi işte...” diyemeyeceksiniz artık...

Ahir zamanda, öyle şiddetli bir “ağır metal” zırlıtısı sağanağı patladı ki, hiç durup denecek gibi değil... Tarihin tanık olduğu en *concik*, en *kofti*, en tatlı sudan radikalizmin öncüsü yeşil muhafızların iğvasına uyup da, “.... amanha, Doğanınyengesibozulacak...” diye tir-tir titreyip sancaklarını yerlerde süründürenler; **dünyayı** –hem tabiatıyla, hem de toplumuyla birlikte– **değiştirmekle mükellef olduğu halde**, düzenin muhafazası ve ilelebet “sürdürülebilirliği” uğruna, **ekolojist**

Blankenrode Ocağı (Paderhorn / Nordrhein-Westfalen Eyaleti),

cepheye transfer olanlar; bodoslama ifadeyle, **ey "komünist" olduğunu beyan edenler**, söz sadece sizedir: Ağır metal *interstellar* esirden zembille inmedi (zaten o koordinatlarda hafif metalin bile esamisi okunmaz). **Ağır metal**, ayak bastığınız **arz küresinin** (en azından litosfer cenahının) **bir parçasıdır, yani tabiatın ta kendisidir...**

Kadim Roma'dan beri tanınan hercaî menekşeden, **madencilğin binlerce yıllık gelişimiyle birlikte**, iki alttür peydahlandığı bildiriliyor: *Viola lutea calaminaria*^{3(*)} ile *Violalutea westfalica*, her ikisi de endemik envanter kapsamında... Birincisi sarı, ikincisi ise mavi; ama yine her ikisinin de o kadar çok doku, organ ve beslenme tarzı özdeşlikleri var ki; *harbiden* ayrı birer alttür mü, yoksa, aynı türün iki varyantı mı oldukları konusunda patlayan akademik polemik kasırgaları ancak XXI. Yüzyıl'da dinebiliyor. Birincisi, Sudet Alpleri'nden Güney İrlanda'ya kadar uzanan bir coğrafyanın her neresinde metruk bir Pb-Zn madeni varsa, orasını aynen anavatani belliyor; ama ikincisi ise, sadece Ren'in aşağı çıkırında bir köy olan Blankenrode'deki mini habitatında arz-ı endam ediyor. Dolayısıyla, ikincisi hem endemik, hem de sporadik; tehlike

3(*) Kadim Avrupa'nın mineraloji jargonunda, beyaz-sarı/sarı-kahve tayfında dalgalanan kalamın $[Zn_4Si_2O_7(OH)_2 \cdot H_2O]$, smitsonit ($ZnCO_3$) ve zinkit (ZnO) arasında hiçbir fark gözetilmeyip, alayı birden "*calamina*" adıyla anılmaktaydı.

altında olduğu resmen müseccel olduğu için de aşırı şefkate muhtaç, kanun zoruyla ihtimam görüyor... Yine her ikisinin de iptila mertebesine erişen kötü beslenme alışkanlıkları var; öyle fena halde ağır metal düşkünü genotipler ki, muttasıl Pb-Zn-Cd katyonları zıkkımlanmaktan bir-iki gün geri dursalar, aynen yorgan-döşek harman olup, ayakta duracak mecalleri bile kalmıyor. Yani **her iki alttürün varoluşu da, bekası da, toprağın aşırı dozda ağır metal yüklenmesine sıkı sıkıya bağımlı**; aksi takdirde, kökleri kuruyacak. Velhasıl, bodoslama ifadeyle, **çinko menekşeleri düpedüz 'madenkeş' alttürler işte** (3; 4)...

Blankenrode, ilk olarak süperjen zondaki Ag minerallerinin ufak-ufak cırmalanmasıyla, **XIII. Yüzyıl'da işletmeye alınmış**. 1848'e kadar süren açık işletme kalıntılarının tamamı (ve/veya *Viola lutea westfalica*'nın yegâne mikro-habitatı) ise, sadece yukarıda görülen, derinliği 4-12 m, direksiyon boyu 300 m ve eni de 50 m olan bir tranştan ibaret. Yani **600 yıllık ortalama ilerletim ve derinleşme hızları**, sadece ve sadece, **500 mm/yıl ve 25 mm/yıl...** 1848 sondasında ise, yeraltına inilmiş ve 1936'ya kadar da "*Bleiglanz*" ile "*Galmei*"^{4(**)} istihraç ve izabesine devam edilmiş (4; 5; 6)...

4(**) Almanlar -hem pratikte, hem de literatürde- uluslararası mineraloji nomenklaturasını hiç ipelemeyip, kendilerine has *Bleiglanz* (galenit), *Eisenkies* (pirit), *Kupferkies* (kalkopirit), *Mispickel* (arsenopirit), vs. gibi bin yıllık tabirlerini günümüzde de halâ kullanmaktadır. Yukarıda anılan *Galmei* ise, smitsonitin (ve/veya kalaminin) Almanca karşılığıdır.

'Hicabî Abem' artık aramızda yok; iki yıldır o lanet çukurun içinde, hiçbir medfun faninin asla yırtamayacağı bir metamorfizmaya uğruyor. Ama biraz daha bekleyin ve görün; bakalım ne olacak?... Hani "... İhtimaldir Hünkârım; **ola ki**, derya tutuşa..." buyurmuş ya haşmetlilerden birisinin lalası... **Ola ki**, keratin dokularında mecburî iskâna programlanan Zn^{++} katyonları, beden ömrünün hitamıyla başlayan *leaching* proseslerinin itkisiyle, 'Hicabî Abem'in saçlarından toprağın yüzeyine hicret ede... **Ola ki**, hicret yolundaki Zn^{++} katyonları, nihaî destinasyon itibarıyla, madenkeş menekşe alttürlerinin yapraklarında konaklaya... **Ola ki**, izin gününde gezintiye çıkan genç birinin yolu da o lanet çukurun civarına düşe ve üç-beş menekşe toplayıp yavuklusuna vere... **Ola ki**, 'Hicabî Abem'in külüstür bedeni de, bir dilberin ellerinde maddeten neşvünema bula... Neeeee? Böyle uçuk-kaçık röenkarnasyon senaryosu da olur muymuş? Demek öyle, he mi? Öyleyse, siz daha makûlünü icat edesiniz; örneğin, o lanet çukura mücavir bir Pb-Zn sahası bulasınız (ki, Biga Yarımadası gibi bir metalojenik havalide hiç de zor bir iş olmasa gerektir) veya *FLEUROPE*'a bir demet sipariş edesiniz (tayyare postasıyla teslimatı olsa gerektir) veyahut yolunuz bir tuz ocağına düştüğünde zulanızda bir şişe bira bulundurasınız... Her ne ederseniz, edesiniz; ama arasıra 'Hicabî Abem'i yadınıza düşürmeye üşenmeyesiniz; yoksa, kendisinin sadece hurda cismini, bedenini, tenini değil, canını da müebbet yokluğa mahkûm edersiniz!...

Bre gafil okuyucu taifesi, mütemadiyen gırgıra kulak asıp durmaktan, olanın-bitenin haaaalâ farkına varamadınız galiba... **'Hicabî Abem' hiç de öyle sıradan bir kayıp değil; zira kendisiyle birlikte, nadide bir alttürümüz de inkıraz sürecine**

girdi. Merhum genel başkanımız Rüştü Ovalıoğlu gideli, otuz seneyi çoktan geçti (yadımıza düşmeyen sair evvel gidenler vardır mutlaka da; varisleri kusura bakmasın)... Ali "Abî" (Akar), Mevlüt Kemal (diğerlerinin de kendileri kusura bakmasın artık); bari siz iyi kollayın kendinizi. Bu saatten sonra hangi baba Clausthal'a çocuk okutmaya yollar ki?!...

Ey yeşil muhafız taifesi; hay sizin ağır metalinizi de, envai çeşit yılan, çıyan, akrep, vs. muhtelif eklem bacaklı taifenizi de, börtü-böcüğünüzü de, otunuzu-çiçeğinizi de, endemik türlerinizin topunu da... *Viola lutea ssp.*den alâ çiçek, 'Hicabî Abem'den alâ endemik insan alttörü var mı? Bunlara kim şefkat gösterecek, kim tescil edecek?? Ey mübarek Oda, ya bir Clausthal Bursu ihdas edeceksin (tıpkı vaktiyle MTA'nın, ETİBANK'ın yaptığı gibi); ya da artık hiç Clausthal mezunu üye tescil edemeyeceksin (tıpkı kırk senedir yapamadığın gibi)...

Ana fikrin ana zikri de şu: **Ölülerinizi anmaya hiç üşünmeyin...** Zira ölüleri anmak; pırasa, diş fırçası, cep telefonu, bisiklet, binek otosu-helikopteri, uçak gemisi, kıtalararası balistik misil, vs. üretip tüketmekten veya arsa, villa, Maden İR, vs. sahibi olmaktan çok daha mübrem bir insanî ihtiyaçtır. Üstelik –sadece müteedeyin-mutekit ve rind-zahid taifesine münhasır olmayan– evrensel bir insanî ihtiyaçtır da; (alın işte, bir vesileyle kaç ölümünüzü birden andık: Rüştü Ovalıoğlu, Turhan Armutçu, Oğuz Ekerci ve mübarek Odanın hafızasından sildiği 'Hilmi Bey')... **Ölülerinizi anın da, her ne zaman olursa olsun.** [Eğer mimar taifesine kulak asacak olursanız, anmaların gündeme alınması için ille 1, 5, 10, 25, 50, vs. gibi yusuvarlak doğal tam sayılı yıldönümleri gerekmez; 7 veya 41 gibi asal sayılar da olabilir pekalâ... (Zaten bizim –kitap cücüğü

Viola lutea calaminaria
(Yerel adı: Gelbes Galmeiveilchen)

Hicabî Esen

‘Hicabî Abem’in sırma saçlı başına, demetinin ipini koparan her çiçek değil, sadece ve sadece çinko menekşeleri yaraşır!...

ya da bülten agrandismanı– mübarek “Bülten”in yayın temposu ise, bilmem kaçınıcı yıldönümüne denk düşmeye hiç mi hiç elvermez.) Hatta, kimi uçuk-kaçık azınlık taifesinin nazarında ise, yıldönümlerine transandantal sayılar bile uyar ve siz bu satırları okurken bir de bakmışsınız ki: Yeri, göğü, suyu, tekmil cihanı kavuran azgın-kızgın bir güneşin yerinde, tozu dumana katan bir tipi esmektedir artık görüntüde ve ‘HicabîAbem’inebediyeteintikalininde, olsa-olsa, e. veya π. yıldönümüdür...]

Ey zahid şaraba eyle ihtiram /
İnsan ol cihanda bu dünya fani
Ehline helâldir, naehle haram /
Biz içeriz bize yoktur vebali.

Sevap almak için içeriz şarap /
İçmezsek oluruz düçar-ı azap
Senin aklın ermez bu başka
hesap / Meyhanede bulduk biz
bu kemali.

Sen münkirsin sana haramdır
bade / Bekle ki içesin öbür
dünyade
Bahs açma Harabî bundan ziyade
/ Çünkü bilmez haram ile helali.
Harabî

“Mersiyede de gırgır olur muymuş?!”
diye sual edeceklere de, el peşin
cevap: Elbette olur; işte aynen böyle

olur... Gerçi ölümle gırgır geçmek, özü özüne sövebilmek, vb. herkesin harcı değildir. Ama öylesi hasletleri *malsınmak* için; ne carî zaman ve mekân koordinatlarından canından bezecek kertede nefret etmek, ne zındık olmak, ne malûm kültürü tevarüs etmek ille de gerekmez hani; az buçuk derviş olmak bile yeter...

Kaynaklar

- (1) -----: antoloji.com / Edgar Allan Poe.
- (2) ----- : Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu, Haziran/2010. TMMOB- Maden MO Yayını.
- (3) A. **Siuta et alii** : Is the Blue Zinc Violet (*Viola gustphalica nauenb.*) a Taxon of Hybrid Origin? Evidence from Embryology; *Acta Biologica Cracoviensia* –Series Botanica– 47/1:237-245, 2005.
- (4) B. **Beinlich** und W. **Köble**: Das Westfälische Galmei-Veilchen (*Viola guestphalica*) – Einzig bei Blankenrode; Beiträge zur Naturkunde zwischen Egge und Weser 19, 080-082, 2007.
- (5) ----- : Bleikuhlen bei Blankenrode; www.gd.nrw.de/zip/1_nblan
- (6) ----- : Bleikuhlen bei Blankenrode; www.die15.com/balankenrode

ERGİN'in ARDINDAN

Yüreği insan sevgisi ile dolu
Dürüst, namuslu, ilerici, değerli insan
Onurlu dostumuz

Maden Mühendisi

ERGİN ŞOHER'i

kaybettik.

Bir insan ömrünü neye vermeli
Para mı onur mu, taş dikenli yol
Yolda kalan da bir yürüyen de bir
Savrulup gidiyor ömür dediğin...

Işıklar içinde yat. Seni unutmayacağız.

Yurt Arkadaşları

Seni anlatabilmek seni,
İyi çocuklara, kahramanlara
Seni bağırabilmek seni,
Dipsiz kuyulara
Akan yıldız
Okyanusun en ıssız dalgasına
Düşmüş bir kibrit çöpüne
Seni anlatabilmek seni

Ozan Ahmet Arif'in, bu anlamlı dizelerinin çok yakıştığı kardeşimizi, Ergin'imizi ne yazık ki kaybettik. Acı haberi, 16 Şubat çarşamba akşamı Odamızın cep mesajı ile aldık. Doğal olarak ilk tepkilerimiz; kabullenmeme... Bir yanlışlık olmalı... vb. gibiydi. Ancak kısa bir süre sonra gerçeğin acımasızlığı kâbus gibi çöktü üzerimize ve yüreklerimizi dağladı.

Hani şiirde vardır ya "ölüm adın kalleş olsun" der şair. Evet fenersiz yakalandık...çok ani geldi... çok kalleş oldu çok!

Aslında biz madenciler, son yıllarda çok sık yaşıyoruz bu kalleşliği. Mühendislikle, işçisiyle canlarımız bir bir düşüyorlar toprağa. Bazılarını aylarca sonra derinliklerden ancak çıkartabiliyor cansız bedenleri. Maalesef buna bile sevinmek zorunda kalıyoruz. Sektörümüzde Balıkesir-Dursunbey, Zonguldak-Karadon, K.Maraş-Elbistan'da ve diğer sektörlerde çalışan sınıf kardeşlerimizde tersanelerde, inşaatlarda Ostim vb. işyerlerinde denetimsizliğin kuralsızlığın aşırı kar hırsının-üretim zorlamalarının güvencesiz, sendikasız çalışmalarının bedellerini canlarıyla ödüyorlar.

Bu büyük acıların hüznüne alışamamışken birde bu vakitsiz kayıplar yokmu!!

Sevgili Ergin, her bakımdan çok güzel bir insandı. İyi bir baba, iyi bir eş, iyi bir arkadaş. İnsana dair güzel olan hangi özellikler varsa hemen hepsini toplamış-katmıştı kişiliğine. Çalışkan, dürüst ve sevecendi. Herhangi bir konuda kimi zaman karşısındakine kızsada, kırmamaya gayret ederek özenle cümleleri seçer, kibarlığı elden bırakmadan uygarca ikna etmeye çalışıp aşmaya çalışırdı sorunu. Disiplinli ve planlı çalışma özelliğiyle Etibank' ta hangi işe elini atmışsa mutlaka bir sonuca ulaştırırdı. Son derece mütevazı, katılımcı, paylaşımcı, özverili niteliklere sahipti. Kibir, böbürlenme yanına uğramazdı onun. Yılları boşa harcamamış, kendisini iyi yetiştirmiş engin birikime sahip olmuş donanımlı bir maden mühendisiydi.

Sadece çalıştığı kuruluş olan Etibank'ta değil yaşamın diğer alanlarında da onu tanıma, onunla beraber olma şansını bulmuş kim varsa hepsinin sevgisini saygısını ve takdirlerini kazanmış bir arkadaşımızdı.

Ergin, Maden Mühendisleri Odamızın her türlü etkinliğinde yer almaya

çalışırdı. Ciddiyetiyle, ortak paydayı araştırma-bulma anlayışıyla Odamızın her Genel Kurul öncesi yeni Yönetim Kurulu adayları arasında Etibank temsiliyeti sözkonusu olduğunda ilk akla gelen arkadaşlarımızdandı. Kuşkusuz hayata, geleceğe ilişkin duyarlılıkları salt Odamızla sınırlıda değildi. Haksızlıklara, adaletsizliklere, eşitsizliklere, sömürüye karşı “yeni bir dünya kurmak mümkün-bir gün mutlaka kuracağız” diyenlerdendi. En son torba yasayı protesto eylemlerinde beraberdik Birlikte teneffüs ettik acımasızca üzerimize atılan biber gazını.

2005 yılında Etibank’tan emekli olmuş ama iyi bildiği iş olan madencilikten kopmamıştı. Bilgi ve becerilerini sektörün çeşitli kanallarında değerlendiriyordu.

Hani derler ya... “her ölüm erkendir” diye. Çok erken oldu be Ergin. Oysa daha yaşanacak yaşatacak ne çok şey... yapacağın ne çok iş vardı.

Hani yine derler ya; “aslanan ne kadar uzun yaşadığın değil, ne kadar kaliteli-nitelikli yaşadığındır” diye. Sen tepeden tırnağa kadar düzeyli bir hayat yaşadın, örnek bir ömrün oldu dostum.

Haksızlıklara başkaldıran, itiraz eden, kabullenmeyen, biat etmeyen, eğilip bükülmeden dimdik duruşun, inandığın değerlerin/değerlerimiz uğruna bedel ödemeyi göze alan yiğit-mücadeleci

karacterin, ilkeli-onurlu tavırların gelecek kuşaklara anlatılacak-öğretilecek örnek gösterilecek türdendi.

Sevgili Ergin, dünyamızda ısıllı parlayan bir yıldız gibiydin. Kabullenmek zor ama gökyüzünde söndü o yıldızımız. Ancak seni içimize, yüreğimize gömdük. Ömrümüzün sonuna kadar orada parlayacaksın.

Madencilerin simgesidir baretlerindeki lambalar. Karanlığı yırtar yırtar aydınlatır, onlara yol gösterir. Bu ışığı gerek senin uğurlama töreninde gerekse acılı ailene taziye ziyaretine gittiğimizde fazlasıyla gördük. Yaşamdaki duruşunla ailene ve arkadaşlarına yol gösteren örnek bir kişilik olduğuna bir kez daha tanık olduk. Eşin, çocukların ve yakınlarının acı ve hüznüyle birlikte senin tutarlı yaşamından duydukları gurur, adeta hepsinin gözlerinden okunuyordu. Bizlere ve ailene bıraktığın bu onur ve gururun ışığı yolumuzu her zaman aydınlatmaya devam edecektir.

Sensizliğe, sessizliğine.. “bir kişi daha eksildik”e nasıl alışırız... Alışabilir miyiz? Bunları bilemeyiz ama bildiğimiz şu ki; seni hiç unutmayacağız.

Işıklar içinde uyu sevgili kardeşimiz.

**ETİBANK'TAN
ARKADAŞLARIN**

**Oda-Üye İlişkilerinde Daha Etkin Bir İletişim İçin
Maden-Bis Üzerinden Üyelik Bilgilerinizi
Güncelleyiniz**

ÖĞRENCİ GENÇLİK ÜZERİNE

Genç Madenci

Avrupa ve dünyada bir hayaletin geri dönüşü yaşandı 68'lerde. Şüphesiz Fransa en belirginlerindendi sınıf hareketi içerisinde öğrencilerin durduğu yer açısından. Uzunca bir süre olgunlaşan örgütlü mücadele 13 Mayıs'ta işçilerin, emekçilerin, kadınların, öğrencilerin yani ezilenlerin çok kitlesel bir eylemliliği ile zirveye taşındı. 13 Mayıs 1958'te iktidarı tekrar almış De Gaulle'e karşı "On yıl, artık yeter! Şiariyle sokakları dolduran ezilenler; okulları, fabrikaları, sokakları işgal ediyorlardı. 14 Mayıs'ta da tartışmalar pek çok yerde devam etti. Bir gün öncesinin devasa eylemlerinden ve oradan alınan güç ve cesareten sonra, hiçbir şey olmamış gibi devam etmek imkânsızdı. Nantes'da, Sud-Aviation işçileri, en genç işçilerin başını çektiği kendiliğinden bir greve gittiler ve fabrikayı işgal etmeye karar verdiler. İşçi sınıfı dizginleri eline almaya başlamıştı...

Kavganın alevli rüzgârı Türkiye'deki egemenleri de savurmaya başladı. İşte tam bu noktada bizim 68'in çocukları birer Mahir birer Deniz oluverdiler. 15-16 Haziran işçi ayaklanmalarından başlayarak; üniversite boykotlarında, fabrika ve madenci grevlerinde hep

öğrenciler oradaydı. Sınıfın tarihsel haklılığı ile bilimin aklını buluşturma noktasında mücadelenin dinamiği hep öğrenciler. 1980 faşist darbesiyle geri düşen mücadelede mühendislerde; bugünkü gibi "gittikçe işçileşiyoruz" tartışmalarını yapmıyor, sınıfsal konumlarının getirdiği görevle diğer işçilerle, öğrencilerle ve tüm ezilenlerle beraber meydanları dolduruyorlardı... Ve üstelik bir mühendisin en militan ve sınıfsal eylemliliği ile büyük katılımlı grevler ve iş bırakma eylemleri örgütüyorlardı.

1980 faşist darbesinden sonraki süreçte gençlik, işsizlik ve geleceksizlikle sonuçlanan birçok saldırının muhatabı oldular. Faşist darbe yönetimi, darbenin hemen sonrasında İhsan Doğramacı'ya YÖK ü kurdurdu. YÖK'de ilk elden Bologna Sürecinin ışığında üniversiteleri değiştirmeye, dönüştürmeye girişti. Üniversiteli gençlik daha darbenin ne olduğunu anlamaya çalışırken kendilerini bölüm laboratuvarlarında sermayenin işlerini yapıyor buldular. YÖK kısa sürede amacının ne olduğunu gösterdi. Artık üniversiteler, YÖK eliyle tüm dünyadakine paralel bir şekilde, sermayeyle flört ediyor, özel üniversiteler mantar gibi türüyor, üniversite arazileri teknokentlere açılıyordu.

Türk işçi ve emekçileri üzerinde (kapitalizmin yöntemleri gereği) sırf burjuvazi ile halkın ortak düşmanını yaratmak adına Türk- Kürt düşmanlığı yaratılmaya çalışılıyordu. Bu süreçte; bir halkın eşitlikçi ve barışçıl bir zeminde çözülebilecek bir sorunu, antidemokratik savaş stratejileriyle çözülmeye çalışılıyordu. Ve gençlikte bu süreçte gündemden azade kalamadı. Özellikle

ÖĞRENCİLERDEN

1990 larda MGK- MİT- JİTEM- YÖK dörtgeni içerisinde sindirilmeye çalışılan gençlik, tıpkı o dönemin devrimci- demokrat- yurtsever aydınları gibi; gözaltılarla, tutuklamalarla ve faili meçhul cinayetlerle sindirildi, yok edildi. Tabi bu süreçte Kemal GÜRÜZ eliyle YÖK belki de ikinci atılımını gerçekleştiriyordu. Her geçen gün kontenjanları artırılan üniversiteler, vakıf üniversitelere tanınan ayrıcalıklar ve sermayeyle kurulan bağların daha da sıkılaşması üniversiteleri bilimden ve özerklikten iyice uzaklaştırıyordu.

2000 ler gelindiğinde ise tablo çok daha karardı. 2000 lerin hemen başında açılan F tipleriyle perşembenin gelişi belli olmuştu aslında. Sistemin, demokratik her girişime “terörle mücadele” adı altında daha sistematik ve sinsice yaklaşımı artık AKP hükümetiyle buluştu. Onlarca yıl süre gelen statükonun izini silme yalanları, sahte din afyonu ile AKP hükümeti, neo- liberalizmin ne olduğunu (sağ olsun) bizlere öğretti. Türkiye de emekçilerin vergileriyle devam ettirilen kirli savaşı bitirmek yerine tıpkı MENDERES gibi, tıpkı ÖZAL gibi tıpkı ÇİLLER dönemlerindeki gibi özelleştirmelere yüklenildi bu süreçte de. Artık eğitim sisteminin artan çıkmazı, düşünmeyen, sorgulamayan; vize, final ve projelerle meşgul bir kuşak yarattı. Bu dönemde sermayenin

projelerini yürüten akademisyenler, öğrencilerin ücretsiz işgücü sayesinde metalar yarattılar. Akademisyenlerin projeksiyondan duvara yansıyan ders notları “nasıl bilim insanı olunur” u değil, “ne kadar çok artı değer yaratılmasını sağlarsan, o kadar iyi kariyerin olur” u öğretti geleceğin bilim insanlarına, mühendislerine.

Hem bu okul idarelerine de kolaylık sağladı. Laboratuvar, yurt, kantin, ulaşım vs. artık devlet üniversitelerinde dahi devletin değil, özel şirketlerin işi oluverdi. Artık okullara ayrılan bütçelerde iyi avantalar karşılığı, kamera ihalelerine, şenlik adı altında yozlaşmış etkinliklere ve her sene baştan aşağı yapılan tamirat- yol masraflarına ayrılabilirdi. Muhalefet ise, emniyetten gelen listelerdeki öğrencilere açılan soruşturmalarda sindirildi. Okul yönetimleri ve emniyet arasında tarihte görülmemiş bir işbirliği peyda oldu. Bir de buna para karşılığı ajanlık yaptırılan genç beyinler eklenince; roller, modeller birbirine giriverdi. Öğrenci istihbarat memuru, akademisyen soruşturmalarda hâkim-savcı, özel güvenlik birimleri polis, yukarıdaki kameraları da hesaba katarsak kampus alanı da adeta “Biri Bizi Gözetliyor” evi oluverdi.

Öğrenci gençlik son yıllarda vahşi kapitalizmin doğurduğu başta işsizlik olmak üzere, birçok soruna ve bu sorunların sonuçları olan baskılara karşı başta Fransa, İngiltere ve Yunanistan olmak üzere, tüm Avrupa ve dünyada örgütlü bir mücadeleyi yükseltmekte. İşsizliğin, geleceksizliğin, yoksula eğitim yolunun giderek kapatılmasının karşısında ivmelenen gençlik hareketleri bugün ezilenleri umutlandırıyor. Egemenler oluşan tepkiler karşısında sadece geri adım atmak zorunda kalıyor. Türkiye’de de daha geçtiğimiz sene bunun somut bir örneği yaşandı.

Hükümetin, % 20 den başlayıp % 500 e kadar varan harç zamları girişimi, öğrenci gençliğin yoğun tepkisi ve devrimci cevabı sonucu askıya alındı.

Ancak, AKP hükümeti, üniversiteleri artık tamamen sermayeye terk edeceğinin, her tür direngen ve demokratik tepkilere rağmen bunu gerçekleştirme niyetinin olduğunu bizlere gösteriyor. Geçtiğimiz dönem yaşanan, Öğrenci Temsilci Konseyleri (ÖTK)- YÖK- devlet erkânı görüşmeleri süreci ve bu görüşmelerin içeriği, AKP'nin niyetini açıkça gözler önüne seriyor. Senelerdir bedeller ödeyerek üniversitelerin özgürleşmesi, demokratikleşmesi, parasız eğitim için mücadele yürüten öğrenci gençlik örgütleri ise bunun o kadar da kolay olmayacağını meydanlarda haykırıyor. Geçtiğimiz süreçte başbakanın Dolmabahçe'de rektörlerle yaptığı, Cumhurbaşkanının Çankaya'da jaguar sahibi üniversite temsilcileri ile yaptığı buluşmalarda malum gençlik hareketleri, üniversitelerin gerçek temsilcilerinin kimler olduğunu tüm sistem temsilcilerine bir kez daha gösterdiler.

Arap dünyasında Tunus'ta işsiz bir mezunun kendini yakması ile yayılan devrimci serhıldanlar ve bu serhıldanların sonundaki, örgütsüzlük sonucu gelişen emperyalist müdahaleler bizlere örgütlü mücadelenin gerekliliğini bir kez daha işaret ediyor. Türkiye'de

yeniden toparlanma eğilimindeki gençlik hareketi, bize umut vermekle beraber, topyekûn ve birlikte bir mücadelenin gerekliliğini de bizlere dayatıyor. DİSK'in ön açıcılığıyla kurulan Genç Sen, TMMOB'un bağlı odalarının gençlik örgütleri bugün sendika ve odalarında burada durduğu yeri açıkça gösteriyor. Bizimde Genç Madenci olarak yaklaşık 7 yıldır sürdürdüğümüz mücadele ve bu mücadele süresince işaret ettiğimiz noktalar gösteriyor ki; artık işsizliğin arttığı, faşist- gerici yönetim ve örgütlenmelerin okulları çevrelediği, her türlü güvencesizliğin ve eşitsizliğin dayatıldığı mevcut koşullarda örgütlülüğümüzü yükseltmemiz gerekmektedir.

Bugün arzulanan seviyede olmayan TMMOB'daki öğrenci örgütlülüğü, TMMOB'daki demokrat devrimci yurtsever mühendislerin ön açıcılığıyla yükseltilmelidir. Bu hem faşist ve gerici baskılara karşı TMMOB'un hem de güçlü bir TMMOB'la emekçi halkların ve işçi sınıfının teminatı olacaktır. 15 Mayıs'ta Ankara'da gerçekleşecek büyük mitingimizden başlayarak, TMMOB'da daha güçlü bir öğrenci örgütlülüğü yükselecektir.

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ!

**YAŞASIN MADEN MÜHENDİSLERİ
ODASI ÖRGÜTLÜLÜĞÜ!**

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ!

AYDINLIK BİR GELECEK İÇİN

KARANLIĞI KAZIYORUZ.

BOR MADENLERİMİZ VE HİDROJEN VARLIĞIMIZ ÜLKEMİZİ 21. YÜZYILDA DÜNYA ENERJİ KOORDİNATÖRÜ YAPABİLİRMİ?

Prof. Dr. Ali KAHRİMAN

Maden Mühendisi

Günümüz tüketim trendiyle, bilinen petrol rezervlerinin ömrü 40 yıl, doğal gazın 60 yıl, kömürün ise 150 yıl olarak tahmin edilmektedir. İnsanlığın daha nitelikli yaşam isteği dolayısıyla bu sürecin çok daha kısıtlı olacağı açıktır. Türkiye'deki yaklaşık 45000 MW'lık kurulu gücün % 62 sini fosil yakıtlı termik santraller % 38 ini ise hidrolik başta olmak üzere diğer yenilenebilir kaynakları işleyen santraller oluşturmaktadır. Kalkınmışlığın en önemli göstergesi olan elektrik tüketimimiz 2010 yılında 2871 kWh ile AB ortalamasının yarısına ulaşamazken, dünya ortalamasının bile altındadır. Geliştirilecek uygun politikalar ve sistematik bir yaklaşımla, kişi başına enerji tüketimimizin arttırılması kaçınılmazdır. Öte yandan ülkemiz, tükettiği genel enerjinin % 28'ini yerli kaynaklardan karşılamakta, geri kalan % 72'lik gibi çok büyük bir yüzdesini ise ithal etmektedir. Bu da enerji konusunda ülkemizin dışa bağımlı olduğunun çok açık bir göstergesidir. İthal ettiğimiz enerjinin çok pahalı olması

ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Türkiye'de kurulu durumdaki enerji santrallerinde 2009 yılında 194 GWh civarında elektrik enerjisi üretilmiştir. Ülkemizdeki hızlı sanayileşme nedeni ile yıllık enerji ihtiyacımız şimdiden 40 GW'a kadar yükselmiştir. Sadece bu rakamlar bile ülkemizde enerji kapasitesinin alternatifli olarak geliştirilmesini ve enerjinin tasarruflu kullanılmasının önemini açıkça ortaya koymaktadır. Bununla birlikte enerji güvenliği, dünya enerji piyasalarındaki arz gelişmeleri ve ekonomikliği göz önüne alınarak enerji ihtiyacımızın karşılanmasında yerli kaynaklara ağırlık verilmesi şarttır. Bu bağlamda 12 milyar tonluk kömür rezervlerimizden, gerek mevcut termik santrallerde çevre dostu teknolojik rehabilitasyonlara gidilmek, gerekse modern yöntemlere dayalı yeni santraller kurulmak suretiyle daha etkin yararlanılması ivedi bir çözüm yolu olacaktır.

Bir ülkenin gelişmişliğinin en önemli göstergelerinden biri enerji stratejileridir. Gelişmiş ülkelere baktığımızda mevcut enerji sistemlerinin çevreye uyumlu teknolojilere dönüştürülmesi sırasında yerel, çevreye zarar vermeden, verimli enerji kaynaklarının kurulumu ve kullanımına önem verdiklerini görmekteyiz. Güneş, rüzgar, hidrojen ve jeotermal enerji gibi alternatif enerji kaynakları yerel, çevre dostu ve verimli enerji kaynakları olarak önem arz eden teknolojilerdir. Ülkemizin de alternatif enerji kaynakları açısından

zenginliğini uygun bir strateji ile etkin bir şekilde üretime dönüştürmesi büyük önem taşımaktadır. Gerek fosil yakıtların tükeniyor olması, gerekse çevresel duyarlıklar nedeniyle daha temiz ve güvenilir enerji kaynaklarına ihtiyaç duyulmakta olduğu bilinen bir gerçektir. Bu enerji kaynakları arasında hidrojen; temiz, taşınabilir, yenilenebilir, dönüştürülebilir, alevli ve katalitik yanmaya, elektrokimyasal dönüşüme uygun olması bakımından fosil yakıtlara göre büyük üstünlükler göstermektedir. Hidrojenin saf oksijenle yanmasından atık olarak sadece su buharının ortaya çıkması çevre kirliliğini önlemek açısından hidrojen kullanımı son derece yararlıdır. Ayrıca depolanabilir, taşınabilir, nakledilebilir olması ve hammaddesinin çeşitli olması hidrojeni geleceğin enerjisi yapmaktadır. Yakıt hücrelerinden dizüstü bilgisayarlara kadar birçok alanda kullanılabilirliği bu enerjiyi daha cazip hale getirmektedir. Bununla birlikte hidrojen enerjisinin yaygınlaşmasında karşımıza çıkan en büyük problemlerden biri depolanmasıdır. Hidrojeni gaz halinde depolamak oldukça tehlikeli ve yer kaplayan bir yöntemdir. Basınçlı tüplerde depolandığı takdirde tüplerin ağırlıkça en fazla % 7'si hidrojen olabilmektedir. Sodyum bor hidrür ağırlıkça % 10'luk hidrojen depolama kapasitesi, yüksek sıcaklıklara kadar kararlı halde kalabilmesi

ve patlama riski olmaması nedeniyle en uygun depolama yöntemidir. Bu özellikleri sebebiyle geleceğin yakıtı olarak görülen hidrojenin depolanmasında şu aşamada teknik ve ekonomik açıdan bor minerallerinin kullanılması kaçınılmazdır.

Dünya petrol piyasasını elinde bulunduran çok uluslu şirketler de fosil yakıt çağının bitmek üzere olduğunu bildikleri için hidrojen enerjisi teknolojileri ile ilgili çalışmalarına hız kazanmışlardır. Yapılan çalışmalar hidrojenin sodyum bor hidrür tanklarında depolanması gerektiğini göstermektedir. Dünya çapında bor rezervlerinin %65'ini elinde bulunduran ülkemizin de akılcı bir stratejiyle hidrojen enerjisi teknolojisine geçişte, hidrojenin depolanması ve taşınması için en uygun çözüm olan sodyum bor hidrür olarak depolama yönteminin kullanılmasında büyük yeri olacaktır.

Karadeniz'deki hidrojen potansiyeli ve hidrojenin depolanmasında önemli bir hammadde olan bor potansiyelimiz göz önünde bulundurulduğunda geleceğin enerjisi olan hidrojen enerjisi kullanımı için ülkemizin en uygun bölgelerden biri olduğunu görmekteyiz. Türkiye sahip olduğu kaynaklarla hem kendi hem de dünyanın alternatif ve temiz enerji taşıyıcısı olan hidrojenin kullanımına geçmesi sürecinde bir köprü vazifesi görecektir. Bugün bile gelişmiş ülkelerde, çok göz önünde olmamakla beraber hidrojen enerjisinin ulaşım başta olmak üzere elektrik üretiminde kullanımına yönelik altyapı çalışmaları devam etmektedir. ABD ve birçok Avrupa ülkesinde akaryakıt istasyonlarına pilot hidrojen dolum birimleri kurulmuş durumdadır. 2050'li yıllara gelindiğinde akaryakıt istasyonlarından yakıt hücresi ile çalışan otomobilimiz için hidrojen dolumu

yapmanın bizim için rutin bir işlem olması muhtemeldir. Öyle ise ülkemizin kısa vadeli olarak bir yandan yerli kömür kaynaklarını çevre dostu yöntemlerle değerlendirmesi aciliyet arz ederken aynı zamanda yenilenebilir enerji kaynaklarını da hizmete sokması kaçınılmazdır. Orta ve uzun vadede ise, geleceğin teknolojisi olan hidrojen enerjisine geçiş aşamasında olduğumuz şu dönemde gerek hidrojen üretimi gerekse depolanmasına yönelik dünya çapındaki projelerde ülkemiz de Ar-Ge faaliyetlerine ağırlık vererek mutlak şekilde yer almalıdır. Aksi takdirde geleneksel kullanım alanlarındaki talebi oldukça sınırlı rezervin sadece bizde olduğu bir enerji hammaddesi, çok uluslu şirketlere güven vermeyecek, boru ikame edecek araştırmalara yöneleceklerdir ki esasen bu yönde çalışmalar yapılmakta olduğu da bilinmektedir. Uzun süreden beri çok uluslu tekellerin, devletçe üretilmekte olan bor madenlerinin özelleştirilmesi yönündeki baskı ve lobi faaliyetlerinin asıl nedeni herhalde geleneksel tüketim alanlarındaki toplam 5-10 milyar katma değerli boyut olmayıp, yakın geleceğin enerji konseptindeki 500 milyar dolarlık boyutlardır. Bu değeri ülkemizin akılcı bir politika ile yönetmesi gerekli ve zorunludur. Kısa ve orta vadede mevcut bor rezervlerimizin ye-

rine geçecek ürünlerin bulunarak bu varlığımızın toprak haline dönüştürülmesinin engellenmesi hayati önemdedir. Bu strateji ile sadece ekonomimize daha fazla katma değer kazandırılmayacak aynı zamanda enerji savaşlarının yıkıcı etkilerinin azaltılması sağlanarak Dünya barışına katkıda bulunulacaktır. Aynı zamanda orta vadede enerjiyi kontrol ederek Dünya enerji ve ekonomi politikalarına yön veren bir konum kazanılacaktır. Ancak bu yolla bağımsızlığımız korunacak ve hedeflenen saygınlık kazanılabilecektir. Bu nedenle gerek iktidarın gerekse iktidar hedefleyen muhalefetimizin özellikle de Cumhuriyetimizin kurucusu ve bekasının garantörü olarak görülen Ana Muhalefet Partisinin günü birlik kısır tartışmaları bırakıp acilen bu alanda çok yönlü projeler üretmeleri hayatiyet arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Kahrıman, A. ve Özkan, Ş. G., "Borun Stratejik Önemi", Radikal Gazetesi 28 Mayıs 2001, İstanbul
- Ulusoy Işılay, Enerji Öğr. "Kişisel görüşmeler"
- Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi, Türkiye Enerji Raporu, 2007-2008
- Midilli A. et. al. Hydrogen Energy Potential of Black Sea Deep Water Based on H₂S and Importance for the Region, International Hydrogen Energy Congress and Exhibition IHEC, 2005
- Uslu T., Bor Madeninin Enerji Kaynağı Olarak ullanılması, TMMOB Türkiye VI. Enerji Sempozyumu, 2007
- EÜAŞ Elektrik Üretim Sektör Raporu, 2009

DEMİRYOLLARI ve KARAYOLLARINDA MADEN MÜHENDİSİ NE İŞ YAPAR?

Kenan OĞUL

Yüksek Maden Mühendisi

Klasik tanımla Maden Mühendisi yeraltında ve yerüstünde bulunan her türlü madenin aranması, çıkarılması ve endüstrinin tüketim amacına yönelik cevherin hazırlanması ve zenginleştirilmesi işlerini yapar.

Maden Mühendisleri Sadece Bu İşleri mi yapar?

Makine Mühendisi ısı (doğalgaz, kalorifer tesisatı vs.) projelerine imza atar. Yani sadece makine ile ilgili işler yapmaz. Çünkü eğitim sürecinde termodinamik dersleri almıştır ve bu sebeple bu projelere imza atabilmektedir. Aynı şekilde Maden Mühendisi de almış olduğu eğitim sonucu yalnızca maden işlerinde değil, madencilik içinde olan, madencilikle başlamış ve paralelinde gelişen iş kollarında, aldığı eğitim sonucunda oluşan uzmanlaşma ve kanunun verdiği yetkiler ile çalışabilmektedir.

Maden Mühendisleri Hangi Eğitimleri Alır?

Temel Mühendislik Derslerinden: Matematik 1-2, Diferansiyel Denklemler, Fizik 1-2, Kimya 1-2, Statik, Mukavemet, Dinamik, Akışkanlar Mekaniği, Hidrolik, Makine (maden makineleri), Elektroteknik, Bilgisayar ve Programlama, İstatistik, Mühendislik Ekonomisi, Yönetim vs. ;

Zemin, Jeolojik-jeoteknik İçerikli Dersler: Sondaj Tekniği, Kaya Mekaniği ve Laboratuvar Uygulamaları, Genel Jeoloji, Saha Jeolojisi, Jeomekanik, Mineraloji, Petrografi, Yapısal Jeoloji, Uygulamalı Jeofizik, Maden Yatakları, Endüstriyel Hammaddeler vs.;

Maden Mühendisliğine Özel Dersler (yalnızca maden mühendisliğinde verilen): Yerüstü Üretim Yöntemleri, Yeraltı Üretim Yöntemleri, Madenlerde (Yeraltında) Ulaşım ve Su Atımı, Madenlerde (Yeraltı) Havalandırma, Yeraltı Tahkimatı, Açık Ocak Şev Stabilitesi, Kuyu Ve Tünel Teknolojisi, Patlatma Mühendisliği, Cevher Hazırlama, Cevher Zenginleştirme, Flotasyon, Tesis Tasarım, Kömür Hazırlama, Mermer Teknolojisi vs.;

Çalışma Hayatıyla İlgili: İş Hukuku, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Çevre, Maden Organizasyonu ve Yönetimi vs.;

Bunlarla birlikte, Topografya, Üretim Metalurjisi, Hidrometalurji derslerini alır.

Yüksek lisans, doktora eğitiminde ve teknik seçmeli olarak verilen dersler ise: İleri Kaya Mekaniği, Tünelcilikte Nümerik Yöntemler, Maden ve Tünelcilikte Delme Patlatmada Son Gelişmeler, Yer Altı Tesislerinin Tasarımı, Ocak Yangınları Gaz Püskürmeleri ve Patlamalar, Kaya-Toprak Şev Stabilitesi, Agregada Madencilik ve Teknolojisi, İleri Flotasyon, Yüzey-Arayüzey Kimyası vs.

Bu dersler ile birlikte zorunlu Yeraltı, Açık İşletme, Cevher Hazırlama Tesis stajlarını tamamlar.

DEMİRYOLLARI VE KARAYOLLARINDA:

Bilinen bir gerçektir ki demiryollarının ilk olarak ortaya çıkması, yeraltında maden nakliyesi için olmuştur. Atların çektiği maden yüklü vagonların açtıkları olukların kenarlarına önce tahtadan, sonra demirden konan kenarlık-

lar ve bunların kaymalarını önleyen traversler, demiryolunun başlangıcı sayılabilir. Bunu tarihi süreç içerisinde buharlı lokomotifin icadı ve modern demiryollarının yapılması izler.

Demiryolları ve karayollarında güzergah seçimi ve projelendirilmesi aşamalarından başlayarak, sondaj işlerinde, özellikle tünel projelendirme ve uygulamalarında, güzergah dekapaj işlerinde, yarmaların açılması-desteklenmesi ve şev stabilitesinin sağlanması işlerinde, dolguların oluşturulması ve stabilitesinde, temel kazılarında ve zemin iyileştirme işlerinde Maden mühendisleri görev alabilir.

Ayrıca bu işler için gerekli olan beton agrega malzemelerinin üretimi çimento hammaddelerinin temini ve hazırlanması, , kaya dolgu ve seçme malzemelerin üretimi ve gradasyonlarının ayarlanması, demiryolu üstyapı balast malzemesinin üretiminde bulunur.

Bunlarla birlikte çalışmalarda kullanılacak tüm malzeme sahaları Maden Mühendislerinin teknik nezareti altında çalışabilmekte ve ayrıca her türlü patlatma işlerinden sorumlu Maden Mühendisi olması zorunluluğu bulunmaktadır.

1-TÜNEL UYGULAMALARI

Tüneller ister geleneksel yöntemlerle (kazı+tahkimat) isterse tam kesit kazı makineleri (TBM) ile açılsın, en önemli unsur kaya kalitesinin saptanmasıdır. Çünkü kazı ve tahkimat ile ilgili tüm uygulamalar elde edilecek bu verilere göre tasarlanacaktır. Yanlış bir tasarım ile tünel maliyeti birkaç kat artabilirken, zayıf yapılan tahkimat neticesinde tünel tamamen kaybedilebilir.

İşte bunun için proje aşamasında alınan sondajdan, bu sondaj karotlarının kaya mekaniği laboratuvarlarında incelenmesine ve kaya kalitesinin sap-

tanması ile tünel tahkimat hesabının yapılması, projelendirilmesi ve uygulama aşamalarının hepsinde Maden Mühendisinin mesleki bilgi ve becerisine mutlaka gereksinim vardır.

Çünkü eğitiminde almış olduğu; Kaya Mekaniği ve Laboratuvar Uygulamaları, Tahkimat, Kuyu ve Tünel Teknolojisi, Patlatma Mühendisliği, Yeraltı Üretim Yöntemleri, Madenlerde (Yeraltına) Ulaşım ve Su Atımı, Madenlerde (Yeraltı) Havalandırma, gibi dersler başka hiçbir mühendislik alanında bulunmamakta ve derinlemesine irdelenmemektedir. Ayrıca Maden Mühendisleri zorunlu Yer altı Stajı yapmaktadır. Bu da teorik ile birlikte pratik eğitimi sağlamaktadır.

TÜNELLERDE KAZI

TÜNELLERDE PATLATMA DELGİLERİ

TÜNELLERDE TAHKİMAT

TÜNELLERDE HAVALANDIRMA

TÜNELİN NİHAİ HALİ

2-PROJE AŞAMASINDA YAPILAN SONDAJ İŞLERİ:

Yeraltındaki su, maden, petrol gibi zenginliklerden istifade amacıyla ya da yeraltındaki jeolojik yapıların ve birimlerin özelliklerinin incelenmesi amacıyla açılan dar ve derin kuyulara sondaj kuyusu diyoruz.

Sondaj madenciliğin arama ve planlama aşamalarında Maden Mühendis-

lerinin yoğun olarak görev aldıkları bir iş koludur. Maden aramalarında karotlu ve çok derin sondajlara ihtiyaç duyulduğundan, en uzun ve en zorlu sondajlar madencilik aramalarında yapılanlardır. Bu sebeple Maden Mühendisleri sondaj konusunda en deneyimli elemanlardır.

3-GÜZERGAH İŞLERİ:

Her hürhür kazı ve hafriyat işinde bölgenin tespiti, kazı miktarı hesabı, yükleyici+kamyon optimum sayı tespiti, dolun ve nakliye hesabının yapımı işleri Maden Mühendislerinin eğitim süreci içinde yer almaktadır.

Yarma-dolgu şevlerinin oluşturulması ve bunların stabilize problemlerinin mühendislik çözümlemesi adına Maden Mühendisleri Açık Ocak Şev Stabilitesi, Tahkimat, Patlatma, Su Atımı, Yerüstü Üretim Yöntemleri, Jeoteknik gibi eğitimler almakta ve uygulamalarında da yoğun olarak görev almaktadırlar.

GÜZERGAH KAZILARI

DEMİRYOLU TÜNELİ VE KARAYOLU YARMA ŞEVLERİ

GÜZERGAH YARMA ŞEV KAZILARI

TÜNEL GİRİŞ PORTAL VE YAN ŞEV İMALATLARI

TÜNEL GİRİŞ PORTALI VE GÜZERGAH DOLGULARI

4-BALAST VE BALAST ALTI (SUBBALAST) MALZEMELERİNİN ÜRETİMİ:

Demiryollarında rayın üzerine bağlandığı traversler tarafından iletilen tüm etkileri kalıcı çökmelere uğramadan ve daneleri arasındaki sürtünme ile yaparak platforma ileten ve yol çerçevesine elastik bir yatak oluşturan; 30-60 mm. ebadında kırılmış, keskin köşeli ve keskin kenarlı sert ve sağlam taşlara balast denir. Balast malzemesi olarak genellikle sert, köşeli yüksek yoğunluklu, donma-çözünmeye dayanıklı bazalt ve granit türevleri malzemeler kullanılmaktadır. Subbalast ise balasttan gelen yüklere dayanabilen ve bu yükleri alttemele aktarabilen agrega malzemeden oluşur.

Bu malzemeler ocaklardan genellikle patlatma ile alınıp, kırma ve eleme devrelerinden geçirilerek, belirli bo-

yutlarda sınıflandırılır. Balast malzemesinde toz istenmediğinden gerekirse yıkamaya tabi tutulabilir. Bütün bu üretim ve hazırlama safhaları Maden Mühendislerinin tasarımları ve denetimleri altında yapılmaktadır. Maden Mühendisleri balast üretiminde Teknik Nezaretçi, Daimi Nezaretçi, Cevher Hazırlama ve Tesis Tasarım Uzmanı olarak görev alırlar.

BALAST MALZEMESİ

DEMİRYOLUNDA BALAST

5-BETON AGREGASI VE ÇİMENTO ÜRETİMİ:

Maden Mühendisleri her türlü agrega ve çimento hammaddelerinin aranması, işletmeye açılması, ocak üretim planlarının çıkarılması, patlatma tasarımlarının yapılması, kırma-eleme-öğütme tesislerinin tasarımı işlerinde yani üretimin tüm aşamalarında Teknik Nezaretçi, Daimi Nezaretçi, Cevher Hazırlama ve Tesis Tasarım Uzmanı olarak görev alırlar.

6-ÇED RAPORU HAZIRLANMASI:

Maden Mühendisleri madencilik faaliyetlerini içeren her türlü çalışmalarda ÇED raporu hazırlama yetkisine sahiptir.

BİZE DÜŞEN: Mesleğimizi ve çalışma alanlarımızı anlatabilmek, uzmanlık alanlarımızda ülke ekonomisine katkı sağlamaktır.

SAYIN ÜYEMİZ

Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'ne, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne, Çevre ve Orman Bakanlığı'na, ve Bayındırlık Bakanlığı'na verilecek her türlü rapor ve projede Oda onay zorunluluğu bulunmaktadır. Rapor ve projelerinizi Oda onayından geçiriniz

DÜNYA MADENCİLİĞİNDE UYGULANAN STANDART VE KODLAR, AKREDİTASYON

Alper AYDOĞAN
Maden Mühendisi

Ulusal/uluslararası yatırım, finansman ve ticareti, etkin ve güvenli şekilde yürütebilmek için; uluslararası iletişimi sağlayabilecek, genel kabul gören ortak bir dilin (ortak tanım, sınıflama ve standartların) geliştirilmesi gerekmektedir.

Dünya madencilik sektörü, maden kaynakları ve rezervleri konusunda uluslararası standartları oluşturabilmek için dünya genelinde kabul edilen minimum standartları oluşturma yoluna gitmiştir. Bu amaçla 1994 yılında, ABD (SME), Avustralya (AusIMM), Kanada (CIM), İngiltere (IMMM) ve Güney Afrika (SAIMM) önderliğinde Madencilik ve Metalürji Kuruluşları Konseyi (CMMI) kurulmuştur.

Konsey CMMI, JORC, SAMREC ve SAMVAL gibi hâlihazırda ilgili ülkeler tarafından kullanılan kodlamaları kabul etmiştir. 1999 yılında BM Avrupa Ekonomik Komisyonunun belirlediği Rezervler ve Kaynaklar Raporlama Komitesi (PERC) ile bütünleşen Konsey, kalıcı rapor yazım kurallarına ilişkin inisiyatifi ele almıştır. CMMI'nın belirlediği standartlar Avustralya, Kanada, Güney Afrika, Şili, İrlanda, İngiltere, ABD ve birçok Avrupa ülkesindeki ilgili meslek örgütleri tarafından kabul edilmiştir. 2002 yılında Uluslararası Maden Rezervleri Rapor Yazım Kuralları Komisyonu (CRIRSCO) olarak bilinen bir yapı oluşturulmuş ve bu yapı saydamlık, somutluk ve yeterlilik kriterlerini esas alan bir uluslararası rapor yazım standardı geliştirmiştir. Buna göre rapor, maden rezervlerinin ölçülmüş ve belirlenmiş maden kaynağının ekonomik

olarak işletilebilirliğinin bir parçasını oluşturmaktadır. Rapor, uygun değerlendirmeler ve çalışmalarla yürütülmüş, gerçekçi bir bakış açısıyla tahmin edilen, madencilikle ilgili metalürjik, ekonomik pazarlama, yasal, çevresel, sosyal ve devletle ilgili faktörlerin göz önünde tutulmasını ve bu faktörler çerçevesinde modifikasyonunu kapsamıştır.

Dünya madencilik sektöründe söz sahibi ülkeler, oluşturdukları standartlar ve raporlama teknikleri ile gerçek kaynak ve rezerv değerlerini tespit etmektedir. Dünyada madencilik sektöründeki bu standartlar aşağıda belirtilmiştir.

JORC Kodu

Avustralya Madencilik ve Metalürji Enstitüsü (AusIMM) ve Avustralya Yer Bilimcileri Enstitüleri (AIG) tarafından kabul edilmiş, Avustralya Mineral Konseyi ve Avustralya Menkul Değerler Enstitüsü tarafından desteklenmiş olan JORC Kodu "Avustralya ASX" ile Yeni Zelanda "NZX Menkul Kıymetler" borsalarında maden şirketlerinin maden yataklarının listeleme işlemlerini gerçekleştirebilmesinde esas alınmaktadır.

JORC kodu kamusal raporlamalar için minimum standartları getirerek, liste-

leme işleminin yapılacağı borsalarda maden arama sonuçlarının, maden kaynakları ve maden rezervlerinin kamusal raporlamasını sağlamaktadır.

JORC koduna göre yapılan kamusal raporlama, maden arama sonuçları, maden kaynakları ve maden rezervlerine ilişkin bütün detayları içeren bilgi AusIMM ve AIG, ASX tarafından yayımlanan listede yer alan ROPO (Denizaşırı Profesyonel Organizasyonlar) bünyesindeki uzman kişi veya kişiler tarafından veya onların gözetimi altında hazırlanmakta ve imzalanmaktadır.

NI43-101 Kodu

NI43-101, Kanada Maden Metalürji ve Petrol Kurumu (CIM) tarafından maden rezerv ve kaynaklarının gerçekliğini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Maden kaynakları ve maden rezervlerine ilişkin tahminler, veriler ve somut ölçümler çerçevesinde hazırlanan raporlamaların bütününi oluşturan NI43-101; maden arama, geliştirme mineral tutar ve kaynaklarını tanıma, ön fizibilite yapabilme vesair konularda lisansa sahip ve en az 5 yıl tecrübeyi bünyesinde barındıran uzman kişiler tarafından hazırlanan raporları ifade etmektedir.

Bir maden projesinin rantabilitesi konusunda teknik, mühendislik yasal, ekonomik, sosyal ve çevresel faktörlerin birleştirilerek maden kaynağının bir kısmının ya da tümünün cevher rezervi olup olmayacağının belirlendiği, kapsamlı bir çalışmayı içeren rapor,

mineral kaynağının fiziksel karakteri, yoğunluğu, kazı ve sondaj çalışmaları sonrasındaki muhtemel, ölçülmüş ve kanıtlanmış sonuçları uzman mühendis (competent person) tarafından sınıflandırıldığı andan itibaren NI43-101 hâlini almakta ve bu hâliyle Kanada, Avustralya ve Güney Afrika borsalarında listelenme imkânına kavuşmaktadır.

SAMREC / SAMVAL Kodu

Güney Afrika Maden Kaynakları Komitesi tarafından hazırlanan ve Güney Afrika Madencilik ve Metalürji Enstitüsü (SAIMM) tarafından himaye edilen SAMREC kodu; Güney Afrika Doğal Bilimsel Meslekler Konseyi (SACNASP), Güney Afrika Jeoloji Derneği (GSSA), Güney Afrika Mühendislik Konseyi (ECSA), Güney Afrika Konseyi Mesleki ve Teknik Arsa Haritacılar Birliği (PLATO), Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası (JSE) ve Güney Afrika Bankalar Konseyi (BCSA) tarafından oluşturulmuştur.

“Güney Afrika Madencilik Kaynakları ve Maden Rezervleri Arama Sonuçlarının Raporlanması Akreditasyonu” Güney Afrika Madencilik ve Metalürji Enstitüsünün sağladığı uzman kişiler tarafından oluşturulan raporları içermektedir.

Buna göre genel raporlama, bir şirketin mineral kaynaklar ve maden rezervleriyle ilgili mineralizasyon doğasının açıklamasını içermektedir. Buna göre SAMREC; şeffaflık (açık, kesin ve anlaşılır olmak), önemlilik (yatırımcılar için geçerli, doğruluğu azami ölçüde sağlanmış verilere dayanmış olmak), yetkinlik (raporun içeriği ve sonuçları bakımından değer taşımasına imkân tanıyan yeterliliğe sahip kişiler tarafından hazırlanmış olmak) içermektedir.

SAMVAL ve VALMİN Kodu

SAMVAL (Güney Afrika maden varlıklarını değerlendirme raporu), SAMREC kodu ile birlikte uygulanan bir değerlendirme raporu olup Güney Afrika Madencilik ve Metalürji Komisyonu tarafından maden değerlemelerini yapabilmek amacıyla oluşturulmuştur. VALMİN ise aynı amaçla Avustralya (AUSIMM) ve Kanada (CIM) tarafından bir fizibilite etüdü olarak kabul edilmektedir.

Bakır İşletmesi

Yurt Dışı Madencilik Borsalarında Listeleme Yöntemi

Yurt dışı borsalarında listeleme yöntemi (mining board), halka arz yöntemine göre daha temel bir uygulama yöntemi olup listelenen şirketin gelişmelerine paralel olarak finansman imkânlarını artırmaktadır.

Listeleme yöntemi, halka arz yöntemine göre daha temel bir uygulama

yöntemi olup listelenen şirketin gelişmelerine paralel olarak finansman imkânlarını artırmaktadır. Listeleme yöntemi, borsanın açmış olduğu enerji ve madencilik tahtalarında uluslararası kabul edilen NI43-101, JORC, SAMREC, SAMVAL, VALMİN kodlarından biri ile durumunu belgelendirmiş bir şirket ya da maden yatağının listelenmesidir. Listelenen bu şirket ya da maden, rezerv-kaynak durumu, verimlilik ve ekonomiklik gibi unsurları kabul edilen kodlara ilişkin raporlar ölçeğinde maden yatırımcılarına açılmış olmaktadır.

Şirket kodlarla belirlenen raporların durumuna göre yatırımcısına yatırım yapılabilme konusunda geleceğe dair fikirler vermekte; böylece sağlanan finansman imkânları, ilgili şirket ya da maden yatağının geliştirilmesinde kullanılabilir.

Gelişmiş ülkelerde, birbiriyle % 90-95 uyumlu JORC benzeri standartlar geçerli olup çoğu ulusal/uluslararası mali kuruluşlar (bankalar, borsalar) tarafından benimsenmiştir. Birçok ulusal/uluslararası büyük madencilik kuruluşu tarafından söz konusu standartlara uyulmaktadır. Bu sayede, güvenilir raporlama ile kamu yararı ve yatırımcı korunmaktadır.

Türk madencilik sektörünün İMKB ile ilişkilendirilmesinin alt yapısında yukarıda belirtilen kodlama işlemleri yatmaktadır. Dünyanın belirli bir standart olarak kabul ettiği maden raporlama kodları, kodun kabul edildiği ilgili borsa sisteminde listeleme yöntemi ile finansman sağlama olanağına kavuşmaktadır. Bu bağlamda;

- Madencilik sektörünün kaynak & rezerv birikimlerinin somut verilere dayalı resmi bir değer unsuru olarak kabul edilebilmesi için JORC, SAM-

REC, CIM/(NI43-101) standartlarındaki raporlama uygulamalarının ülkemize adaptasyonunun sağlanması esastır.

- Bunun için öncelikle uluslararası akreditasyonu sağlanmış kişi, enstitü ve kurumların ülkemiz maden kaynak&rezervleri için raporlama yapabilecek koşullara getirilmesi sağlanmalı, bu kişi enstitü ve kuruluşlarla ortak sözleşmeler yapılmalıdır.
- Yetkili kişi/Uzman Mühendis (Competent Person) yetkisine sahip kişi kuruluş ve enstitülerle yapılan sözleşmelerde Türk Mühendislerin JORC, SAM-REC, CIM/(NI43-101) standartlarında rapor yazabilecek hale getirilmesi sağlanmalıdır.
- Yetiştirilen Türk Mühendisleri ile Finans ve Sermaye piyasalarının Dünya Madencilik Finans Merkezleri ile uyumlaştırılması sağlanarak Türk Mühendislerin akreditasyonu gerçekleştirilmelidir.
- Böylelikle, Türk maden kaynaklarının finansmanı için gerekli olan ilgili borsalarda listeleme uygulamasının güvenilirliği sağlanmış raporlar yazan kişi ve rapor sahiplerinin sorumluluğuna bağlanmış olur.
- Türkiye'deki maden yatakları üzerinde çalışmalar yürüten uluslararası akreditasyonu bulunan Uzman Mühendis (Competent Person) nitelikli kişilerin yazmış oldukları raporların sigortalıması sağlanmalıdır.
- ABD'de işverenler Uzman Mühendislerin yazmış oldukları raporları si-

gortalamalarını bir zorunluluk olarak istemektedirler.

- Kanada, Jonnesburg, Londra ve Sidney Borsası ise NI43-101 ve JORC standartlarına göre yazılan raporların sigortalımasını zorunlu hale getirmişlerdir.
- Sigorta şirketleri Uzman Mühendislerin yazmış olduğu raporlara ödenen ücretleri sigorta ederek Maden sahiplerinin yatırım risklerini minimuma indirmektedirler.
- Yazmış oldukları raporlarda belirtilen sonuçlar % 90 ve üstü oranda yanlış çıkan Uzman Mühendislerin raporlarına ödenen ücretleri tazmin eden sigorta şirketleri bu personelin daha sonra yazdığı raporları sigorta etmekten kaçınmaktadırlar. Bu da raporları hatalı ve yanlış yazan Uzman Mühendislerin piyasada iş bulamamaları sonucunu doğurmakta ve mesleki disiplini sağlamaktadır.

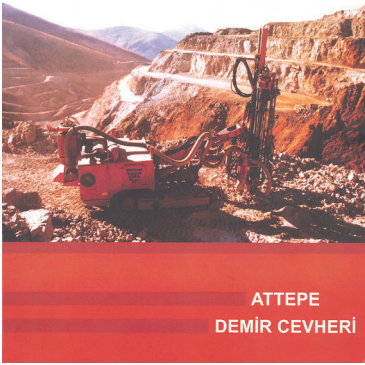
Not: Bu yazı, TBMM Madencilik Sektöründeki Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonundaki Çalışmalarda Sağlanan katkıyla üretilmiş ve bir bölüm halinde raporda yer almıştır. Dünya Madencilik Sektöründe Kullanılan "Global Kaynak ve Rezerv Tespit" Standartlarının Madencilik Yatırımlarına Finans Sağlama Fonksiyonu ve Türkiye Uygulaması üzerine gerçekleştirilen sunum baz alınarak hazırlanmıştır.

BİR MADEN OCAĞININ ÖYKÜSÜ

Nadir AVŞAROĞLU

Maden Mühendisi

BİR MADENCİLİK
ÖYKÜSÜ

ATTEPE
DEMİR CEVHERİ

Ülkemizde madencilik sektörü ile ilgili yayınlar maalesef çok azdır. Var olan yayınlar ise, özellikle emtia bazında ya da mineral bazında yayınlanmış, örneğin bu çalışmalarda ülkemizde var olan kömür ya da demir cevherleri tüm yönleri ile ele alınmıştır.

Sadece bir işletmeyi ya da bir ocağı, arama

çalışmalarından kapatılma çalışmalarına kadar ele alan, bu ocağa emeği geçen tüm kişi ve kuruluşların görüşlerine, çalışmalarına ve anılarına yer veren nerede ise ilk çalışma bu ocağa ilk kazma vurulduğu günden bu yana emeği geçen Maden Y.Mühendisi Şefik Akkoyunlu tarafından hazırlanmış. "Bir Madencilik Öyküsü" adlı bu çalışmada, ülkemizin Divriği'den sonra en önemli demir cevheri işletmesi olan Kayseri-Adana sınırındaki Attepe demir ocağının hikâyesi anlatılmaktadır.

"Görmüş, geçirmiş, çeşitli deneyimler yaşamış insanların, yaşadıklarını anlatmaları, hem tarihçiler hem de sosyal bilimciler için ne kadar değerli ise, biz madenciler içinde bizden önceki kuşakların deneyimleri, yaptıkları, yapmadıkları, mesleki yönden o kadar kıymetlidir. Bu açıdan konuya yaklaşıldığında, bir maden ocağının, bulunuşundan başlayarak, geçirdiği evreler, bu evrelerde rol alanlar, yapılanlar, yapılmayanlar mesleki bir kesidi yansıtmaktadır. İşte bu kitabın amacı da budur."

Bu ülkede birçok önemli maden ocağı vardır ve bu ocaklar bazen yöreleri ile bazen madenleri ile özdeşleşir. Ergani bakır madeni bulunduğu ile adını vermiştir. Bu ülkede çinko-kurşun denildi mi akla Balya gelir. Ergani Hititlerden bu yana, Balya; Romalılardan bu yana çalıştırılarak Anadolu'nun binlerce yıldır cevher ihtiyacını karşılamış. Çalışırken gördüğümüz bu işletmeleri, bizler, naçizane ömür sınırlarımız içinde kapanmalarına şahit olduk.

Benim açımdan Attepe demir işletmeleri de bu şekilde değerlendirilebilir. Attepe ocağı da Cumhuriyetin ilk yıllarında başlayan arama çalışmaları ile 40 yıla yakın sürdürülen üretim faaliyeti sonucu bu istenilmeyen noktaya iyice yaklaşmış ve ömrünü tamamlama dönemine gelmiştir. Mühendisliğimin ilk yıllarında inceleme imkânı bulduğum, kısa bir süre de kontrol mühendisliğini yapma şansına sahip olduğum bu ocak maalesef kapanmak üzere.

Attepe ocağının aranma aşamasından, kapanma noktasına kadar geçen süre zarfında tüm çalışmaları emeği geçenlerin kaleminden bizlere aktaran, ocağı işleten şirketin patronundan işçisine, demir cevherini kullanan Erdemir, İsdemir ve TDÇİ yetkililerine kadar herkesle görüşerek, değerlendirmelerini bu kitapla bizlere aktaran, başta Şefik Akkoyunlu olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Kozlu' da Bir Akşam Vakti

Recep ADIGÜZEL

Kozlu'da
bir akşam vakti,
üç Mart akşamı Kozlu'da
tutuşmuştu her yer...

Havada bulutlara saldıran,
ölüm kokan kapkara bir duman
evlerin çatısında, dağda, taşta
ciğerlerdeki en küçük bronşta
duman vardı.

İnsanlar;
Uzun Mehmet kuyusunun girişinde,
vinç kulesinin dibinde insanlar...
Ve Kozlu'nun
dik yamaçlarında tutunamayıp
yuvarlanıverecekmiş gibi duran
evlerin pencerelerinde
kadınlı çocuklu
insanlar vardı.

Yarınsız bakışlı
gözleri kömür nakışlı
insanca yaşamdan uzak
susturulmuşlar;
Vinç kulesinin
göğe uzanan ucunda
yanık insan eti kokan
kara dumanlar;
dibinde ise,
döne döne yanan
mavi ışıklar vardı.

Kozlu' da
bir akşam vakti,
üç Mart akşamı Kozlu'da
yas vardı..
Ve,
göğsünü yumruklayıp dövünen
saçlarını yolup
yerlerde sürünen kadınlar.
Zulme eğilen başlar,
ya sabır'lı öğütler
ve korkuya tutsak
bakışlar vardı.

İsyaaan! .. Yoktu.

Bir akşam vakti,
Üç Mart 1992'de
alev alev yanıyordu Kozlu
yüreğimde tutuşan
duygular gibi.

Kozlu'da
bir akşam vakti,
üç Mart akşamı
Kozlu'da;
Duvar diplerinde
sinsi bakışlı gözler
iki yüzlü yüz­süzler,
sırmalı apoletler
sıra sıra dizilmiş G3'ler
ve telsizlerden yükselen
anonslar vardı.
İnsanlık! .. Yoook
-tuuu.

MADEN / METAL FİYATLARI

MADEN FİYATLARI

Fiyatlar aksi belirtilmedikçe metrik ton cinsinden verilmiştir. Limanı belirtilmeyen CIF teslimatın boşaltma limanları, Avrupa'daki belli başlı ticaret limanlarıdır. Endüstriyel minerallerin fiyatları kalite, kaynak, miktar ve diğer satınalma koşullarına göre geniş aralıklar içinde değişmektedir.

METAL FİYATLARI

ALTIN	
LMB,troy ons	1453\$
ALUMİNYUM	
LMB %99.7	2592\$
ANTİMUAN	
•Reg. Min.%99.65 Se max.100ppm, s.piyasa	16400-17200\$
ARSENİK	
•LMB, Serbest piyasa , lb	0,60-0,65\$
BAKIR	
LMB A kalite	9251\$
BİZMUT	
Min.%99.99, serbest piyasa, lb	11,00-11.60\$
CİVA	
%99.99 şişe,	1250-1400\$
ÇİNKO	
LMB, Yüksek kalite	2391\$
DEMİR	
•İnce cevher,%63,5 Fe Çin limanları,	180-181\$
•Pelet cevheri,%65-66 Fe Çin limanları,	195-196\$
FERRO.TİTAN	
•%70 (max. %4.5 Al), \$/kg Ti metal	7,1-7,7
GÜMÜŞ	
LMB , troy oz,	39,41\$
KADMİYUM	
•Min.%99.95, serbest piyasa, lb	1.40-1.60\$
•Min.%99.99, serbest piyasa, lb	1.45-1.70\$
KALAY	
LMB	31495\$
KOBALT	
•Min. %99.8 serbest piyasa, lb	17.5-18.5\$
•Min. %99.3 serbest piyasa, lb	16.4-17.5\$
•Min. %8'lik konsantre, CIF Çin , lb	13,70-14,00\$
KROM	
•Döküm kalitesi, FOB Transvaal, %45 Cr ₂ O ₃	370-415\$
•Refrakter kalitesi, FOB Transvaal, %46 Cr ₂ O ₃	375-450\$
•G.Afrika metalurjik, kırılabilir parça, %40 Cr ₂ O ₃	185-250\$
•Türkiye, metalurjik, Cfr Çin %40-42 Cr ₂ O ₃	390-410\$
KURŞUN	
LMB	2776\$
MAGNEZYUM	
•Serbest piyasa, min.%99,8 Mg FOB Çin	2950-3100\$
MANGANEZ	
•Serbest piyasa,elektrolitik	3450-3550\$
•Metalurjik cev. %48/50, içerisindeki metal %si	6,50-7,50\$
MOLİBDEN	
•Avr.,Molibdikoxide,bidonlu , lb Mo	17,50-17,90\$
•Konsantre %45 Mo, mtu	328-331\$
NİKEL	
LMB,	25145\$
PALADYUM	
LMB, troy ons	786\$
PLATİNYUM	
LMB, troy ons	1794\$
SELENYUM	
Serbest Piyasa , lb	61-73\$
TANTAL	
%25/40, %30 Ta ₂ O ₅ \$/lb Ta ₂ O ₅	34-36\$
TUNGSTEN	
•%65 WO ₃ konsantresi, Çin, ton	19556-20015\$
•Min. %65 WO ₃ tungsten cevheri, mtu WO ₃	140-160\$
URANYUM	
Spot piyasa , U ₃ O ₈ ,lb	60\$
VANADYUM	
Pentoxide, min . %98 V ₂ O ₅ CIF Avrupa, lb	6,20-6,80\$

ENDÜSTRİYEL MİNERAL FİYATLARI

ALUMİNA	
•Kalsine %98.5-99.5 Al ₂ O ₃ bulk FOB rafineri	600-700\$
•Kalsine orta soda Al ₂ O ₃ FOB rafineri	750-850\$
BARİT	
•Boya kalitesi mikronize . %96-98 ,350mesh UK	195-220€
•Boya kalitesi Çin parça	230-240\$
•Kimyasal kalite, Çin, CIF Gulf Kıyıları ABD	138-145\$
•Sondaj kalitesi, CIF Gulf Kıyıları,Çin	72-105\$
BENTONİT	
•Döküm kalitesi, Japonya	90-115\$
•Kedi toprağı,1-5mm FOB Avrupa	42-60€
•Kedi toprağı, öğütülmüş, kurutulmuş, FOB Hindistan	34-38\$
BOR MİNERALLERİ	
•Dekahidrat boraks, FOB Buenos Aires	520\$
•Borik asit , FOB Şili	950\$
•Latin Amerika Üleksit %40 B ₂ O ₃ FOB Lima,	400\$
•Latin Amerika Kolemanit %40 B ₂ O ₃	370-410\$
DİATOMİT	
•ABD kalsine filtre , del. UK	575-640\$
FELDSPAT	
•Ham, -10mm, bulk Türkiye, FOB Güllük Na-Feld.	22-23\$
•Cam kalitesi, -500 mikron torbalı, FOB Güllük	70\$
•-150 mikron	53-55\$
•-500 mikron std.	38-40\$
FLORİT	
•Çin, kuru bazda, CIF ABD körfezi, Asidik filtrekeki	440-460\$
•Meksika, FOB Tampico, Asidik filtrekeki	350-370\$
•Güney Afrika, FOB Durban	330-335\$
•CIF Rotterdam Metalurjik	280-310\$
•Çin,min. %80 ıslak bulk FOB Metalurjik	302-312\$
FOSFAT	
•%70-72 BPL, Fas Kazablanka,	107-110\$
GRAFİT	
•Çin , %80-85 amorf toz,	600-800\$
KALSİT	
•50-22 mikron FOB USA s.ton	21-26\$
•22-10 mikron FOB USA s.ton	50-105\$
•3 mikron FOB USA s.ton	170-185\$
•Ocakbaşı satış, Türkiye	12-15TL
KAOLEN	
•Kağıt dolgu 1. kalite, ABD Georgia fabrikada s.ton	150-195\$
•Kağıt dolgu 2. kalite, ABD	100-155\$
•Brezilya kağıt dolgu , %5 nem	175-225\$
LİTYUM MİNERALLERİ	
•Lityum karbonat,lb	2,30-2,40
•Petalit %4.2 LiO ₂ FOB Durban	165-260\$
•Spodumen %5.0 LiO ₂ cam kalitesi	430-480\$
MANYEZİT	
•Yunanistan, ham, <%3.5 SiO ₂ FOB Doğu Akdeniz	65-75€
•Avrupa kalsine , CIF tarımsal	220-330€
•Çin, parça , %90-92 MgO FOB tam kavrulmuş	400-470\$
•Çin, parça tam kavrulmuş %94-95 MgO, kalsine	460-510\$
MİKA	
•Hindistan cevheri 325meş mikronize, CIF Avrupa	380\$
•Hindistan cevheri ıslak tüvenan cevher CIF Avrupa	700-1300\$
•ABD ıslak mikronize FOB fabrika	700-1000\$
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ	
•Seryum Oksit, %99 kg, FOB Çin,	96-106\$
•Lantanyum Oksit, %99, kg, FOB Çin,	93-103\$
•Neodmiyum Oksit, %99, kg, FOB Çin,	170-180\$
•Europiyum Oksit %99,9,FOB Çin, kg	830-900\$
OLİVİN	
•Refrakter kalite, bulk ABD	60-90\$
PERLİT	
•Ham,kırılmış,sınıflandırılmış, bulk FOB Türkiye	80-85\$
•Bulk, FOB doğu Akdeniz	65-70€

MADEN / METAL FİYATLARI

REFRAKTER BOKSİT

•Min. %86 Al₂O₃ 0-25mm kurutulmamış parça
FOBT Şangay ,Çin

REFRAKTER KİLLER

•Avrupa kalsine kaolinitik kil, %44 Al₂O₃, FOB
SİLİS KUMU

• -20 mikron, >92 parlaklık FOB Durban
•Cam kalitesi flint kum, bulk, FOT UK

SODA KÜLÜ

•Bulk, doğal, yoğun, s.ton, FOB Wyoming ABD
•Çin sentetik, yoğun-hafif, FOB Çin

•Çin sentetik, yoğun-hafif, CIF Uzakdoğu
•Hindistan sentetik yoğun/hafif, FOT Hindistan

SODYUM SÜLFAT

•ABD dağıtım fiyatı, bulk s.ton
•Avrupa dağıtım fiyatı, bulk, torbalı

SÖLESTİN

•Türkiye cevheri %96 SrSO₄ ,FOB İskenderun
TALK

•Türkiye, Sivas iyi kalite

•Çin, FOT UK, Normal, 200 meşh

•Çin, FOT UK Normal, 350 meşh

•Çin, Boya kalitesi, 20-25µ, FOB Durban

•G.Afrika , ilaç sanayi

•Kozmetik sanayi

TİTANYUM

•İlmenit, min,%54 TiO₂, bulk kons. FOB Avust.

•Rutile, min,%95 TiO₂, bulk kons.torbalı pigment
kalitesi, FOB Avustralya

TUZ

•Avustralya bulk FOB göl tuzu

•Çin bulk FOB göl tuzu

VERMİKÜLİT

G.Afrika, bulk FOB Rotterdam

VOLLASTONİT

Çin, FOB

• 200 mesh

• 325 mesh

ZİRKON

•Döküm kumu Avustralya bulk, FOB

•Mikronize %99.50 < 4µ, ort. partikül boyu <0,95µ

405-535\$

110-114\$

295\$

20-26\$

265\$

236-254\$

259-269\$

230-250\$

160-180€

120-150\$

140-160€

90-100\$

400-450TL

215-235€

220-245€

260-280\$

460-480\$

410-430\$

65-85\$

760-805\$

50\$

27-29\$

280-450\$

210-240\$

220-250\$

850-950\$

1100-1400\$

Yurtiçi Linyit Kömür Fiyatları (TKİ)

Fiyatlar tane boyu, teknik özellikler ve yıkanma durumuna göre farklılıklar göstermektedir. Verilen fiyatlar belirtilen üretim yeri için özelliklere bağlı olarak değişen en alt ve en üst fiyatlardır. Fiyatlar KDV hariçtir.

Üretim Yeri	TL/ton	Üretim Yeri	TL/ton
Kütahya-Seyitömer	54-128	Konya- Ilgın	35-103
Bursa- Orhaneli	140-150	Manisa-Soma	33-244
Kütahya-Tunçbilek	113-223	Çanakkale-Çan	88-170
Muğla-Yatağan	60-92	Bursa-Keles	37-116

Yurtiçi Taşkömürü Fiyatları (TTK)

Fiyatlar tane boyu, teknik özellikler ve yıkanma durumuna göre farklılıklar göstermekte olup, müesseselerin ortalama fiyatlarıdır.

Özellik	Ton fiyatı (KDV hariç)
Santral yakıtı	110,15 TL
18/150 parça dökme	290-330 TL
0-10 toz düşük	200\$
0-10 toz yüksek kül	150\$
0-25mm toz	130\$
10/18 dökme	300 TL
0-18	180\$
0-10 (koklaşabilir)	180\$

KISALTMALAR

lb : (libre) : 435,6 g

şişe=34,5 kg

BPL= P₂O₅ / 0,45

LMB = Londra Metal Borsası

CIF : Nakliye ve sigorta dahil fiyat

FOB (Free on board),: Limanda Bordo'ya teslim fiyatı

FOR (Free on Rail) : Tren vagonuna kadar teslim fiyatı.

FOT: Belirtilen noktada kamyon üzerinde teslim.

CFR : İstenen alıcı limanında teslim e kadar olan navlun-nakliye satıcıya ait

s.ton (kısa ton) : 907,2 kg

troy ons : 31,1 gram

UK = İngiltere

BAZ METALLERİN YILLARA GÖRE ORTALAMA FİYATLARI

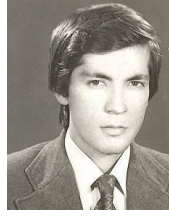
METALCİNSİ	Al	BAKIR	KURŞUN	NİKEL	KALAY	ÇİNKO	ALTIN	GÜMÜŞ
YIL	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/t. ons	\$/t. ons
2002	1349	1558	453	6772	4062	779	310,20	4,60
2003	1432	1780	516	9640	4896	828	363,83	4,88
2004	1717	2868	888	13852	8513	1048	409,83	6,65
2005	1898	3677	976	14732	7371	1382	441,30	7,27
2006	2567	6719	1288	24233	8765	3274	611,09	11,24
2007	2637	7116	2578	37203	14520	3241	696,00	13,45
2008	2572	6954	2081	21346	18488	1874	874,99	15,07
2009	1664	5148	1718	14646	14053	1654	956,96	15,01
2010	2172	7534	2147	21829	20387	2160	1233,90	17,06

2011 yılı aylara göre baz metal fiyatları								
Ocak 2011	2439	9554	2600	25639	27446	2370	1364,36	28,04
Şubat 2011	2507	9867	2585	28247	31507	2464	1369,91	31,01
Mart 2011	2552	9630	2622	26803	30715	2349	1422,99	38,15

YİTİRDİKLERİMİZ

Cemal BİRÖN

1919 İstanbul doğumlu
1943 Durham Ünv. mezunu
06.01.2011'de vefat etti.

Mustafa CİRİK

1957 İstanbul doğumlu
1980 İTÜ Maden Fak. mezunu
13.01.2011'de vefat etti.

Ahmet Çetin BAŞER

1934 Adapazarı doğumlu
1960 İTÜ Maden Fak. mezunu
15.01.2011'de vefat etti.

Hilmi DOKUZOĞLU

1924 İskenderun doğumlu
1951 Missouri School of
Mines mezunu
21.01.2011'de vefat etti.

Mustafa ÇİTEN

1952 Finike-Antalya doğumlu
1979 Zonguldak D.M.M.
Akademisi mezunu
28.01.2011'de vefat etti.

A. Vehbi KARAHAN

1925 İnebolu doğumlu
1955 Maden Teknik Okulu
mezunu
05.02.2011'de vefat etti.

Nail YILMAZ

1961 Karabük doğumlu
1984 Zonguldak Müh. Fak.
mezunu
10.02.2011'de İş Kazası nedeni
ile vefat etti.

H. Uğur KESER

1933 Antakya doğumlu
1957 İTÜ Maden Fak. mezunu
16.02.2011'de vefat etti.

Ergin ŞOHER

1956 Balıkesir doğumlu
1979 İTÜ Müh. Mim. Fak.
mezunu
16.02.2011'de vefat etti.

Özlem SÖNMEZ

1985 İnegöl doğumlu
2008 Dumlupınar Üni. Müh.
Fak. mezunu
18.02.2011'de vefat etti.

Aytekin ÖZDEN

1984 Milas-Muğla doğumlu
2007 Afyon Kocatepe Üni.
Müh. Fak. mezunu
19.02.2011'de vefat etti.

Nurettin ÇİÇEK

1928 Merzifon doğumlu
1951 Maden Teknik Okulu
mezunu
10.03.2011'de vefat etti.

"Yitirdiğimiz değerli üyelerimizin ailelerine, yakınlarına ve Maden Mühendisleri topluluğuna başsağlığı dileriz."

**Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**